

Moskova anlaşmasına İngilizlerin cevabı: "Kararımız değişmemiştir"

Londra ve Paris, Berlinin sulh teklifini tetkike başladılar

Alman Hariciye Nazirinin beyanati: "Harb müşevvikleri iki memleketin idaresini ellerinde tutmakta devam ederlerse Almanya ve Sovyetler Birliği onların akıllarını başlarına getirmesini bileceklerdir"

Çemberlayn sulh teklifine Pazartesi cevap verecek

Londra, 29 — Röyer Ajansı bildiriyor: İngiliz hükümetinin son Alman - Sovyet anlaşması karşısındaki tuttuğu hareketinin ancak bu anlaşma hükümet tarafından tetkik ve Fransız hükümetle de istişare edildikten sonra belli olması muhtemeldir.

Bununla beraber şurası kaydedilmektedir ki, Çemberlayn'ın 26-9 tarihinde yaptığı ve "umumi hedefimiz Avrupayı ebedi Alman taarruzu korkusundan kurtarmaktır" şeklindeki beyanat bugün de mevcut olan vaziyeti temsil etmektedir. Feller bir ay evvelki iyi malumat alan mahfiller bir ay evvelki gibi vaziyetin baki olduğunu ve Alman - Sovyet deklarasyonunun İngiliz hükümetinin politikasını de-

Hitler şark cephesinde askeri tetkik ediyor

ğıştirmeye sevkmesinin imkânı ve ihtimali olmadığını bildiriyorlar.

Londra 29 (Radjo) — Londra ve Paris mahfillerinde Moskova anlaşmasının kar-

şılans şekli şöyle hülasa edilebilir:

İk intibalar hiç bir şüpheye mahal bırakmayacak derecede kat'i ve vazih olmuştur: Moskova anlaşmasında bilhassa iki nokta (Devamı 3 üncü sayfada)

Ribbentrop Berline döndü

Anlaşmaların metni ve Polonyanın protestosu

Moskova 29 (A.A.) — Alman hariciye naziri von Ribbentrop, Moskova'dan ayrılma'tan evvel gazetecilere aşağıdaki beyanatta bulunmuştur:

— Moskovadaki ikametim gene maatteessüf çok kısa oldu. Bir daha sefere daha fazla kalacağımı ümid ederim. İkametimin bu kişeliğine rağmen, bu iki gündün çok istifade ettik ve aşağıdaki noktalar tavazuh etti: 1 — Alman - Sovyet dostluğu kat'i olarak kurulmuştur. 2 — İki millet, hiç bir kimsenin şarkı Avrupaya müteallik işlere karışmasına müsaade etmeyecektir. (Devamı 11 inci sayfada)

Berlinde ilk Balkan bloku konferansı toplanacakmış!

Berne 29 (A.A.) — Nationale Zeitung gazetesine göre, Molotov Teşrinievvel içinde Berline gidecektir.

Gazeteler, bu müzakerette Berlinde doğucenub Avrupası memleketleri hariciye nazirinin ilk Balkanlar bloku konferansı halinde toplanacaklarını bildiriyor.

İngiliz tayyareleri Alman filosuna taarruz ettiler

Londra 29 (A.A.) — Hava nezaretinin bir tebliğine göre, İngiliz hava kuvvetleri şiddetli bir mukabil hava ateşine rağmen Heligoland yakınında Alman filosuna taarruz etmişlerdir. (Devamı 3 üncü sayfada)

Ücretle çalışan memurlar

Bir kısım memurlar ayın sonunda maaş alamıyorlar

Ankara 29 (Hususi) — Devlet dairelerinde ücretle çalışan memurlardan bazıları halen muvazaf buldukları vazifelerden evvelki hizmetlerini tevsiik ettirmediklerinden dereceleri aldıkları Vekâletçe tayin edilememiştir. Bu sebebden bu ayın sonunda ücretlerini alamayacaklardır. Bu gibi memurlara avans olarak para vermenin kabul olup olmadığı mallyeden sorulmuş ve bu soruya menfi cevap alınmıştır.

Almanlar Garb cephesinde harekete geçmiyeceklermiş!

Buna mukabil Alman hava kuvvetlerinin İngiltere adalarına sıkı hücumlara girişecekleri bildiriliyor

Londra 29 (Hususi) — Alman - Sovyet anlaşmasından mütevellid vaziyeti tetkik eden İtalyan gazeteleri, Berlin makamlarından mülhem olarak Almanyanın garb cephesinde harekete geçmiyeceğini ve İngiliz iktisadi ablukasını bertaraf etmek üzere İngiltere adalarına karşı kuvvetli hava hücumlarına başlayacaklarını yazmaktadırlar.

Almanya Baltıktaki mevkiini Rusyaya terke mecbur kalmış

Fransızlar, Estonya ile Sovyetler arasındaki anlaşmayı bu şekilde karşıladılar

Paris 29 (A.A.) — Bura mahfelle göre, Estonya fiilen Sovyetlerin bir mahmisi haline gelmiştir ve bütün askerî ve siyasi istiklâlini kaybetmektedir. Bundan başka, dış ticareti de fiilen Sovyetler Birliğinin inhisarına girmiştir.

Parisin iyi malumat alan mahfelle rince malumdur ki, Sovyet kıt'aları Polonyaya girdikleri zaman Estonya Almanyanaya müracaat ederek Sovyetler Birliğinin bir taarruzu takdirinde himaye edilmesini istemiş, fakat kendisine Sovyetler Birliğinin Baltık memleketleri üzerinde bir emeli olmadığı cevabı verilmiş, o zaman verilen bu cevap bugün gösteriyor ki Almanya Baltıktaki mevkiini terke mecbur kalmıştır.

Moskova 29 (A.A.) — Tass - Sovyetler Birliği ile Estonya cümhu-

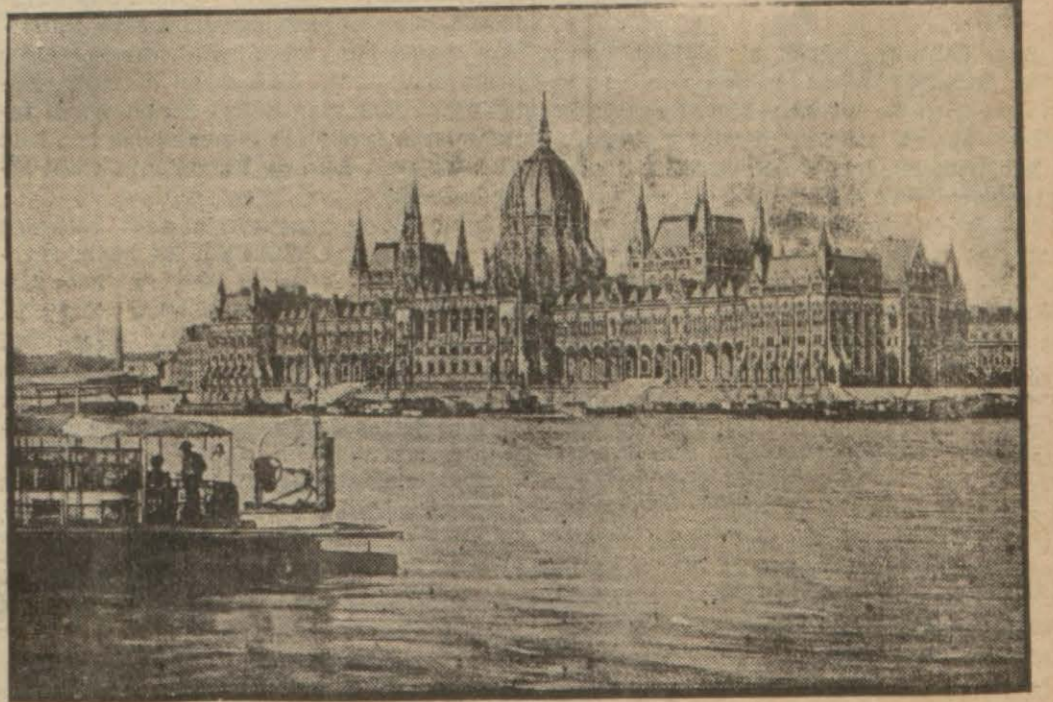
riyeti arasında aktedilen karşılıklı yardım paktının metni aşağıdadır:

Bir taraftan yüksek Sovyet meclisi diğeri taraftan Estonya Reis-i Cümhuri.

2 Şubat 1920 barış muahedesiyle tesis edilen dostluk münasebetlerinin inkişaf ettirilmesi maksadıyla, gerek bu muahedenin ve gerek 4 Mayıs 1932 tarihli addemi tecavüz paktı ile ihtilâfların muslihane bir surette halline matuf paktın daima bu iki memleketin karşılıklı münasebet ve taahhüdlerinde sağlam bir esas olarak kalmakta olduğunu gözönünde tutarak ve karşılıklı garanti ve emniyet şartlarının tesbitinde her iki taraf için fayda mevcut olduğuna kani bu lunarak, aralarında aşağıdaki kararla yardım paktının akdini lüzuma görmüşlerdir: (Devamı 11 inci sayfada)

Macar nazileri hükümete karşı cephe aldılar

Hükümeti itham eden nazi meb'usları dün hep birlikte parlâmentoyu terkettiler

Budapeştede parlâmento binası

Londra 29 (Hususi) — Peşteden bildiriliyor:

Meb'usan meclisinin bugünkü toplantısında Macar Nazilerinin şefi Hubay, hükümeti şiddetle tenkid etmiş ve bil-

hare bütün meb'us arkadaşlarıyla birlikte meclisi terketmiştir.

Nazilerin şefi hükümeti vâdlerini tutmamakla itham etmiş ve Nazilerin bundan böyle parlâmento müzakerelerine iştirak etmiyeceklerini söylemiştir.

Newyork Almanyanın Amerika ile de harb edeceği kanaatinde!

"Amerikayı müdafaa için yeni bir Majino yapmaktansa Fransız Majinosuna yardım müreccahtır," deniliyor

Newyork 29 (A.A.) — «Havas»: Amerika efkârı umumiyesinin ekseriyeti şu mütalededir ki, eğer Hitler Fransa ve İngiltereye galebe çalarsa Amerikaya karşı da harbedecektir.

Bu hususta mütaalelerine müracaat edilen halkın yüzde 63 ü böyle cevap vermiştir.

Vaşington 29 (A.A.) — Sovyet - Estonya paktı Vaşingtonun diplomatik mahfillerinde hiç bir hayret uyandırmamıştır. Zira bu mahfiller esasen Baltık memleketlerinin Moskovanın taarruzuna karşı her türlü mukavemetinin bugünkü ahval ve şartlar içinde faydasız bir hal aldığına kani bulunuyorlardı.

Rusemperyalist hedeflerini teyid eden bu pakt Amerika efkârı umumiyesindeki endişeyi kuvvetlendirmekte ve Avrupa demokrasilerine malzeme bakımından yardım lehinde gittikçe kuvvetlenen yeni bir cereyan ortaya çıkarmaktadır.

Amerikalıların ekserisi, Avrupaya tahakkümden cenub Amerikasına ve Kanadaya tahakküme yalnız küçük bir mesafe mevcut olduğu kanaatinde ve bazı mahfiller Amerikan müdafaaı için bir Majino hattı teşkiline lüzum görmektense Fransız Majino hatına yardımcı teşkil ettiklerini bildiriyorlar.

Hergün

Lehistan yeniden niçin
Ve nasıl kurban oldu?

Yazan: Muhittin Birgen

Top sesleri gürlemeye başladığı dakikadan itibaren üç gün içinde bütün bir muharebeyi toptan kaybetmiş olduğu şimdi iyi anlaşılabilir Lehistan ordusu, daha Eylülün beşinci günü, şimalden ve cenubdan uzanan iki kolun çemberi arasına girmiş bulunuyordu. O günden bugüne, bir taraftan Almanya, öbür taraftan Rusya, Leh ordusunun enkazını toplamakla meşguldürler. Şimdiye kadar Almanların topladıkları esirlerin miktarı, altı yüz bini geçti. Son enkaz da toplandı zaman, bu miktar yedi yüz bini bulacak görünüyor. Öte tarafta, Ruslar da bir hayli esir aldılar. İki yüz bin kadar da onları hesap edersek, Leh ordusunun bir milyona yakın bir kısmı esir olmuş, Lehistanın yıllardanberi biriktirdiği bütün harb malzemesi, hattâ küçük bir kısmının sarfedilmesine bile vakit kalmadan Almanların ve kısmen de Rusların ellerine geçmiştir.

İki ay evvel, tarlalarında, fabrikalarda, dükkânlarında çalışan Leh çocukları, neye uğradıklarını bilmezler. Düşmanlarla, canlı bir dövüşmeyle bile vakit kalmadan esir oldular. Ve şimdi bunların büyük bir kısmı Almanyada köylere dağıtılmış, Alman tarlalarında ziraat işlerinde kullanılıyorlar. Ölenler belki de daha mes'uddurlar; çünkü bir millet ferdi için, vatan topraklarının böyle seri bir istilaya uğradığını ve devlet binasının bu kadar süratle çöktüğünü görmek kadar feci bir şey olmaz. Şimdi boynlarında esaret zincirinin ağırlığını hisseden Leh çocukları bunun her ikisini de görmüş bulunuyorlar. Bütün Lehlerin bugünkü matemlerinin acılığını ne tasvir, ne de hattâ tasavvur imkânsızdır; ölümler, yaralıları, esirler, kaybedenler ve kaybedilenler... İşte Lehistanın bugünkü manzarası!

★

Lehistan, bir dalâletin kurbanı oldu. Hiç bir hesabı olmayan bir harbin içine, gözü kapalı atılmak, belki bir kahramanlık duygusunun mahsulü olabilir. Fakat, daha az daha çok bir zaman içinde, bugünkü neticeyi almak, mukadder olduğunu bilmemek ve bilmiye bilmiye, ateşe atılmak ancak «dalâlet» kelimesiyle ifade edilebilir. Kahramanlık duygusu, şeref ve izzet duyguları güzel şeylerdir. Fakat, bir memleketi bu kadar büyük bir felâkete uğratmadan yaşatabilmek daha iyi bir şey olurdu.

Lehistan bu dalâlet nereden geldi ve nasıl geldi? Bunu izah etmek hayli müşküldür. Danzig Almanyaya teslim etmekle Lehistan, Lehistanlıından bir zerre bile kaybetmezdi. Fakat, Lehistan, son aylarda, sade Danzig kendileri için bir hayat noktası saymakla kalmadı; belki de Leh gazeteleri «Şarkî Prusya'yı da Lehistan'ın ihak edeceği!» diye iddialara başladılar. Almanlara Koridordan bir geçit vermekle Lehistanın büyük bir zararı olmazdı. Onlar, buna da razı olmadılar. Hattâ Koridordaki ve Silezyada Alman ekseriyetlerini Almanyaya iade eden bir hudud tasfihî bile Lehistanı batırmazdı. Denilebilir ki Almanyaya bu şekilde kalmıyacaktı. Bunları alacak, yarın tekrar istiyecekti. Müm-kündür; fakat, henüz bizzat daha iyi hazırlanmak, hem de kendisine daha yakın ve kuvvetli yardımcıları tedarik etmek için, geniş bir siyaset oyununa girmek isteler bugünki seyirinden daha mı fena netice verebilir? Tekrar denilebilir ki, Lehistan için, İngiltere ile Fransanın kat'i taahhüdlerine sahip olduğu bugünkü vaziyet, en müsâid imkânları arzeder. İngiltere ile Fransa sayesinde Lehistanın, yarın daha kuvvetli ve niden dirilmeye niçin mümkün olmasın? Evet, mümkündür. Fakat, bu imkân, Rus - Alman paketi imza edildikten sonra, hiç olmazsa bizzat Lehistan için, o kadar zayıftır ki, böyle bir ihtimal göze alarak, yarın daha iyi şartlarla hazırlanması çok mümkün olan bir mücadeleyi, bugün için en fena şartlarla kabul etmeği bir türlü izah edemez. Rusyanın kat'i bitaraflığını ve tam dostluğunu temin etmedikçe, Lehistan bu harbi göze almayacaktır. Onu göze alması belki kahramanca hareket etmiş sayılabilir; fakat, her halde akıllıca değil.

★

Evet Lehistan, büyük bir dalâlet havası içine düştü. Nasıl? Onu uzaktan vuzuh ve sarahatle görmeğe imkân yoktur. Bununla beraber, izahına çalışmak faydasız olmaz.

Lehistanı bu dalâlet havası içine düşüren birkaç nevi şerh vardır:

1 — Lehistan, içtimâl bünyesi bakımından eski Çarlar Rusyasına benzer bir memleketti. Orada köy derebeyleri düne kadar bütün kudretleriyle hâkim idiler. Akılları uzun uzadıya hiç bir şeye ermiyen, sahib oldukları topraklara dört elle sarılmış bulunan bu unsur, bu toprakları ellerinden alacak olan Rus rejimine de, Alman rejimine de düşmandırlar. Dünyayı hâlâ eski dünya zanneden ve onun değişmesini bir türlü kabul edemiyen bu unsur, ne Ruslarla, ne de Almanlarla anlaşmayı bir türlü kabule edemedi ve cehalet yüzünde zannetti ki, bizzat Lehistan kâfi derecede kuvvetli olduğu gibi İngiltere ile Fransa da derhal işe müdahale edip Almanyayı tepeleneğe kadirler.

2 — Lehistanda, bütün iktisadî hayatı, yani ticaret ve maliye işlerini, kendi ellerine almış geniş bir Yahudi kütlesi vardır. Bu kütile, Rus rejiminde «borjuva!» Alman rejiminde «Yahudi!» diye her dakika tahrib edilmeye mahkûm bir unsurdur. Lehistanın bütün irfîlî ufakî derebeyleri, yani «Voyvodalar», hep Yahudi sermayedarları borçludurlar ve onların efendileri hakikatte Ya-

Avrupa gazetelerinden birinde şöyle bir cümle gördük: «Karşınızdaki düşmanı küçük görmiyelim. Bizi bir hayli uğraştırabilir, uğraştırmaya başlamıştır bile. Şimdiden birçok fedakârlığa katlanıyoruz, daha fazlasına da katlanacağız. Fakat bu fedakârlık bize acı, ağır gelmeyecektir.

«Çünkü bu memlekette kadın erkek, çocuk çocuk tek insan yoktur ki bu muharebenin lüzumuna kani bulunmasın.» Yukarıda okuduğunuz fıkrâ bir Leh gazetesinde çıkmış değildir. O halde son cümlesinin hakikate tevafuk ettiğine:

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Resimli Makale:

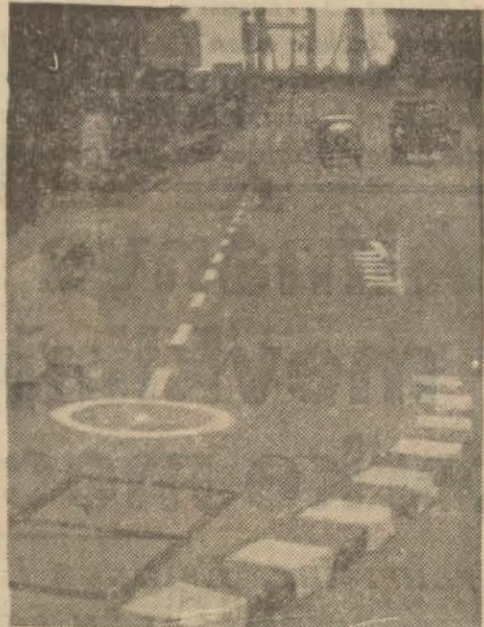

Her ne zaman olursa olsun iyilik yapabilmek kudretine malik olduğunuz müddette korkmayın: Nankör tesadüf edemezsiniz.

Gün gördükten sonra düşmüş bir adamın duyduğu acı daima mahrumiyet içinde yaşamış bir adamın ızdırabından her vakit fazladır.

SÖZ ARASINDA

Londra caddeleri
Alacalı bulacalı
Bir halde

İngilterede hava hücumlarında hal-kin gideceği sığınakların yollarını anlatmak maksadile, kaldırımlar, siyah ve beyaza boyanmaktadır. Bu yüzden şehir ekser kaldırımları alacalı bulacalı bir hal almıştır.

İngiliz gazetelerine göre
1939 diplomasisinin bazı
kelimeleri ve karşılıkları

Bir İngiliz gazetesi son aylarda Avrupa siyasi hâdiselerinde geçen bazı kelimelerin mukabilini şöyle tesbit etmiştir:

Ademi tecavüz paketi - Memleket zaptı
Memleket zaptı - İntizam ve âsâyişin iadesi.

Asâyişin iadesi - Bitaraflık.
Bitaraflık - İlan edilmiyen harb.
Harb - Polis harekâtı.
Polis harekâtı - İstilâ.
İstilâ - Sulh.

hudilerdir. Yahudiler de, bütün dünyada Almanyaya aleyhinde geniş bir propagandaya girişmişlerdir. Voyvodalar, bu unsurun kuvvetli tesiri altında kaldılar.

3 — Mareşal Pilsudski sağ olduğu müddetçe, kendi şahsî şöhret ve nüfuzuna dayanarak, bunlara karşı durabiliyor ve Lehistanı makul bir yoldan götürüyordu. Önce hasta oldu; sonra öldü. Onun diktatör rolünü kendi eline alan Rıdz - Smigli, kendi taraftarlarıyla iş başında tutunabilmek için hem Voyvodaların, hem de Yahudilerin tesiri altında kaldı.

Bu amillerin yanbaşında elbet başkaları da vardır. Fakat, Lehistanı bu hâzin akıbetli dalâlete sevkeden başlıca kuvvetler bunlar oldu. Dünyadan bilhaber Voyvoda, Rusyaya bir türlü, Almanyaya diğer türlü düşman Yahudi ve nihayet bunlara dayanıp memlekete hâkim olmak isteyen askerî birlik, müsterek Lehistanı bu felâkete sürüklediler.

Zaten, Lehistanın birinci, ikinci, ve üçüncü taksiminde de en büyük rol, kısmen toprak,

Hergün bir fıkrâ
Ben öldü demedim

Bir hükümdarın çok sevdiği bir beygiri varmış. Günün birinde beygir hastalanmış hükümdar beygiri hastalandığını duyunca:

— Beygiri me iyi bakın, demiş. Her kim bunun öldüğünü haber verirse, kafasını kestirim.

Beygire çok iyi bakmışlar amma, gene ölmüş: hükümdara nasıl haber vereceklerini düşünüyormuş. Mabeynilerden biri:

— Ben haber veririm!

Demiş, hükümdarın yanına girmiş.

— Efendimizin hani beygiri vardı ya.. diye söze başlamış, harblerde rüzgâr gibi uçardı. Gezintilerde gelin gibi süzülürdü. Dünyada ondan güzel bir beygir daha bulmaya imkân yoktu.

Hükümdar telâşa sormuş:

— Öldü ha!

Mabeynci elini bağlamış.

— Ben öldü demedim. Siz söylediniz hükümdarım.

Bir Fransız
Tarassud balonunun
Macerası

Yukarıdaki bu üç resim, bir Fransız tarassud balonunun bir dakikadan az bir zamanda başından geçen

cerayı tesbit ediyor:

1 — Fransız baloncusu, harb meydanını tarassud ediyor.

2 — Alman avcı tayyaresi balona hücum ediyor. Baloncunun parâşütünü açmakta buluyor.

3 — İsbet vâki olmuştur. Balon yanmaktadır.

kısmen para ve nep birden de cehalet tarafından oynanmıştır.

Lehistan, yeniden kurban oldu ve Bismark politikası tekrar meydana çıktı.

Muhittin Birgen

Londraa gece
İşaret
Memurları

Harb icabı olarak Londra sokaklarında geceleri bütün ışıklar söndürülmektedir. Bu tedbir yüzünden halk çok müşkülât çekmekte ve bir hayli kazalar vukua gelmektedir. Bunu önlemek için Londra belediyesi beyaz ceket ve yeşil işaret memurları ihdas etmiştir. Bunlar karanlıkta gezmekte ve halkı her türlü kazalara karşı korumaktadırlar.

Meş'um yüzük

Eski İspanya Kraliçesi Viktorya'nın sahip bulunmakta olduğu yüzük «meş'um» sıfatını taşır.

İlk olarak, bu yüzük Kral Yedinci Alfons tarafından karısı Prenses Mercedes'e hediye edilmiştir.

Yüzük, işte o günden itibaren meş'um sıfatını almıştır.

Kraliçe bu yüzüğü daima parmağında taşımış ve az sonra da vefat etmiştir.

Karısının vefatı üzerine Kral Yedinci Alfons yüzüğü büyük annesi Kraliçe Kristin'e hediye etmiştir.

Az zaman sonra Kraliçe Kristin de ölmüştür.

Yüzük Kralın kardeşi Prenses Pilar'a intikal etmiş, birkaç gün sonra bu prenses de vefat etmiştir.

Üçüncü defa olarak yüzük krala intikal etmiştir. Kral bu sefer onu yenges Prenses Kristin'e vermiştir. Üç ay sonra bu prenses dahi birdenbire hayata gözlerini kapamıştır.

Nihayet kral bizzat yüzüğü taşımağı kararlaştırmış, fakat az sonra o da ölmüştür.

Bugün sabık İspanya Kraliçesi Viktoria'nın sahip olduğu yüzük işte bu yüzüktür.

Kraliçe yüzüğü düğünü sırasında kocası On Üçüncü Alfons'a hediye etmiştir.

Kral da bütün zamanı saltanatında rahat yüzü görmemiştir. İhtilaller birbirini takip etmiş, nihayet tahtını kaybetmiştir.

Sözün kıyası

Memur çıkar..
Memur al.

E. Ekrem Talu

Memur denilen biçarenin ezeli nasibidir: Gerek resmî ve gerek hususî müesseselerden herhangi birine kapılanmış olursa olsun, girdiği tarihten, tekaüd olacağı tarihe kadar, ömrü yürekle çarpıtısı ile geçer.

Devre göre adı değişen bir heyulânın daimi surette gözlerinin önündedir ve onu fikir selâmeti ile, kalb huzuru ile iş görmekten alıkoymaz.

Bugün o heyulânın adı «İcâbî masla» hat' tır.. yarın «Tensikat».. öbür gün başka birşey olur. Mamafih hangi isimle yâdolunsa, memurun içinde hepsi müsaviddir, hepsi aynı kâpiya çıkar: Vaziyetten emin olmamak.

Ve bundan dolayı memur perişandır. Bütçesini yapamaz, istikbale aid tasarımlarda bulunamaz, yevmün cedid rizkun cedid yaşamağa alışır ki buna ya sanma denmez.

Bu vaziyetten memurları kurtarmalı, hallerine bir istikrar vermeliyiz. İşlerin daha muntazam yürütülmesine de faydası olur.

İsmi lâzım değil, müesseselerden biri, galiba bu senenin başında, bütçesinde tasarruf yapmak lüzumunu duyarak bir alay memurunu kapı dışarı etmişti. Bu hareketi hos görmemekle beraber:

— Eh! dedik: ne yapalım? Bütçe zaruretî bu. Bu kadar fazla maaş veremiyorsa, elbette bir kısım memurlarını feda edecek. Tâ ki alkoydukları aylıklarını muntazaman alabilinsinler.

Bugün, gazetelerde, aynı müessesenin altmış kadar memur alacağını havf ile okuyoruz. Ve aklımıza ilk gelen sual şu kaba temsil oluyor:

— O perhiz ne idi.. Bu lâhna tursusu nedir?

Mademki mevzuubahs müessesenin memura ihtiyacı vardı, evvelkilere neden yol verdi? Ve bütçe zaruretî, hanî va. nerede kaldı?

Bahusus ki o çıkarılan memurların içerisinde senelerce aynı işe emek vermiş, tecrübe sahibî olmuş olanlar da vardı. Şimdiki memurların müsabaka ile alınacakmış. Âh! Güzel! müsabaka, hak kanivete dairinde vavılarsa, şühesiz bir takım veni iktidarlar kazandırmaz. Ancak iktidar bir vazifeyi hemen ifa için kâfi değildir. Franklar rutin dedikleri bir de işe vâkıflık, vardır ki zamanla iktisab edilir.

Bahsettiğimiz o müessesenin başında itimad ve hürmetimizi tamamille kazanmış bir zat bulunuyor.

Ümid ve temenni ederiz ki, herhalde veni bir zaruret üzerine alınmasına lüzum görülen bu altmış memurun hiç olmazsa bir kısmını, sene başında müddet edilen kimseler arasından intihab etsin, Haksızlığı temin etmek de bir kolaylıktır.

E. Ekrem Talu

Liman işçilerinin birikmiş parası tevzi edilecek

Limanda çalışan hammallara aid ve bankada bulunan 16 bin liranın kendilerine tevzi için Liman İşletme Müdürlüğü tetkiklerine devam etmektedir.

Limanlar Umum Müdürü Raufi Manyas, dün belediye iktisad işleri müdürü Saffet ile bu mesele etrafında görüşmüştür.

Bankada birikmiş olan bu 16 bin liranın bir kısmı, yardım sandığı vasıtasıyla hastalanan, kazaya uğrayan ve yaralanan amelelere sarfedilmiştir.

Ameleler şimdi işsiz kaldıklarını iddia ederek bu birikmiş paraların kendilerine iade edilmesini istemektedirler.

16 bin lira bugünlerde bulunacak bir formül ile 180 amele arasında taksim edilecektir.

Adalar ve Kadıköy hattının kış tarifesi

Denizyolları İdaresi, Adalar ve Kadıköy hattı için bu yıl ayrıca bir kış tarifesi hazırlanacaktır.

Sonbahar tarifesi aynen ipka edilmiş olduğu dün alakadarlara bildirilmiştir.

TAKVİM

EYLÜL			
Rumî sene 1855	30	Arabi sene 1353	
Eylül 17	Resmî sene 1939	Hicrî 148	
CUMARTESİ			
GÜNES	Şaban		İMSAK
S. D.	S. D.	S. D.	S. D.
5 54	15 28	17 58	4 27
11 58	9 28	12 —	10 23
YATU			
S. D.	S. D.	S. D.	S. D.
Z. 12 04	15 28	17 58	19 26
E. 6 08	9 28	12 —	1 80

TELGRAF HABERLERİ

Egede zelzele âfetine sellerde inzimam etti

Birgi nahiyesinde seller evleri sürükledi, 5 kişi boğuldu

İzmir 29 (Hususi) — Gece yarısından sonra ve bugün İzmir, Dikili, Çeşme, Bergama, Karaburun ve Urla'da zelzeleler devam etmektedir. Diğer taraftan yağmurların tevli ettiği seller de birçok tahribata sebebiyet vermektedir.

Ödemişin Birgi nahiyesi gece yarısı büyük bir felâketle karşılanmıştır. Yağan yağmurlar, nahiyeye merkezi içinden geçen çayı, Bozdağ'dan inen seller de Birgi kasabasının bastırınca tehlikeli bir vaziyet hâdis olmuştur.

Büyük seller ve çayın getirdiği ağaçlar iki köprüyü yıkıp sürüdüğüden sonra sular 3 kola ayrılarak jandarma karakoluna, hükümet dairelerine hücum etmiş, bu binaları bir çok dükkân ve evleri seller basmıştır. Seller bir kısım binaları alıp götürmüştü, diğer bir

kısım ev, dükkân ve hanları yıkmıştır. Halk ve jandarma karakolu efrağı ağaçlara tırmanarak canlarını kurtarmışlardır.

Seller tarafından sürüklenen biri kadın olmak üzere beş kişi boğulmuştur.

Diğer taraftan hükümet dairelerinde bulunan evrak seller tarafından sürüklenmiş, telefon santralına salka isabet etmiştir. Çayın yakınında bulunan evlerin tahliyesine başlanmıştır. Felâketzedelere ekme ve yiyecek tevzi edilmiştir.

Diğer taraftan sellerden Avlucuk köyünde de 15 ev yıkılmıştır.

Muğla'da

Muğla 29 (A.A.) — Dün gece saat 10 da şiddetli bir yer sarsıntısı olmuştur. Hasarat yoktur.

Moskova anlaşmasına İngilizlerin cevabı: "Kararımız değişmemiştir,"

(Baştafı 1 inci sayfa)

tal nazar dikkati celbetmektedir:

1 — Anlaşmada müdericî mütakabil istişare kaydı... Mütakabil istişare haddi zatında hiç bir karar ifade etmez. Şayet bu kayda gizli bir askerî anlaşma manası mündemci ise bu mütakabil alâkadar etmez.

2 — Anlaşmanın ticari ve iktisadi kısmı... Bu kısımda mevcut hükümler iki devlet arasında evvelce yapılmış olan anlaşmadaki hükümlerden başka ve yeni şeyler olamaz. İki taraf evvelce birbirlerine vermeyi kararlaştırdıkları iptidai ve mamul maddelere yenilerini ilâve edemezler.

Londra ve Paris mahfellerinin intibaları haricinde vaziyeti bir de bitaraf gözle tetkik etmek istersek bir Norveç gazetesinin bugün kaydettiği mütaleayı ele alabiliriz.

Bu gazete ezcümle diyor ki: «Eğer Almanya harbe devam etmek kararını vermişse Stalin'in sözüne güvenerek böyle bir karar vermiş olacaktır. Stalin eğer yeni tavizler istemişse bu sözü ne mukabilinde vermiş olabilir?» Londra mahfellerinde ileri sürülen mütalealar meyânında şu da söylenmektedir:

Almanya bugüne kadar Versay muahedesine milliyet esasına riayet etmediği için hücumda bulunuyordu. Moskova anlaşması Berlinin bu zihniyetle tam bir tezad teşkil etmektedir.

İyi malûmat alan mehafilde söylenildiği göre, İngiltere hükümeti, Alman - Rus meselesi karşısında alınacak vaziyet hakkında derhal Fransız hükümetle istişarede bulunacaktır.

Paristen gelen malûmata göre Daladye, Alman - Sovyet anlaşmalarına mutali olur olmaz, kabineyi toplamış ve General Gamelin, hariciye müsteşarı de Ribes, Başvekâlet siyasi şube direktörü Coulondres ve hariciye umumî kâtabi Liger ile mezkûr vesikanın muhteviyatı hakkında görüşmüştür.

Çemberlayn Pazartesi beyanatta bulunacak

Londra 29 (A.A.) — Çemberlayn, Pazartesi günü Avam Kamarasında Almanlarla Sovyetlerin sulh teklifleri hakkında beyanatta bulunacaktır.

Fransız ajansının mütaleası

Paris 29 (A.A.) — Havas bildiriyor: İleri sürülen mütalealara göre, Almanyanın barış iltimatı pek yakındır ve Almanya Sovyetler Birliği arasında bir askerî ittifak tehdidine dayanacaktır.

Bununla beraber, bu sabah yapılan müsterek deklarasyon bu ittifaktan bahsetmekte, barış taarruzu akim kaldığı takdirde istişareler yapılabileceği zikredilmekle iktifa olunmaktadır.

Diğer taraftan, ekonomik anlaşmanın Almanya İngiliz - Fransız ablukası üzerine mahrum kaldığı maddelerden bir kaçını, fakat sadece bir kaçını temin edeceği teslim edilmiştir.

Ablukanın Almanya tevli ettiği mahrumiyet kendisini pek ziyade endişeye düşürmekte ve Almanya Sovyetler Birliği ile bir anlaşma akdine çalışmaktadır.

Fakat tıpkı 23 Ağustos anlaşmasında olduğu gibi, Sovyetler Birliğinin karşılık olarak alacağını takdir mümkün olmaksızın Almanyanın bu yeni anlaşmadan ne derece istifade edebileceği derhal görülmektedir. Fakat Ağustos anlaşmasında olduğu gibi, bu sefer de Almanyanın neler ödiyeceğini istikbal gösterecektir.

Keza Almanyanın Polonyada bir tam

pon devlet ihdas tasavvurundan da vazgeçti ve fazla olarak Estonya içinde kendisine bir kaç söz söylemek hakkının da verilmediği kaydedilmektedir.

Balkanlara gelince, Türkiye Hariciye Vekili Şükrü Saracoğlunun Moskovada bulunması, Türkiyenin istişare olmadan Sovyetler Birliği Almanya arasında doğrudan doğruya bir sureti tesviyeye mâni olmaktadır. Fakat Balkanların Almanya için bir işe membaı olarak kaldığı ve Sovyetler Birliğinin Ankara ile müzakere ederken bunu gözden kaçırmıyacağı şüphâdır.

Londra 29 (A.A.) — Gazeteler, son Moskova haberlerini mevzu bahsederek, Hitlerin ve müşavirlerinin yapacağı sulh teklifleri her ne olursa olsun bunların tetkik edilmeğe bile değeri olamayacağı mütaleasında bulunuyorlar.

Ancak Hitlerin tam ve kat'î olarak ortadan kalkmasıdır ki, garb devletleri için kabul edilebilir şartları yaratacaktır.

Gazeteler, diğer taraftan şunu da kaydediyor ki, Çemberlayn gâzinde söylediği bir nutukta, Rusyanın vaziyeti her ne olursa olsun İngiltere ve Fransya hedeflerinin tahakkukuna kadar harbe devam hususundaki azimleri üzerinde müessir olamayacağını bildirmiştir.

Moskovada neler söyleniyor?

Moskova 29 (A.A.) — Havas ajansından: Enebilir mehafilde Sovyet Rusyanın, Almanya ile yapacağı teklif meselesinin arazi ve iktisadiyât bakımından kendisine temin edeceği menafî tükercine kadar Almanya ile beraber hareket edeceği tebarüz ettirilmiştir.

Aynı mehafilde Sovyet propagandasının Alman propagandasına uyarak Fransya ile ilişmediği, fakat İngiltereye pek ziyade şiddetle hücum etmekte olduğu beyan olunmaktadır.

Sovyet propagandası İngiltere ile Amerikanın Sovyet Rusya ile Japonya arasında bir harb çıkarmağa çalışmakta olduklarını, fakat Stalinin basret ve kıyaseti sayesinde bu teşebbüsün akamete uğratılacağını ilân etmektedir.

Diğer taraftan Molotov ile Şükrü Saracoğlu arasında görüşmeler, iki gündüzenberi tatil edilmiştir.

Molotov, dün Moskovadaki Bulgar orta elçisi ile İran büyük elçisini kabul etmiştir. Almanlar mehafilde Şükrü Saracoğlu ile von Ribbentropun aynı zamanda Moskovada bulunmalarının bir tesadüf eseri olduğu beyan olunmakta ise de von Ribbentropun Türkiye ile İngiltere ve Fransa arasındaki münasebetleri bozmağa çalışmak istediği kanaati vardır.

İstanbul ile Aş'ale arasında yataklı ve yemekli vagonlar işliyecek

Ankara 29 (A.A.) — Bize bildirildiğine göre, Devlet Demiryolları İdaresi Erzurum hattı üzerinde Erzincan - Aşkale kısmının işletmeye açılması üzere ne haftanın bazı günlerinde İstanbul ile Aşkale arasında iki defa yataklı ve üç defa da yemekli vagonların işletilmesine karar vermiştir. Buna nazaran, İstanbuldan Aşkaleye Salı ve Cumartesi günleri Aşkalede İstanbula Cuma ve Salı günleri kalkacak olan trenlerde yataklı ve yemekli vagonlar, Çarşamba günleri İstanbuldan ve Pazar günleri de Aşkalede kalkacak trenlerde de sadece yemekli vagonlar bulunacaktır.

Rus - İngiliz ticaret müzakereleri başlayacak mı?

Londra 29 (A.A.) — İngiliz siyasi mahfellerine göre Sovyetlerin Londra büyük elçisi Maiski, Çarşamba günü Lord Halifax'la yaptığı mülakatta Sovyet hükümetinin bitaraf kalacağını nazara bildirmiştir. Keza sefir, ekonomik müzakerelere başlamasına müvafık İngiliz teklifine de Sovyet hükümetinin kabule âmede bulunduğunu bildirmiştir.

Bu beyanatın hâdiseleri tarafından tekbiz edilip edilmeyeceği merak edilmektedir.

Hitlerin muhafızları Alman ordusu mensublarından seçildi

Berlin 29 (A.A.) — Hitler, karargâhı kıştağının şark harb sahasından dönüştürülen sonra Hitler'in muhafızları ordu mensubları arasından bugün teşkil olunmuştur. Bu tabur Hitler'in cephedeki ziyaretleri esasında kendisine askerî muhafızlık yapmıştır.

Hitler, bu muhafız kit'asına bugün kendi işaretlerini taşıyan bir sancak vermiştir.

Garb cephesinde topçu faaliyeti

Paris 29 (A.A.) — 29.9 akşam tebliği: Sarr'in doğusundaki bölgede ezcümle Deux - Ponts la Pirmasensin cenubunda düşman topçusu faaliyet göstermiştir.

Her iki taraftan keşif ve rasad tayyarelerinin faaliyeti kaydedilmiştir.

Paris 29 (A.A.) — 29 Eylül sabah tarihli Fransız tebliği:

Gece, umumiyetle sakin geçmiştir. Ezcümle Sarrebrück'ün garbında temas kit'alarıımız faaliyette bulunmuştur.

Alman tebliği

Berlin 29 (A.A.) — Tebliği:

Garb cephesinde, şimdiki kadar olduğu gibi kara kuvvetleri faaliyeti vukubulmuştur. Bir hava muharebesi esasında Wissemburg civarında bir Fransız tayyaresi ve Osnaabrueck civarında da bir İngiliz tayyaresi düşürülmüştür.

Lüksemburg hududunda

Brüksel 29 (A.A.) — La Gazette'in istihbarına göre Lüksemburg hududunda bulunan bir Alman istihkâm kit'ası, Lüksemburg karşısında kâin muntakada bulunan Remich kasabasında lâğam tertibatı vücade getirmektedir.

Bunun sebebinin Fransızların muhtemel bir taarruzuna karşı koymak olduğu söylenmektedir.

Polonyadan getirilmiş olan birçok Alman kıştağının Sigfrid hattı yakınında kamp kurmuş oldukları haber verilmektedir.

Almanya bolşevizme doğru mu gidiyor?

Amsterdam 29 (A.A.) — «Havas»: Hududdan alınan haberlere göre, Almanya'da hayat halen tam kolektivism bahsinde o derece radikal değişiklikler göstermektedir ki eğer böyle gidersen bu kolektivism pek yakında Sovyetler Birliğindeki rejimi dahi geçecektir.

Ruhr'dan gelen valilerin anlattıklarına göre, şimdilik mekteplerde, fabrikalarda ve nasyonel sosyalist teşekküllerinde her türlü kantinlerin yavaş yavaş genişletilmesi suretiler, bir kolektif işe sistemi hazırlanmaktadır.

Bu kolektif işe sistemi, perakende dükkânların kaldırılması ile itmam olunacaktır. Perakende dükkânlar, yerine büyük mağazalar tesis edilecek ve bu büyük mağazalar Nazi teşekkülleri ezcümle «N. S. W.» nasyonel sosyalist hayır cemiyeti tarafından idare olunacaktır.

Göbels nezaret altına alınmış

Paris 29 (Hususi) — Stokholm'dan «Petit Parisien» gazetesine bildirildiğine göre Alman propaganda nazırı Göbels bu vazifesinden affedilmiş ve bir sanatoryumda nezaret altına alınmıştır.

Dil kurultayı

Ankara 29 (A.A.) — Türk dil kurumu başkanlığından: Dördüncü Türk dil kurultayının bu yıl toplanmasına imkân görülmüştü. Kurum çalışmalarının üçüncü Türk dil kurultayının kararlaştırıldığı programa göre ve onun seçtiği genel merkez kurulu eli ile ileri götürülmüş yerinde görülmüştür. Dördüncü Türk dil kurultayının ne zaman ve nerede toplanacağı kurumun ana tüzüğü gereğince üç ay önceden bildirilecektir.

Belediyelerce bareme göre hazırlanan kadrolar

Ankara 29 (Hususi) — Barem kanununa göre belediyelerce ve hususi idarelerce hazırlanan kadrolar, Dahiliye Vekâletine gelmeğe başlamıştır. Vekâlet yaptığı tetkiklerde bu kadroların bazılarında maaş zamları görülmüştür. Vekâlet, bu kabil kadroları eski vaziyetine uyar bir şekilde yeni bareme göre tanzim etmektedir.

Almanlar Pazartesi Varşovaya giriyorlar

Berlin 29 (A.A.) — Alman umumî karargâhı, Alman kumandanının, dün Rus - Alman hat hududuna tevfikân Przmusl' Rus kıtaatına teslim etmiş olduğunu bildiriyor.

Varşovanın silâhları almış olan garnizon tahliyesi bu akşam başlayacaktır.

Bu tahliye işi ihtimal iki üç gün devam edecektir. Almanlar Varşovaya girmeleri tarihi 2 İkteşin olarak tesbit edilmiştir. Varşovanın sivil ahalisinin işesini temin etmek ve bu ahaliye sühî yardımlarda bulunmak için icab eden tedbirlerin tatbikine başlanılmıştır.

Modlin müstahkem mevki, 1200 zabiti ile kayıd ve şartsız teslim olmuştur.

Japonlar Çinde ileriliyorlar

Tokyo 29 (A.A.) — Bu sabaha kadar Hundandaki Japon ordusu 50 kilometre genişlikte bir cephe üzerinde Çangce'nin 36 kilometre şimaline kadar ilerlemiş bulunuyor. Diğer iki tarafta, Çinlilerin kuvvetli müdafaa mevzili olan nehrin cenubunda 30 kilometre bir mesafeye gelmişlerdir.

Japon tayyareleri ricat halinde bulunan Çinlileri Çangcanın cenubunda bugün de takibe devam etmiştir.

iki Norveç gemisi de ha torpillendi

Londra 29 (Hususi) — Alman tahtelbahirleri bugün «Tastag» ve «Yarend» Norveç gemilerini batırmışlardır. «Solas» Norveç gemisi de Skajarak açıklarında bir mayne çarparak batmıştır.

Yeni Rumen kabinesi

Bükreş 29 (A.A.) — «Rador bildiriyor»: Yeni hükümet, şu suretle teşekkül etmiştir: Başvekil: General Argetolanu, kral müşaviri, sabık başvekil muavini

Dahiliye nazırı: Nikola Ottescu, sabık kraliyet valisi.

Umumî nizâmı teşvire memur devlet nazırı: General Martinescu, sabık dahiliye nazırı.

Millî kalkınma cephesi nazırı: Profesör Giurescu, sabık kraliyet valisi.

Propaganda nazırı: Radian, sabık müsteşar.

Başvekâlet müsteşarı: August Filip.

Hariciye nazırı Gafenko da dahil olmak üzere, diğer nazırlar değişmemiştir. Yalnız Argesianu, Titeanu ve rahib Popescu yeni kabineye dahil değildiler.

İngiliz tayyareleri Alman filosuna taarruz ettiler

(Baştafı 1 inci sayfa)

Berlin 29 (A.A.) — Büyük Alman karargâhı tebliği ediyor:

Altı İngiliz harb tayyaresi, bu sabah Heligoland yakınında Alman deniz kuvvetlerine neticesiz bir taarruzda bulunmuştur. Alman avcı tayyareleri, garbe doğru dönüşlerinde bunların yolunu kesmiştir. Kısa süren bir muharebe olmuş ve bu altı İngiliz harb tayyaresinden beşi denize düşürülmüştür.

Sabahın Sabaha

Büyük harbler birbirini takip ettikçe milletlerin ahlâki cepheleleri sarsılıp duruyor. Cemiyet nizamları, hattâ aile bağları gevşiyor. Şahsî münasebetlerde hele ticari alışverişlerde itimad, emniyet denilen karşılıklı itibar sifra iniyor.

Geçen Büyük Harbde başlayan bu ahlâki ve ticarî çözülmüş ha bugün ha yarın düzelecek, eski emniyet, itibar geri gelecek diye beklerken daha çetin bir harb başladı. Öyle bir harb ki daha birinci ayında o muhteşem paklılar, hattâ o şatafatlı askerî ittifakları silip süpürdü. Bitarafınarın bile ticarî münasebetlerini bugün peşin, yarın veresiyeye çevirdi. Hava öyle bir karıştı ki dostla düşmanı ayırd etmek güç oldu.

Bunun neticesi yıldırım süratle cemiyet hayatına, ferdî münasebetlere sirayet edecektir. Merfaat hisleri körklenecek, ahlâki kaygular gevşeyecek, insanların en samimi tarafları olan ruhi ve hissi temayülleri biraz daha nasırlanacak. Bu arada kadın, erkek münasebetlerinin de maddelere göre gönüllerin katılaşacakları muhakkak! Şunu da hemen ilâve etmeliyim ki bu davada en çok zarar göreceği geçen harbde olduğu gibi kadındır. Her harb kasırgası, üzerinden geçtiği cemiyetin kadınına erkeğinden fazla tahrib eder. Erkek için tehlike ölmektir. Fakat kadını bekleyen tehlike gururunun kaybetmektir. Geçen harbden sonra mağlûb Almanya kadını analık duygularını kaybetmişti. Berlin barları Paris sefahathanelerini birer iffet ve şefkat yuvası saydıracak kadar çamura gömülmüşlerdi. Galib Fransada da kadın para ile alınıyor, satılır bir meta haline gelmişti.

Yalnız cemiyet ahlâki için değil, kadınlık hesabına da dua edelim ki bu faciâ uzun sürmesin!

Siyaset ALEMİNDE

Yeni sulh ümidleri!

Yazan: Selim Ragıp Emec

Almanyanın garb demokrasilerine karşı yeni bir sulh teklifinde bulunması ve bu iş için bazı devletlerin tavassutundan istifade olunabileceğini ilân etmesi tekrar dikkatleri İtalyanın üzerine tevcih etmiştir. Geçenlerde bir nutuk söyleyerek sırf kendi kararile buna benzer bir teklifi ortaya atan Mussolininin o zamana kadar sakin kalmaması göstermişti ki İtalyan hükümet reisi bu sükûtu ile, Avrupada cereyan eden halle karşısında mutlak surette bitaraf kalmıya azmetmiş bir seyirci vaz'u halle iktifa etmeyecektir. Venedik sarayında irad olunan o nutukta, Mussolini yeni sulh unsurlarını ileri sürmek mevkilinde bulunmadığını beyan ederken evvelce İtalyan milletine ilân eylediği gibi tarihi bazı kararları almak için de kendisine hitab eylemek mevkilinde bulunmamıştır. Yalnız bir Eylül beyannamesiyle tavsif etmiş olduğu siyaseti şimdilik harfiyen tatbik ile iktifa edeceğini bildirmiştir.

M. Mussolininin bu sözlere karşısında bir Eylül beyanatının mahiyetini araştırarak bir zaruret oluyor. Hatırımızda kaldığına göre İtalyan hükümeti, filvaki o tarihte bir beyanname neşretmiş ve İtalyan nazırlar meclisinin Alman - Leh ihtilâfından doğan Avrupa vaziyetini tetkik ettikten sonra tamamen ihtiyatî mahiyetli halz bulunan İtalyan askerî tedbirlerini tasvir eylemiş ve İtalyanın hiç bir askerî hareket teşebbüsüne girişmeyeceğini bildirmişti. Bu tezahürün mahiyeti, resmî olmasa da: muvakket ve filh bir bitaraflık hareketinin takib olunacağını ifadesi demektir. Şimdi Venedik sarayı nutkundan çıkan mana şu oluyor ki İtalya için bir Eylülde ilân olunan hattı hareketten inhiyar etmek için bir sebep yoktur. Fakat ötedenberi Lehistanla çok iyi münasebetler beslemiş olduğu için bu memleketin ortadan kalkması hâsıl olan yeni vaziyette İtalyanın yeni bir noktaî nazar edinip edinmediğini soruşturmak, günün tabii ve merak verici bir mevzuudur. Fakat İngiltere ve Fransa hükümetleri, Sovyet Rusyanın da iştirak etmiş olduğu Lehistan harbi münasebetlerle davalarını sonuna kadar götürüleceklerini ilân etmiş olduklarına oakılır. İtalyanın yeni vaziyete rağmen yeni bir tavassut şekli bulabilmesinin kolay olamayacağı ilk bakışta göze çarpmıyor. Bu sebebledir ki Leh isine baskasının karışmaması esasına göre yapılan tasfiyeyi Fransa ve İngiltereye kabul ettirmek çok güç ve adeta mümkün olmuyacağına benzer. Demek ki yeni bir sulh teşebbüsünden bugünlere öyükl fayda beklemek bir parça da boşuna bir intizar olacaktır.

Selim Ragıp Emec

Sovyetlerin Leh'istanda ileri hareketi

Moskova 29 (A.A.) — 29 Eylül sabah tarihli Sovyet tebliği.

Dünkü hareket neticesinde, Kızılordu kit'aları, Graevo, Tchjev, Mejretche, Krenjek, Malodytch, Przemysl ve Ustrzyki'yi almışlardır.

Garbi Belorussya ve Ukranyada temizleme hareketi devam etmektedir. Beş Polonya süvari alayı esir edilmiştir. 15 top alınmıştır. Krukenitzta muntakasında müteaddid Polonya müfrezeleri dağıtılmıştır.

Alman - Yugoslav ticareti

Belgrad 29 (A.A.) — «Vreme» gazetesi, Alman - Yugoslav ticareti münasebetleri hakkında yazdığı bir makedale diyor ki:

Almanya, Yugoslavyanın ticaretinde son zamanlarda ehemmiyeti artan fevkalâde bir rol oynamıştır. Yugoslav ihracatının yarısı Almanyaaya gittiği gibi Yugoslavya da İtalyanın yarısından fazlasını Almanyadan yapmaktadır.

Harbde kadın

Büyük harbler birbirini takip ettikçe milletlerin ahlâki cepheleleri sarsılıp duruyor. Cemiyet nizamları, hattâ aile bağları gevşiyor. Şahsî münasebetlerde hele ticari alışverişlerde itimad, emniyet denilen karşılıklı itibar sifra iniyor.

Geçen Büyük Harbde başlayan bu ahlâki ve ticarî çözülmüş ha bugün ha yarın düzelecek, eski emniyet, itibar geri gelecek diye beklerken daha çetin bir harb başladı. Öyle bir harb ki daha birinci ayında o muhteşem paklılar, hattâ o şatafatlı askerî ittifakları silip süpürdü. Bitarafınarın bile ticarî münasebetlerini bugün peşin, yarın veresiyeye çevirdi. Hava öyle bir karıştı ki dostla düşmanı ayırd etmek güç oldu.

Bunun neticesi yıldırım süratle cemiyet hayatına, ferdî münasebetlere sirayet edecektir. Merfaat hisleri körklenecek, ahlâki kaygular gevşeyecek, insanların en samimi tarafları olan ruhi ve hissi temayülleri biraz daha nasırlanacak. Bu arada kadın, erkek münasebetlerinin de maddelere göre gönüllerin katılaşacakları muhakkak! Şunu da hemen ilâve etmeliyim ki bu davada en çok zarar göreceği geçen harbde olduğu gibi kadındır. Her harb kasırgası, üzerinden geçtiği cemiyetin kadınına erkeğinden fazla tahrib eder. Erkek için tehlike ölmektir. Fakat kadını bekleyen tehlike gururunun kaybetmektir. Geçen harbden sonra mağlûb Almanya kadını analık duygularını kaybetmişti. Berlin barları Paris sefahathanelerini birer iffet ve şefkat yuvası saydıracak kadar çamura gömülmüşlerdi. Galib Fransada da kadın para ile alınıyor, satılır bir meta haline gelmişti.

Yalnız cemiyet ahlâki için değil, kadınlık hesabına da dua edelim ki bu faciâ uzun sürmesin!

Buhan Cahid

Şehir Haberleri

İnşaat malzemesi fiyatları

İnşaat malzemesi fiyatları gittikçe yükselmektedir. 1 Eylülde yapılan bir yoklamada cam fiatlarındaki fiyat yüksekliğinin yüzde yüz, kalyada yüzde dört yüz, banyo levazimatında yüzde yirmi beş, fayansta yüzde yüz, kilid vesairede yüzde yirmi, çinkoda yüzde yüz, demirde yüzde elli, kerestede yüzde beş, tuğla, kireç, kum vesairede yüzde beşten ibaret olduğu tesbit edilmiştir.

Mimarlar Birliği İstanbul ihtikâr komisyonuna müracaat etmiş ve şu mütaleada bulunmuştur:

İstanbulun inşaat zamanı mevsim münasebetiyle nihayete ermekte olduğundan, inşaat sahipleri binalarını bir an evvel tamamlamak istemektedir. Halbuki malzeme fiyatları alabildiğine yükseldiğinden buna imkân görülmemektedir. Komisyonun mimarlardan biri aldığı takdirde inşaat malzemesindeki ihtikârı tesbit etmek kabul olacaktır.

Mimarlar Birliğinin talebi tetkik edilmiştir.

Denz İşleri:

Mudanya hattı kış tarifi tehir edildi

Aynı birinde tatbik mevkiine konulması mukarrer olan Mudanya hattı kış tarifi görülen lüzum üzerine tehir edilmiştir.

Denizyolları İdaresi, bu hafta içerisinde mevcut vapurların vaziyetini tetkik edecek, bundan sonra Mudanya hattına kış için çalışacak vapurları tesbit ederek tarifeyi buna göre hazırlayacaktır.

Tebliğât dairesindeki yolsuzluğun muhakemesi başladı

Adliye tebliğât dairesinde vukubulan yolsuzluk hâdisesinin muhakemesine ağırcıca mahkemesinde dün başlanılmıştır.

Hâdis ile alakalı olarak mahkemeye sevkolunan sabık tebliğât müdürü Mustafa ile suç ortakları tebliğât mübaşirlerinden Hamdi, Kemal ve Osman haklarında iddia bir miktar parayı ihtilâsen zimmete geçirmektedir. Dünkü muhakemede suçlular sorguya çekilmişlerdir. Davaya, enteresan safhalar arzettiği.

Eski tebliğât müdürü isticvabı sırasında vazifesinin sadece havaleden ibaret olduğunu ve zimmet olan kısmın kendisine alakası olmadığını anlatmıştır. Bu arada, müddeiumumiliğin ayrıca 16 mahkemenin taşraya aid evrakının sevk işini de kendisine verdiğini beyan ederek, işlerinin çoğalmasının tatbikatta güçlükler doğurduğunu beyan etmiştir.

Muhakeme, şahidlerin celbi için tatbik edilmiştir.

Şehir İşleri:

Temizlik ameliği meslek haline getirilecek

İstanbul Belediyesi, itfaiyeye olduğu gibi temizlik ameliğini de meslek haline koymağa karar vermiştir. Bu husustaki tetkikler ikmal edilmiş, yeni teşkilâtın meydana gelebilmesi için şimdiki temizlik masraflarının bir misline çıkarılması lâzım geleceği anlaşılmıştır. Belediye reisliği kâfi miktarda para temin ettiği takdirde, faaliyete geçilecektir.

Cumhuriyet bayramı hazırlıkları

Maarif Vekâleti, önümüzdeki Cumhuriyet bayramında Ankara'da yapılacak büyük geçit resmine iştirak edecek öğrencilerin hazırlık talimatlarına başlamalarını bütün mekteplere bildirmiştir. Ankara'da büyük geçit resmine iştirak edecek öğrencilerle, buldukları yerlerdeki geçit resmine iştirak ettirecek öğrenciler, her gün son dersten sonra bir saat geçit resmine hazırlık talimi yapacaklardır. Talimlerde esas vaziyet, dönüşler, resmî taziimler ve takım cephesi geçit resmi yürüyüşü kusursuz bir şekilde öğretilmektedir.

Bu sene Ankara'da nerelerden ve ne miktar izci gönderileceği Maarif Vekâleti tarafından yakında mekteplere bildirilecektir. Geçit resmine yalnız Ankara mekteplerinden kız öğrenciler iştirak edecek ve yurdun diğer yerlerinden kız talebe gönderilmeyecektir.

Memleketin muhtelif yerlerinden Ankara'ya gidecek öğrenciler 23 Birinciteşin Pazartesi günü Ankara'da bulunacak ve Ankara istasyonunda merasimle karşılanacaklardır. Ankara'ya gidecek öğrencilerden tifo aşısı yaptırmamış olanlara 1 Teşrinievvelde itibaren tifo aşısı yapılacaktır. Büyük geçit resmine gönderilecek öğrencilerin Ankara'ya hiç girmemiş olanlar arasından seçilmesine dikkat edilecektir.

Maarif Vekâleti Ankara'da toplanacak öğrencilerin iase ve ibateleri için bir heyet teşkil etmiştir. Bu heyet şimdiden hazırlıklara başlamıştır. Bütün öğrencilerin kıyafetleri bir örnek olacaktır.

Kültür İşleri:

Öğretmen okullarına mütedavül sermaye tahsis edilecek

Öğretmen yetiştirmek üzere Maarif Vekâletince köylerde açılmış ve açılacak olan öğretmen okulları, köy eğitim kursularının her biri için Maarif Vekâleti bütçesinden 20.000 lira kadar mütedavül sermaye verilecektir. Öğretmen okulları ve eğitim kursularının ihtiyaçlarına kifayet edecek miktarda Maarif Vekâletinin talebi üzerine tahsis edilecek, devlete aid tarla, çiftlik, bağ ve bahçe vesaire gibi arazi, Vekiller Heyetince kararlaştırılacak esaslar dairesinde tefrik ve tesbit olunacaktır. Köy öğretmen okulları ve kursları için ayrılan sermayeden yapılacak alım ve satım işleri: arttırma, eksiltme ve ihale kanunu hükümlerine tâbi olmayacağı gibi, Diyanî Muhasebatın vizesinden de muaf tutulacaktır.

NIŞAN

İstanbul hâkimlerinden divanharbi örfi ve karargâhi umurlu C. T. azasından mütekaid Vehbi Toronun kızı Mızyal ile üsteymen Şükri Kıvılcımın nişan merasimi dün Kadıköyünde Şifada 18 numaralı köşte lokasında olmuştur. Gençlere saadetler temenni ederiz.

TEŞEKKÜR

Hilâl spor klübü sekreterliğinden: Klübümüzün kurucularından ve yorulmaz azmle çalışan idarecilerinden çok sevgili arkadaşlarımız ve kudretli büyüğümüz Fethi Başaranın anlı ufulle ebediyen aramızdan ayrılması dolayısıyla gerek telgraf ve gerek mektubla lütfe edilen taziyetnamelere ve cenazesinde hazır bulunmak lütfini esirgemeyen sayın valimiz Bay Lütfi Kırdar ve eski vali Bay Muhittin Üstündağ ile diğer muhterem zevata ayrı ayrı teşekkürle imizi arza duyduğumuz derin ve acı elem imkân bırakmamaktadır. Biz özürle saygılarımızı diler ve bu şükranlarımızın ibrâğına muhterem gazetelerinin de ilâletini saygılarımla rica ederim.

Şehzadebaşı

FERAİH Sinemada

1 - **ATMACA**

CHARLES BOYER
PIERRE RICHARD WILM

2 - **MASKELİ "5., LER**

Bu Hafta İstanbul sinemalarının muvaffakiyet, muzaffariyet ve izdihâm rekorunu kırıyor. gündüzleri devam seansları, Suare 8. 10 da

Hâdiseler Karşısında

Haberleri çocuktan al

Sokakta çocuklar konuşuyorlardı:

- On.
- Vallahi beş.
- Gözüm kör olsun on.
- Allah canımı alsın beş.

Bu sırada radyo, Paristen gelen bir haberi veriyordu:

— Fransızlar on Alman tayyaresini düşürmüşlerdir.

Berlinden gelen haber daha başka idi:

— Düşürülen tayyarelerimizin sayısı beşdir.

Gene Paristen gelen haber:

— Gerçi Almanlar, Fransız kuvvetlerinin düşürdükleri tayyarelerin beş tane olduğunu söylüyorlarsa da bu iddia hilâfi hakikattir, düşürülen tayyareler tam on tanedir.

Gene Berlinden gelen haber:

— Fransızlar, on tayyaremizi düşürdüklerinde ısrar ediyorlar ama, bu ısrar nafiledir. Çünkü tayyarelerimizden ancak beşinin geri dönmekleri, diğerlerinin salimen hareket üslerine vâsil oldukları, hava nezaretince tesbit edilmiştir.

Öğlumün üç arkadaşları gelmişti. İkisi kendi akrası, biri daha biraz kabaca idi. Biraz kabaca olanı ötekileri idare ediyor, oyunlar tertibliyordu. Misafimlik oynadılar, köşe kapmaca oynadılar.. Ve

sonra başka bir oyun oynamaya hazırlandılar. Oynayacakları oyun muharabeyi idi. Kabaca olan, oyunda herkesin ne olacağını söylüyordu:

- Sen Fransız olacaksın.
- ... Sen Alman olacaksın.
- ... Sen Leh olacaksın.
- Bana dönmüştü:
- Amca sen de oynasana!
- Oğlum benim rahatımı bozma!

şimdi yerimden kıpırdıyamam.

— Yerinden kıpırdama, amma ge-

oyuna karışmış ol.

— Peki ben ne olacağım?

— Sen İngiliz olursun!

Birkaç dost bir araya toplanmış sırtten bahsediyorduk. Ben birşey söyledim, dostlarımdan biri aksini iddia etti. Bir başka dostumuz, her ikimizin kirilerimizde aykırı bir fikir ortaya attı. Hepimiz, kendi fikirlerimizi müdafaa ettik. Dostlardan birinin çocuğu, hiçisini çıkarmadan dinliyordu. Ona sor-

— Ya sen ne dersin?

— Ben böyle şeylerden anlamam.

Dostlarıma döndüm:

— Siyaset işlerine hepimizden fazla bu çocuğun aklı eriyor, dedim.

İsmet Hulusi

Bunları biliyor mu idiniz ?

Futbolün cedleri

On altıncı asrda kaliko ismi verilen bir nevi futbol oynanırdı. Fakat kalikoyu da futbolün cediti adedemeyiz, çünkü ondan daha evvel de kalikoya benzer top oyunları mevcudu.

Hindistan halkının yedide biri

Hindistanda seyahat edenlerin iddia ettiklerine göre, Hind nüfusunun yedide birini, garib hünerler yapan fakirlerle dilenciler teşkil etmektedir.

10 günde yapılan mabed

«100 Buda mabedi», adını taşıyan bu bina mimarının bir harika-sıdır denilebilir. Çünkü mabed on gün içinde yapılmış, bitirilmişdir. Mabedin inşasına bütün Sava halkı iştirak etmişlerdir.

GÖNÜL İŞLERİ

Okuyucularım Cevablarım

Ankara'da Bay Naile:

— Hakımız var. Daima aşk su-rathı, daima kederli kadın evde canlı bir mateme benzer. Bir gün, iki gün beş gün tahammül edilse de sonunda bıkkınlık verir, tahammül edilemez. Fakat her vakit neş'eli, hayır yanlış söyledim, her vakit gülen kadına da çılgın derler. Zamanında gülmek, zamanında kederleneni seçmeli. Yalnız size iyi bir seçme usulü tavsiye edemiyeceğim. Kadının iyisini kötsün - den ayırd eden mihnettaşını insanlar henüz maalesef keşfedemediler. Çaresiz kendi gözleriniz ve müşahede kabiliyetinize müracaat edeceksiniz. Tetkike tâbi tutduğunuz kadını yek - diğerinden çok farklı hâdiselerde görmeye çalışacaksınız. Güç bir iş demeyiniz. Eğer muhatabınızda müstesna

bir komedien kabiliyeti yoksa elbette az çok anlarsınız.

İzmirde Bay «B.K.» ye:

— Kadın ne olmalıdır? diyorsun. Fakat azızim bu, suali soranın telâki'sine bakar. Bazılarına göre kadın ve bir makine, bir hizmetçidir. Çoğu yapar, yemek yapar, ortalık süpürür. Bazılarına göre ise kadın bir bebektir. Gözse takılan bir süstür. Salondan salona, müsamereden müsamereye gezdirilir, herkese bir biju gibi terilir. Hayatta rolü bundan ibarettir. En nihayet bir kısmın düşüncesine göre de kadın hem birinci, hem ikinci sınıftandır. Üstelik bir derd taşı, bir neşe ortağı, bir hayat şükretinin erkekle müsavi hakka mahkûm hissedarır.

Bana hangi fikirde olduğumuzu söylemeyiniz. Karşıma çıkacak erkeğin güncesine bakar:

— Sizde böylesi lâzım, derim. Siz bana kendinizin ne olduğunu anlatmamışsınız ki size cevap verebileyim.

TEYZE

Bu Hafta SARAY Sinemasında

D'ANGKOR İbadetgâhında geçen esrarile... Aşk ve macera dramlarıyla dolu, PETER LORRE'nin en güzel filmi ve emsalsiz muvaffakiyeti olan;

Mr. MOTO 'nun SON KOZU

Fransızca sözlü büyük Hint filmi mutlaka görünüz. İlâveten: FOKS JURNAL: Harbin ilânındanberi geçen bütün dünya havadisleri, İngiliz Kral ve Kraliçesinin KANADAYI ve Newyork sergisini ziyaretleri

Bugün 1 ve 2.30 da Tenzilâth Halk Matineleri.

Bütün Paris halkını koşturan tiyatro piyesini yaratan RAIMU - MARIE BELLE - MICHEL SIMON

Bu Hafta bütün İstanbul halkını

SÜMER SINEMASINA

koşturuyor ve mevzuu biraz açık, nükteli, neşeli ve aynı zamanda hissi, müessir ve son derece zarif

OLGUN KADIN

Filmini takdir nazarıyla seyrediyor ve candan alkışlıyor. İlâveten: Canlı resimler. Bugün saat 1 ve 2.30 da tenzilâth matineleri.

MİLLİ ve ALEMDAR Sinemalarında

CASUS AVCISI

Baş rolde: JEAN MURAT

KIRIK HAYAT

BARBARA STABWIYEK - HERBERT MARCHAL

Baştan başa heyecan, Aşk ve maceralarla dolu iki şaheser

Bugün SAKARYA Sinemasında

Gayet güzel, meraklı ve büyük iki film birden

1 - SÜVEYŞ FEDAİLERİ

ANNA BELLA - TYRONE POWER tarafından Fransızca sözlü büyük film

2 - VAHŞİ ORMANLARDA

Balta girmemiş ormanlarda geçen meraklı ve şayanı hayret macera Bugün saat 1 ve 2,30 da tenzilâth matineleri

BUGÜN MELEK Sinemasında

BÜYÜK ve İLÂHİ BİR AŞKIN NEFİS ROMANI KALPLERİ HEYECANLA SARACAK MUZZAM BİR FİLM

GÜNAHKÂR MELEK

Fransızca sözlü Baş rollerde MARGARET SULLAVAN JAMES STEWART

Programa ilâve: FOX'un en son dünya ve muharebe havadisleri

Bugün saat 1 ve 2.30 da tenzilâth matineleri.

Alman denizaltıları İngiltereyi aç bırakabilirler mi?

(“Son Posta,,nın denizci muharriri yazıyor)

İngiliz filosunun Almanlar tarafından bir deniz muharebesiyle imha edilemeyeceğini bundan evvelki yazılarımızda izah etmiştik. O halde İngiltereyi mağlûb etmek için ne yapmalı? Napolyon da bunu düşünmedi mi? «Yegâne çare İngiltere imparatorluğunu deniz yollarından mahrum bırakmaktır» deniliyor ve bu maksad uğrunda çalışılıyor.

Bir zamanlar Fransada (Jeune ecob) nazariyesi vardı:

— Büyük gemiler inşa edilmeyecek... Yalnız süratli ve ufak gemi yapılacak... Bu gemiler düşmanın harb gemilerinden kaçarak icaret gemilerini imha edecekler.

Bu düşüncenin ne kadar yanlış olduğunu nazariye sahibi Fransızlar bütün acılığı ile anladılar. Şimdi ise aynı nazariye denizaltılar ile tecrübe ediliyor. İşte bundan dolayı şu harbe, başka devletler mücadeleye girmezse yâsi miktarda denizaltı hareketi göreceğiz: Denizaltı - denizaltı avcılarını mücadelesi...

Büyük Harbe denizaltılar

Bu harbin güzel bir misalini Büyük Harbe gördük. Alman denizaltılarının Büyük Harbedeki muvaffakiyetlerine bir bakalım:

Batırılan gemi tonajı

	1817 de	1918 de
Kânunusani		672,000
Şubat	781,500	680,000
Mart	885,000	689,000
Nisan	1,091,000	652,000
Mayıs	869,000	614,000
Haziran	1,016,000	521,000
Temmuz	811,000	550,000
Ağustos	808,000	420,000
Eylül	872,000	
Teşrinievvel	674,000	540,000
Teşrinisani	607,000	118,500
Kânunuevvel	703,000	

Bu rakamlar deniz harbi tarihinden alınmış ve hakikate uygundur. Bu sütunlardaki rakamların gitgide azalması iki suretle telâkki edilebilir:

1 — İngiliz ticaret gemileri denizlerde gezmeğe başlamıştır.

2 — Denizaltılara karşı alınan tedbirler çoğalmış ve İngiliz icaret gemilerinin selâmeti artmıştır.

Bu hükümlerin birbirine tamamen zıt oldu ğu aşkârdır. Bunlardan birincisi Almanları muzafferiyete götürecektir bir amildir. Filyaki İngilizler de 1917 de bu noktadan endişe etmişlerdir. Loyd Corç hatıratında (Almanlar bize 1917 de sulh teklif etseleldi kabul edecekler) diyor. Bu hususta Loyd Corç İngiliz donanması başkomutanı amiral Cliko tarafından ikaz edilmiş olacaktır. Zira bu amiral, Amerikan donanması başkomutanı amiral Simis ile yaptığı mülâkatta Alman denizaltılarının hareketinden endişeye düşmüş ve bütün tedbirlerin fena netice verdiğini söylemiştir. Nihayet Büyük Harbe batan gemi adedi şudur:

	Gemi adedi	Ton
İngiltere	2217	7,783,000
Fransa	338	696,000
İtalya	230	742,000
Yunan	165	406,000
Amerika	80	241,000
Japonya	28	120,000

Buna rağmen meselenin ciddiyeti karşısında bütün teknik seferber edildi ve denizaltılara karşı müessir olacak vasıtalar arandı. Deniz harbi tarihini tetkik edenler Almanların, 1918 de ne kadar müşkülâtla çalıştıklarını kendi ağızlarından dinlerler. Resmî Alman harbi tarihi (bu tarihlerde cepheye giden denizaltılar bir daha geri gelmiyordu) der. Nitekim 1917 de 86 denizaltı gemisi imha edildiği halde 1918 de (10 ayda) 133 tahtelbahir batırılmıştır.

Bu rakamlar, resmî Alman harbi tarihinden alınmıştır.

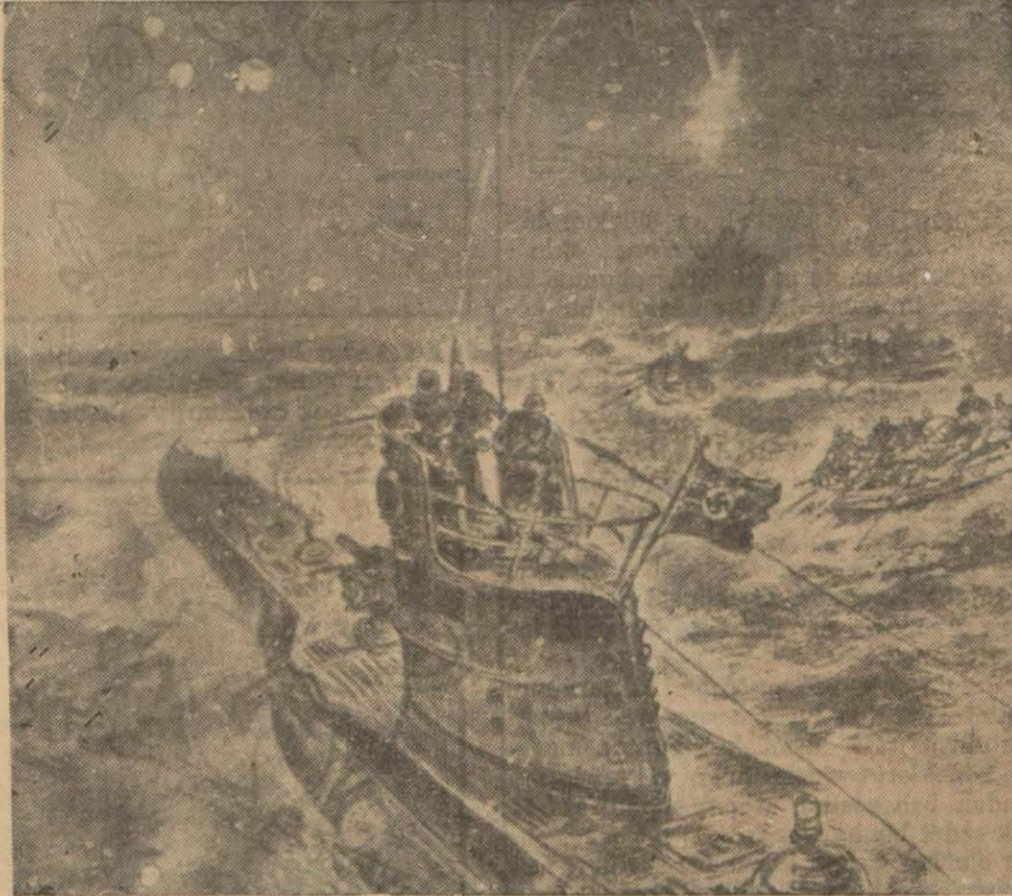
Denizaltılara karşı bulunan silâhlar şu muvaffakiyetleri elde etmişlerdir:

Mayın ile batan	41 denizaltı gemisi
Su bombası	34
Çarparak batırılan	23
Top atışı ile	20
İngiliz denizaltıları tarafından batırılan	19
Kapan gemileri tarafından	13
Ağlara takılan	6
Tayyarelerin batırıldığı	4
Kendi mürettebatının batırıldığı	14
Kaybolan	13
Bitarafılara iltica eden	7
	199

Kullanılan vasıtalar

Yukarıdaki listeden de görüldüğü üzere en ziyade tesiri görülen silâh mayındır. İngiliz harbi tarihine göre yalnız Amerikalılar şimal denizinin şimal kısmına (250,000) mayın dökmüşlerdir.

İngilizlerin yalnız 1917 nin dört ayında döktükleri mayın adedi (9956) dir. Bu mik-

Bir Alman ressamına göre Alman denizaltılarının faaliyeti

tar daima artırılarak 1918 nihayetinde kadar mayın dökmeye devam edilmiştir.

Dinleme aletleriyle mücehhez takib gemilerinin adedi aşağıdadır:

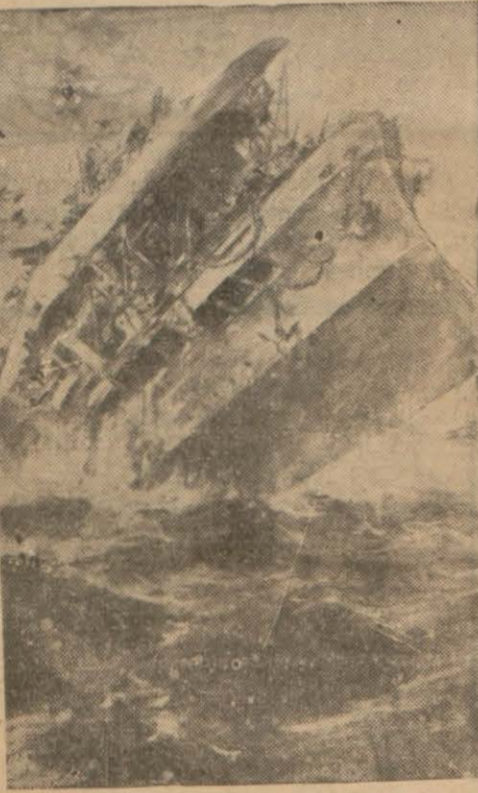
İngilizler	5000
Fransızlar	960
Amerikalılar (Aded zikredilmemiştir)	

Konvey sistemi

İngilizlerin aldığı en mühim tedbirler meyanında ticaret gemilerinin bir arada sevk edilmesi vardı. İngilizler bu suretle konveyd teşkil edince zayıf pek ziyade azaldı. Aşağıdaki rakamlar gene İngiliz Harb Tarihinden alınmış hakikate uyan adederdir:

1917 de 8325 gemi konvey edildi ve ancak 14 gemi kurban gitti.

Gene 1917 de Akdenizde 6539 gemi konvey edildi ve ancak 102 gemi battı.

Alman ressamları bir Alman denizaltısının İngiliz tayyare gemisini batırmasını böyle tasvir ettiler

Akdenizde fazla geminin batmasına sebep iklim şartlarıdır. Hava daha açıktır, deniz daha az fırtınalıdır ve denizin çok uzakları dahi görünür.

Karadenizde Alman denizaltıları

Büyük Harb içinde Karadenizde de Rus ticaretine karşı, birçok Alman denizaltıları kullanılmıştır. 155 numaralı fransızca (La revue Maritime) mecmuasında Rus zabıtlı Kamensky şu satırları naklediyor:

— Karadenizde düşman denizaltılarının görünmesi biz Ruslar için hakiki bir sürpriz teşkil etmişti. Çünkü Türklerin böyle bir gemileri olmadığı için biz nakliyatımızı çok serbestçe yapıyorduk. Meseleyi ciddiyetle ele almak lâzımdı. Çünkü bunlar artabilir ve ciddi bir tehlike teşkil edebilirdi.

Sonra yazısına mütalize içinde devam ediyor:

(Hakikati halde 12 adedini bulan bu botlar kısmen deniz yolu ile ve kısmen de tren ile parçalar halinde nakledilmiştir.)

Hakikaten Büyük Harbe Alman denizaltıları Karadenizde 74 sefer yaparak 30 büyük nakliye gemisi ile (2) harb gemisi batırmış-

lardır ki; bu kadar gemi Rus nakliye filosunun % 25 şini teşkil ediyordu.

Fakat tehlikeyi gören Ruslar, İngilizler gibi, geniş bir mayın hareketine başladılar. Kamenski kitabında Rusların, ilk plânda olarak, Boğaz ağzına ve Varna ağzına 1905 mayın döktüğünü ve maniaların zamanla çoğaldığını söylüyor ve bundan sonra denizaltı tehlikesinin zail olduğunu ilâve ediyor.

1939 senesinde neler görüyoruz?

Büyük Harbe aid ve rakamlara istinad eden hatıralarımız burada bitiyor. Şimdi 21 muvakkat sulh senesini atlayarak gene harbe gelelim. 1939 senesi.

Enebi yıllıktan açarak şu mukayeseyi yapalım:

1915 de Alman denizaltısı Drache sınıfı botlar 15 mil sürat yapmaktadırlar. 1939 da Alman denizaltılarının en iyisi 22 mil sürat yapar. Aradaki fark 7 mildir ve bu (7) mil denizaltı silâhının 21 sene içindeki yegâne tekâmülüdür. Buna mukabil İngiltere şu tedbirleri almıştır:

1 — Ticaret gemilerine top koymuştur, artık Alman denizaltıları her ticaret gemisine topla saldıramıyacak... Torpil kullanacak... Zaten gemide 10 torpil var... Sık sık ana vatana dönmek isteyecek... İngiliz abluka hatlarından geçmeye çalışacaktır.

2 — Ticaretini süratli ve motörü gemilerle yapacak: Bu suretle gemiler denizaltılarına kolay kolay hedef olamayacaktır.

3 — Kapan gemileri kullanılacak, konvey yapılacak, dinleme cihazları vâsi mayın hareketleri, su bombaları, tayyare gözetlemesi vesaire vesaire...

Müdafaa tedbirleri kolay alınabilir mi?

Karada hududları kat'i hatlarla çizmek mümkün olduğu için memleketler harb hazırlığını gizli olarak yapabilmektedirler. Kim bilir Almanlar şu taarruzlarını kaç ay veya senede hazırlamışlardı. Fakat deniz, malûm olduğu üzere, beynelmîlî bir sahadır. Hükümetler, sulh halinde, bu denizlerde istedikleri hazırlığı yapamazlar. Bundan dolayı İngiltere ve Fransa'nın deniz hazırlığı ancak şu kritik anlarda başlamıştır. Bu hazırlık, ancak aylardan sonra tamamlanacaktır. 250,000, 500,000 mayının denize atılması bin bu kadar geminin topla teslim edilmesi, binlerce denizaltı takib etmesine dinleme, personal ve topçu yetiştirilmesi ve nihayet milyonlarca bombanın imal edilmesi kolay bir iş değildir. Bu deniz devletlerinin hazırlığı daha uzun müddet sürecektir.

Almanların bulduklarını söyledikleri yeni silâh nedir?

Bazı kimseler Alman denizaltılarında yepyeni bir alet bulunduğundan ve bu silâhın denizaltıları muzafferiyete götüreceğinden şüphe etmektedirler. Bu silâh baskını ekseriyetle harblerin başında meydana çıkar. Tarihte gördüğümüz atış kayıtları: Büyük Harbe denizaltılar muvaffakiyeti böyle kazanmışlardır. Fakat Almanlar, halen de, böyle yeni bir silâha malik iseler onu denizlerin mayından âri, ticaret gemileri dolu, harb limanları henüz kapanmamış olan şu zamanda kullanmayacaklar da, düşmanlarının bütün hazırlığı bittikten sonra mı kullanacaklar?

Buna asla ihtimal vermem. Alman denizaltıları böyle bir gizli tekâmül geçirmiş olsalardı, şimdiki kadar baskın yüz defa ya-

(Devamı 11 nci sayıfada)

EDEBİYAT

Freudün ölümü ve edebiyat dünyası

Yazan: Halid Fahri Ozansoy

Londrada, vücudü harab, kalbi harab bir ihtiyar öldü. Bugün harb sahalarında güller ve bombalar altında o kadar gençler ölüyor ki Londrada ölen bir ihtiyarın sessizce dünyasını değiştireceği ihtimal hiç kimsenin alâkasını uyandıramazdı. Ancak o ihtiyar, meşhur Viyanalı psikanaliz âlmi Sigmund Freud olmasa idi...

Sigmund Freud.. ne eserler ve ne hatıraları!.. Marazi ruhiyat âlemine getirdiği o yepyeni ve harikulâde görüşü ile adeta nevroz tedavisinde bir ihtilâl yaratan bu ak saçlı bîgin, bugün, mezarının etrafında ruhunu bir hürmet hâlesine çeviren bütün bir kültür cihanını buluyor. Neden? Çünkü, sadece bir kelime büyük adamdı.

Bu anda, şu son on, on beş yıl içinde okuduğum romanları ve piyesleri düşünüyorum. Hatırladıklarım içinde, en iyileri, mübalâğasız diyebilirim ki Freud'ün cinsi ihtilâller üstüne kurulmuş tezinden kuvvet alanlardır. Bilhassa Fransada şu devir temasının en orijinal san'atkârı Henri Lenormand, birbirinden nefis ve birbirinden kuvvetli bütün eserlerinde Freud'ün psikanaliz esaslarını sahnede bütün diğer müelliflerden daha canlılık ve üstadlıkla kullanmasını bildi. Onlar ne müthiş ruh muammaları, gayri suorda kaynaşan karanlık cinsel arzuların ne korkunç ürperişleri, tahlilleri! İşte Freud, bu emsalsiz Fransız müellifi gibi daha pek çok müelliflere de tesir icrasından geri kalmamıştı. Hele, bugün onu inkâr eden vatanında, Almanyada bile nice «geçen harb sonu» müelliflerinin eserleri buram buram hep Freud'ün tezleriyle doludur. Bunların içinde, gene tiyatro eserlerinden bir misal olarak «gençliğin azabı» dramını gösterebilirim. Bütün dünya sahnelerinde hâlâ oynanan bu eser bile, bütün kudret ve şaasasını her seyden evvel Freud'ün ilmi araştırmalarına borçludur.

Modern İspanyol edebiyatında pek meşhur bir çehre olan Gomez de la Serna'nın «Beyaz ve Siyah Dul» isimli romanı da baştan sonuna kadar en dehşetli ruh çırpınışlarını, esrarengiz bir diyardan gelen kervanlar gibi, Freud'ün sonsuz membaından çıkarıyor. Daha hangisini sayayım? İşte son yılların büyük bir şöretli olan bir Fransız romancısı: Julien Green. Aslen Amerikalı olan bu san'atkârın da bilhassa «Hayalde gören» namındaki eserinin en heyecanlı sayfaları gene Viyanalı âlmin kliniğindeki esrardan çok sislî, fakat çok reel ve o nisbette ızırablı şeyler taşımaktadır. Maamafih bizim edebiyatımızda da son senelerin mahsulleri içinde Freud'ün tesirlerini görmeğe başlamışızdır. Bir misal: Peyami Safa'nın Dokuzuncu hariciye koğuşu. Psikanalizmin roman nevinde ilk izlerini Peyami'nin bu eserinde bulmaktayız. Tiyatro nevinde de ilk nümune, Cevdet Kudret'in «Tersine akan»

nehir» idir. Daha böyle birçok eserler kaydetmeğe lüzum görmüyorum. Yalnız şunu memnuniyetle izhar edeyim ki, Freud'ün bazı kimselere pek çetin ve hattâ korkunç ve çirkin gelen tezi, esasta çok kuvvetli bir realiteye dayandığı için bizim edebiyatımızda da gittikçe tesirini arttıracak gibi görünüyor. Bilhassa roman ve tiyatrodaki yeni tahliller ve heyecanlar arayan bugünkü nesillere, öyle sanyorum ki Freud'ün görüşleri daima canlı emanatlar yaratabilecektir. Nasıl ki, itiraf ederim, ben de bu tesire kapıldım. Hayalet isimli Lenormand tarzındaki on bir tablo'uk manzum piyesimle «Son Posta» da tefrika edilmiş olan «Sulara giden köprü» namındaki romanım, Freud'ün dehasından pek çok ilham almıştır. İhtiyar âlimden, bu kadar hararetle bahsedişimde ihtimal bu tesirin de izleri görülebilir. Yalnız, bugün beş kıt'ada ona karşı benim gibi hayran pek çok kimseler bulunduğunu düşünmekle bu zâfıma izlasile hak verebiliyorum. Bu kısa yazımın gayesi de, bu san'at sayfasında, sadece, o büyük ölüye karşı beslediğim sonsuz bir hürmet ve takdirin ifadesidir.

Halid Fahri Ozansoy

Limanlar Umum Müdür Muavini İskenderundan geldi

İskenderun limanında bazı tetkikat yapmak üzere bir müddet evvel İskenderuna gitmiş olan limanlar umum müdür muavini Hamid Saraçoğlu dün akşam sehrimize dönmüştür.

Hamid Saraçoğlu İskenderun limanının bugünkü vaziyeti ile, mükemmel bir hale getirilmesi için alınması lâzım gelen tedbirleri gösterir geniş tetkikata dayanan bir rapor hazırlıyarak Mûnâkalât Vekâletine gönderecektir.

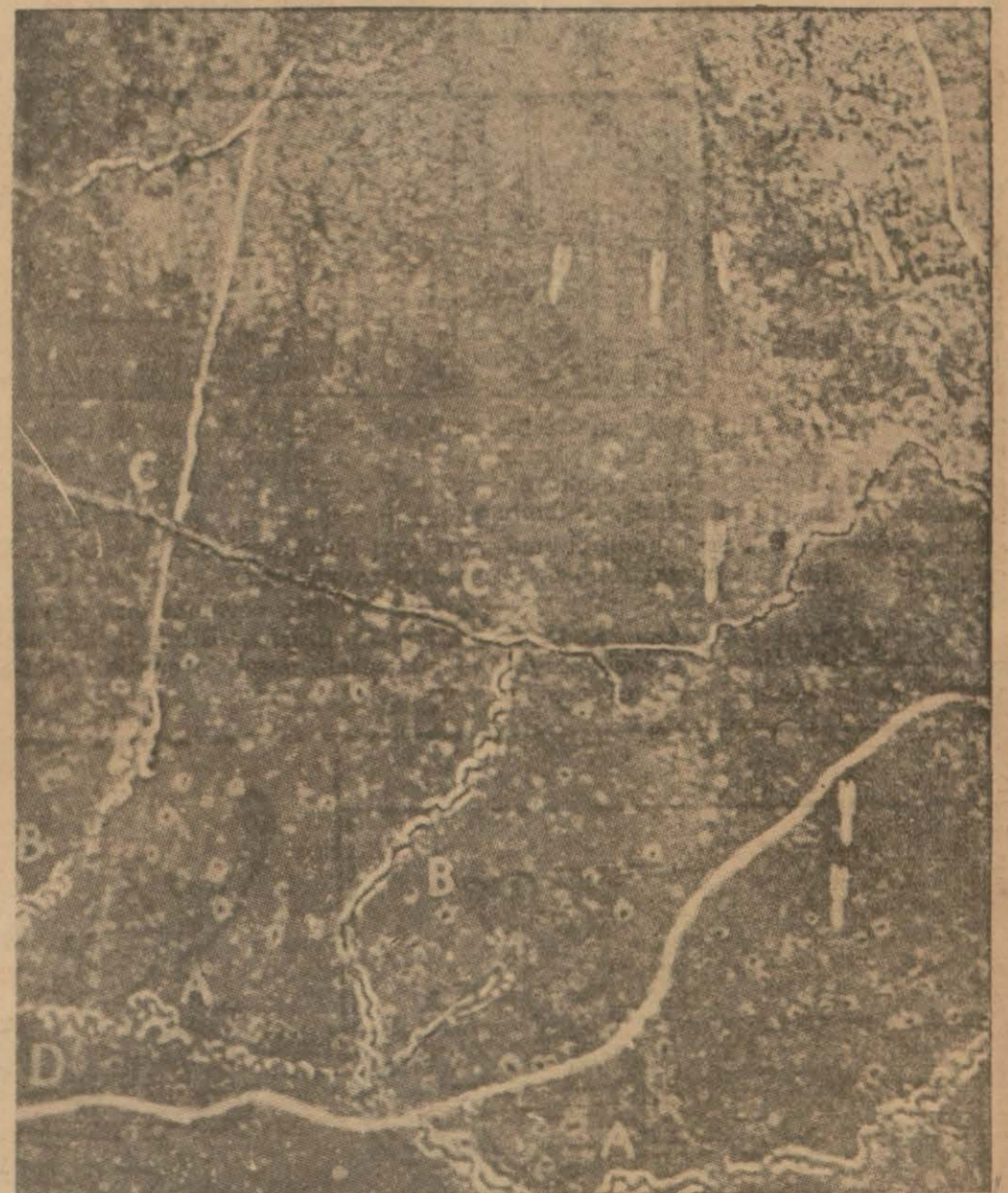
Öğrendiğimize göre, İskenderun limanı teşkilâtında çalışan üç Fransız memuru ayrılmıştır. Bunların yerine İstanbul limanında çalışan bazı memurlar tayin edileceklerdir.

Cümhuriyet ve Erzurum vapurları te'ehhürle gelecekler

Karadenizde fırtına dolayısıyla Polathane limanına sığınmış olan Cümhuriyet vapurunun dün limanımıza gelmesi icab ettiği halde gelmediği görülmüş keyfiyet derhal Polathaneden sorulmuş tur.

Polothaneden alınan bir telgrafta vapurun bugün limanımıza geleceği bildirilmiştir. Aynı suretle Erzurum vapurunun bir gün rotarla yarın limanımıza geleceği bildirilmiştir.

Garb cephesinde bir İngiliz fotoğrafçısının gösterdiği muvaffakiyet

Bir İngiliz fotoğrafçısı, büyük bir meharretle Fransız tayyarelerinin Sigmund hatına bomba atışlarını gördüğümüz gibi filme almıştır. Yedi bombanın düşüşü pek bariz olarak görülmektedir. Resimde (A) Alman cephesi, (B) irtibat siperleri, (C) takviye hatları, (D) de yollardır.

ÇOCUK

HİKÂYE

Yüzmek bilmiyen yüzücü

Bay Şişmaner, yaz mevsiminde kendine bir iş arıyordu. Nereye başvurduysa:

— İş yok!

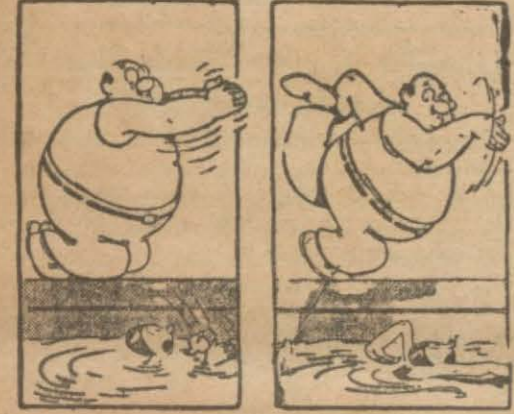
Diyorlardı. Bay Şişmaner bu halden çok müteessirdi. Fakat ümidini kesmiyordu. Ne olursa olsun günün birinde bir iş bulacağına emindi.

Günün birinde bir bakikal dükkânının önünde «bir çırak aranıyor» levhasını görmüş, dükkâna müracaat etmişti. Fakat bakikal, Bay Şişmaneri karşısında görünce hemen yüzünü buruşturmuş:

— Gerçi bir çırak arıyoruz ama, siz bu işi yapamazsınız.

Demmişti. Bay Şişmaner kendinin bu işi iyi yapacağını, gramdan, teraziden anladığını, hesaba aklı yattığını iddia etmeğe kalkınca bakikal:

— Belki doğru söylüyorsun ama, demisti, sen kendinin ne olduğunun farkında değilsin galiba. Bir şu dükkâna bak, bir de sana bak.

Sen dükkânda buldukları, dükkâna müşteri gelmez, çünkü senin vücudun dükkânın yarısından çoğunu kaplıyor, müşteriler dükkânda yer kalmıyacak.

Bay Şişmaner, bir şoförün muavin aradığını öğrenince şoföre gitmiş, kendisinin biraz otomobilden anladığını muavin olabileceğini söylemişti. Fakat şoför onu muavin olarak alamamıştı. Çünkü şoför muavininin şoför yerinde, şoförün muavininin şoför yerinde olması gerekiyordu. Bay Şişmanerin orada oturabilmesi için en aşağı yarı yarıya zayıflaması lâzımdı.

Bay Şişmaner bir plajın önünden geçiyordu. Plajın kapısında bir kâğıd gördü. Kâğıda şu cümle vardı:

«Bir yüzme muallimi aranıyor»

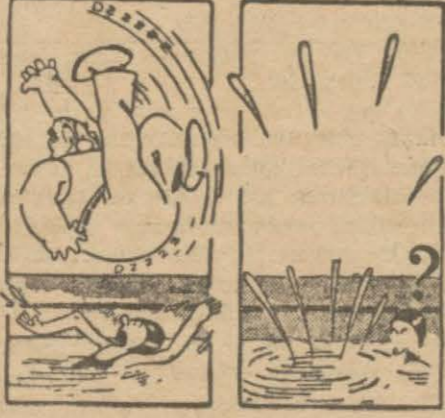
Bay Şişmaner, plajın kapısından girdi.

— Bilet!

Dediler, bay Şişmaner, şişman göğsünü kabarta, kabarta cevap verdi:

— Ben yüzme muallimi bay Şişmanerim, plaj sahibile görüşmek isterim.

Bay Şişmaneri plaj sahibinin yanına

götürdüler. Plaj sahibi nerede yüzme öğrendiğini sordu: Bay Şişmaner cevap verdi:

— Nerede yüzme öğrendiğimi hatırlamıyorum. Çünkü yüzme öğrendiğim zaman iki yaşında imişim, nasıl yüzdüğüme gelince, beş defa Manş denizini yüzerek geçtim. Dört olimpiyatta birinci oldum. Şimdiki dünya yüzme şampiyonuna yüzmeyle ben öğrettim.

Plaj sahibi daha başka bir şey sormadı. Bay Şişmaneri, plaja yüzme muallimi olarak kabul etmişti.

Bay Şişmanerden ilk ders alan zayıf bir bayandı. Biraz yüzüyordu ama, daha fazlasını öğrenmek istiyordu. Bay Şişmaner, denizin kenarında ona emirler veriyordu:

— Sağ kolu uzatın, sol bacağı çekin, çenenizi dik tutun; ben bir deyinca sol kolunuzu, iki deyinca sağ kolunuzu ileri atın.. bir, iki.

Bayan yüzerken bay Şişmaner de sahil boyunca ilerliyordu. Fakat birdenbire ayağı kaydı. Ve cumburlop suya düştü. Suyu düşünce:

— Boğuluyorum, imdad!

Diye bağırmağa başladı. Yüzme öğrettiği bayan onu sudan çıkardı. Ve o zaman yüzme muallimi olan bay Şişmaner hiç yüzme bilmediği anlaşıldı. Plajdan kovuldu. Kendine başka bir iş aramak için gene yollara düştü.

tiği bayan onu sudan çıkardı. Ve o zaman yüzme muallimi olan bay Şişmaner hiç yüzme bilmediği anlaşıldı. Plajdan kovuldu. Kendine başka bir iş aramak için gene yollara düştü.

Köpeklerin neveleri ve köpeklerden insanlara aşılana hastalık

Zengin bir Amerikalının ölürken bütün servetini köpeğine bırakmış oldu. Şunu belki siz de gazetelerde okumuş ve hayret etmişsinizdir. Bir adamın bir köpeği bu kadar düşünmesi şaşılacak şeydir değil mi? Fakat köpeğe kıymet vermek yeni bir hâdise değildir. Çok eskiden de köpekler gene kıymet veriliirdi. Eski Mısırlılar arasında köpek mu-kadder bir mahlûk olarak tanınmıştı. Eski Yunanlılar köpeğe o kadar kıymet vermişlerdi ki, yıldız kürelerine bile köpek ismi takarlardı.

Büyük İskender, bir köpeği öldüğü zaman o köpeğin namına koca bir şehir inşa ettirmişti.

Bunun için zengin Amerikalının servetini köpeğine bırakmasına pek şaşmamalıdır. Fırsat düşmüşken burada kısaca köpeklerin cinslerinden ve faydalarından bahsedelim. Köpek haddizatında çok sadık bir hayvandır. En iyi bekçi onlar olur. Çoban köpekleri sürülerini beklerler. Büyük av köpekleri geceleri evlerin içlerine değil, bahçelerine bile yabancılara sokmazlar. Av köpekleri avcılarının işlerine çok yarar. Bu köpekler birçok nevelere ayrılırlar. Fakat burada nevelerini mevzu bahis etmek uzun süreceği için yalnız şunu söyleyelim ki, kuş arayıp kaldıran ve vurulan kuşu yakalayıp avcıya getiren köpekler olduğu gibi büyük av hayvanlarına hücum eden onlarla boğuşan köpekler de mevcuttur. Bilhassa tazi gibi çok fazla koşan köpekler de tavsan avında ise varırlar.

Bazı soğuk memleketlerde köpekleri kızaklara koşarlar. Bunlar arabaya koşulmuş atlar gibi kızak çekmekte mahirdirler. Bazı Avrupa şehirlerinde de sütçülerin küçük süt arabalarını çeken köpekleri vardır.

Senbernar nevi köpekler karlı dağlarda çok büyük hizmetler yaparlar. Bu köpekler karda kalmış, yolunu kaybetmiş yolcuları arayıp bulurlar. Boğazlarında takılı ufak fiçilerden onlara konvak verip hararetlendirirler. Yalamak suretiyle donmuş vücudlarını ısıtırlar.

İnsanlara bu kadar hizmeti dokunan köpeklerin fena tarafları kuduz hastalığıdır. Kuduz bir köpeğin ısırdığı insan tedavi edilmezse kudurur. Bunun için köpekten sakınmak lâzımdır. Köpek tarafından ısırılan bir insan derhal doktora müracaat etmelidir. Birçok yerlerde kuduz hastalığı tedavisi için hastaneler yapılmıştır ki, buralarda köpek tarafından ısırılmış insanlar tedavi edilirler.

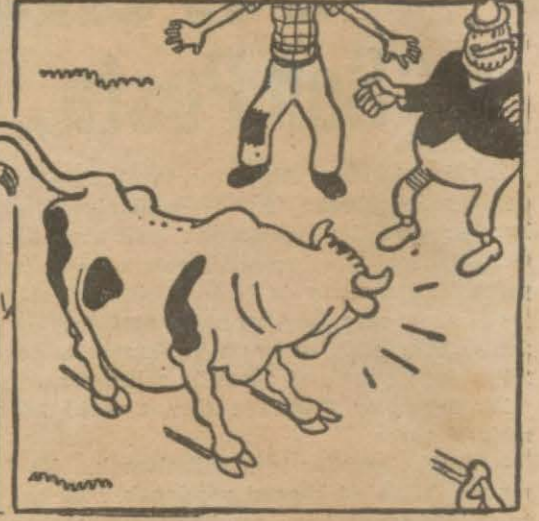
Geçen bilmecemizde kazananlar

Bilmecede kazananların isimleri her hafta Pazartesi günü çıkan sayımızda ilân edilir. İstanbulda bulunanlar hediyelelerini Pazartesi ve Perşembe günleri öğleden sonra matbaamızdan alabilirler. Taşrada bulunanların hediyeleleri posta ile gönderilir. Birinci hediyeleleri kazananlardan iyi çıkarılmış birer fotoğraflarını isteriz.

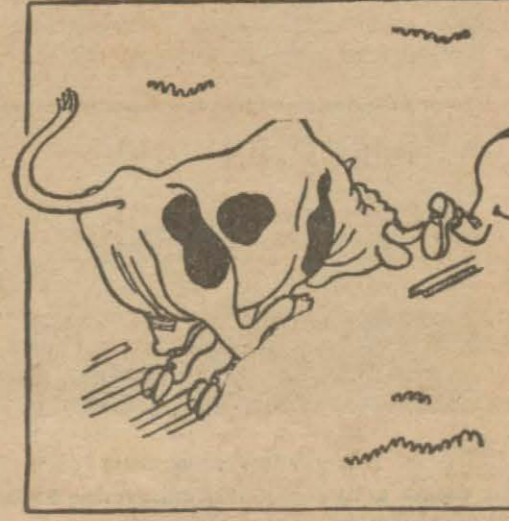
İşten korkan serseri

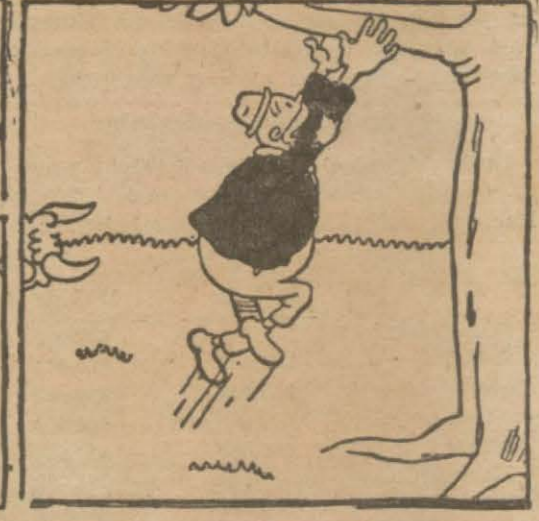
Bir kadın kırdı geziyordu. Bir boğa kadını gördü. Kovalamağa başladı. Kadın çok korkmuştu. Bağıra bağıra kaçıyor.

O sırada oralarda bulunan küçük serseri ile büyük serseri bağırmağı işittiler. Sesin geldiği tarafa doğru koştu.

Boğa serserileri de görmüştü. Bu sefer onlardan tarafa döndü, büyük serseriye kovalamağa koyuldu. Büyük serseri kaçmağa başladı.

Büyük serseri önde boğa arkada koşuyorlardı. Büyük serseri bir ağacın dalını yakaladı, kendini yukarı çekti.

Serseriye kovalayan boğa ağacın altına geldiği zaman birdenbire duramadı başını ağaca çarptı ve yarıldı. Boğa ölmüştü.

Biraz evvel boğadan kaçan kadın uzaktan olan biteni seyretmişti. Büyük serseriye, hayatını kurtardığı için teşekkür etti.

— Size ne iyilik edebilirim diye sordu. Serseri cevap verdi: — Biz işsiz güçsüz insanlarız. Paramız yoktur, birkaç para vererseniz çok makbule geçer. Bu sayede birkaç gün karnımız doyar.

Kadın: — İşsizsiniz ha, size ben iş de vereyim Dedi. Bu sözü duyar duymaz büyük serseri kaçmaya başladı. Çünkü ömründe iş görmemişti. İşden korktuğu kadar bir şeyden korkmazdı.

Yeni Bilmecemiz

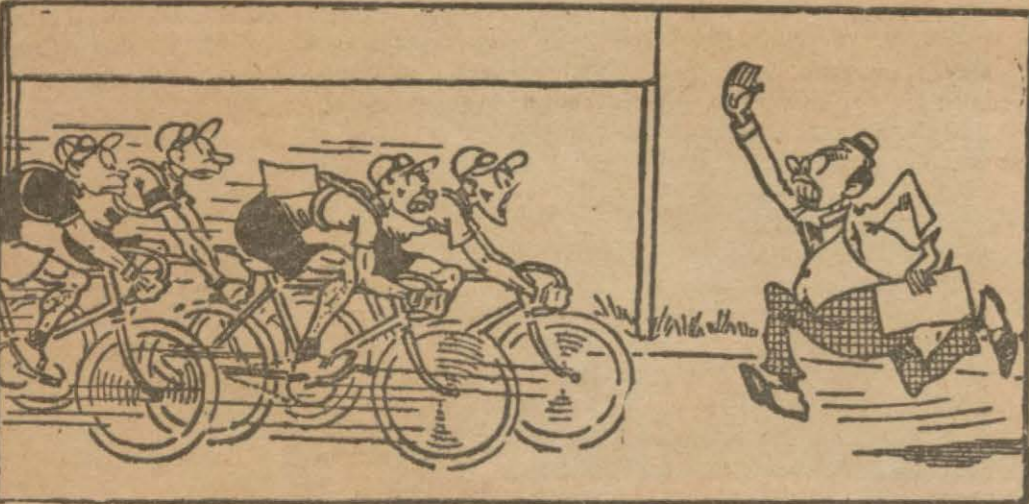
Resimde gördüğünüz adam bir iş adamıdır. Sabahleyin erkenden dükkânını açar ve akşama kadar dükkânında çalışır. Nete kim şimdi de çalışıyor. Ressam onun çalışırken bir resmini yapmak istemişti.

Ressam tam resmi bitireceği sırada bir bir kişiye bir kilo çikolata, bir kişiye bürden çağırıldı. Ve gitti. Bu yüzden adamın elinde bulunan aletin resmi yapılamadı. Resme dikkat ediniz. Adamın elinin vaziyetine bakınız, elinde bulunacak aletin ne olduğunu bileceksiniz.

Bilerseniz resmi gazeteden kesin ve adamın elindeki aletin ne olabileceğini ve bilmecenin gazetede çıktığı tarihi yazıp bize gönderin; doğru bilenlerden zınız.

bir kişiye bir kilo çikolata, bir kişiye bürden çağırıldı. Ve gitti. Bu yüzden adamın elinde bulunan aletin resmi yapılamadı. Resme dikkat ediniz. Adamın elinin vaziyetine bakınız, elinde bulunacak aletin ne olduğunu bileceksiniz.

Bisiklet yarışı yapıyordu. Yarışçılar bisikletleri üzerinde son süratle ilerliyorlardı. Bay Tekin önlerine geçti. Elini kaldırdı:

— Durun!

Diye bağırdı. Son süratle ilerleyen bisikletçiler neye uğradıklarını anıyamadılar.

Bay Tekin hiç kınıldamadan karşılarında duruyordu. Biraz ilerleseler çarpacaklardı. Hepsi frenleri sıkıtlar, durdular. Fakat süratle ilerlerken birdenbire durdukları için yere düştüler. Kolları incindi, başları yarıldı.

Bay Tekin cebinden bir defter çıkardı. Yerde:

— Of of! diye italyen yarışçılardan birinin yanına sokuldu:

— Yolunuza mâni oldum ama, affeder siniz, dedi, ben sporcuların imzalarını toplamak meraklısıyım. Şu size uzattığım deftere lütfen imzanızı atar mısınız?

KADIN

İşte Sonbahar

Sonbahar kostüm, ve hafif manto mevsimidir. Bu mevsimde her ikisi de aynı derecede moda olur. Koyduğumuz kostüm ve manto modelleri gayet basittir. Modellerin bütün teferüatı resimde görüleceği için fazla tafsilât vermede lüzum yoktur. Bilhassa bunlar genç modeller olduğu için fazla süsleri yoktur. Vücuda uygun olması güzel görünmesi için kâfidir.

Çocuk terbiyesinde dikkat edilecek esaslar

1 — Çocuklar daima muhitinin kendileriyle meşgul olmasını isterler. Bunu temin için her çareye başvururlar. Bu yüzden bazan hırçın ve yaramaz olurlar. Hele annelerini hiç rahat bırakmazlar. Anne bundan bıkılmamalı, çocuklarının en iyi arkadaşı, en samimi sırdaşı olmasını bilmelidirler. Çocuk her derdini dökmek için yabancı arkadaşlar arayacağına, düşündüklerini serbestçe annesine söyleyebilirdir.

2 — Bazı anneler; çocuklarını korutma yolile susturmaya çalışırlar. Bu, çok fena bir usuldür. Çocuğun sinirleri bozulur. Büyüdüğü zaman bile bu tesirden kurtulamaz.

3 — Bazan çocuğa usululuk örneği diye başka çocukları gösterirler. Bu da yanlış bir usuldür. İhtimal örnek diye gösterilen çocuğun sizin bilmediğiniz fakat çocuğunuzun bildiği birçok kusurları vardır. Bunlara bakarak çocuk gelişigüzel hükümler verdiğinizize kanaat eder ve size olan itimadı sarsılır. Halbuki çocuğun annesine tam bir itimadla inanması terbiyenin en esaslı şartlarındandır.

4 — Çocukların ana, babalarına karşı sonsuz bir sevgi ve hayranlıkları vardır. Bu hissin herhangi bir şekilde sarsılmamasına çok dikkat etmelidir.

5 — Ne çocuğunuza ne de onun yanında başkalarına yalan söylemeyiniz. Bu; çocuğun size olan itimadını kırar. Bu da tesirini çocuğun bütün ömründe gösterecek en fena şeydir.

6 — Çocuğa ehemmiyet ve kıymet verdiğinizin her fırsatta ona gösteriniz.

7 — Çocuklar yaradılış itibarıyla farklıdır. Hepsini aynı şekilde terbiye edilemez. Kimini daha serbest, kimini daha sıkı bir idare ile terbiye etmelidir. Anneler çocuklarına uygun gelecek terbiye sistemini arayıp bulmalıdırlar.

8 — Birkaç çocuklu ailelerde bazan çocuklardan biri başkalarına tercih edilerek ona karşı muamelelerde bir hususiyet gösterilir. Bu hal diğerlerinin ruhunda bir kıskançlık uyandırır. Bu his bazan bir iztirab olacak kadar derinleşir.

Orijinal bir rop dösambır

Satenden, krep marukenden, krep-birmandan hattâ ince ketenden olabilir. Korsaj baştanbaşa pamukla kabarttırılıp yer yer tutturulmuştur. Bu, bu sene en şık elbiselerde de moda idi. Bel çok büzgüldür. Ufak yaka önde kendi parçasından yapılmış düğmelerle iliklidir.

Herşeyden önce saçların güzelliği

Yaz bitti. Her şeyden önce ve her şeyden çok saçlarınızı düşünmelisiniz, çünkü bütün yazın derdini onlar çekti. Güneşe, rüzgâra, toza, kuma göğüs verdi. Bu arada yağandan yani mukavemetini, sağlamlığını, güzelliğini yaratan elemandan kaybetti.

Bunun için ilk işiniz ona tabii yağınun'ı olarak vermektir. Yani içeriden alamadığı yağ dışarıdan siz kendinizi sürülecek ve ova ova içireceksiniz.

Şu halde a - Saçlarınızın dibini yağlıyacaksınız.

b - Masaj yapacaksınız. Parmaklarınızın ucile dipleri oğuşturacaksınız. Bu masajı kuru kuruya da yapmalısınız. Parmak uçları ile önce deriyi yerinden kırmıdatmadan oğmalı, sonra gene parmak uçları ile üstüne bastırılmalıdır.

c - Saçları fırçalamalıdır. Öyle her rastgele fırça sürmeye «fırçalama» diyemeyiz. Fırçayı yalnız saçın düzeltilmediği tarafa doğru sürmek neye yarar? Aksi tarafa da aynı kuvvetle fırçalamalıdır. İşte bunu yapan pek az... Saçlarının biçimini bozmamak için kimse fırçayı onlara aykırı kullanmaya yanaşmıyor. Böylelikle günlük güzellik uğruna daimi sağlığı ve güzelliğini feda etmiş oluyorlar da farkında değil...

Bizim dediğimiz gibi kuvvetli ve her istikamette «fırçalama»nın bir çok faydaları vardır: Böyle bir fırça:

Mevsim Mantoları

Solda ucuz ve şık... Ucuzdur. Çünkü: En az kumaştan (bir boy, bir kol alsanız yeter) çıkar. Şıklığını yapan da şunlar: A. Son derece sadedir.

b. Silueti en güzel şekline ulaştırır. Beli tabii bir şekilde sarar ve inceltir.

Sağda: Ekose kumaştan güzel bir manto yaptırabilirsiniz. Yanlarda iki kesik beli sarar. Ön parçanın bir kısmı etekle müşterektir. Bir kısmı yukarıdan aşağıya tek bir parça halinde iner. Bu parçanın bele gelen yeri dardır. Beli ince gösterir. Yakada beyaz bir fiyonga vardır. Pike veya keten olabilir.

Fötr kadın şapkası

Lâciverd grogrenle süslenmiş lâciverd fötr spor şapka.

- 1 — Saçı tozdan kurtarır.
- 2 — Saçı havalandırır.
- 3 — Saç dibindeki yağ tı uçlara kadar yayar.
- 4 — Bir nevi masaj yerine geçer, kan dolaşmasını kolaylaştırır.

Tayyör mode'leri

Bu senenin tayyör modelleri çok sadedir. Kumaşlar, erkek ceket kumaşlarının aynıdır. Ne fazla süs, ne fazla kup. Kostümün vücuda göre biçilip dikilmesi kâfidir.

ZİRAAT

“Sırasında bir başak, bir süngüye bedeldir!,”

Harbi kazanmanın ve harbli bir dünyada rahat yaşamının ilk şartı silâh ise, ikinci şartı da kâfi miktarda yiyecek ve her türlü maddelere malik olmaktır. İktisaden kuvvetlenmemiş olan milletlerin harbdeki zafer payı daima garantiden uzaktır.

Yazan: Tarımman

Takas, klering, kontenjan gibi tedbirlere rağmen, gene de sakin bir intizamla tüküründe giden dünya ticaretini, şu birdenbire patlayan harbin altüst ettiği inkâr olunamaz. Harb başhyalı da ha bir ay olmadıği halde, bir çok memleketlerde gıda maddelerinin ihracı yasak edilmiştir. Ne kadar devam edeceği belli olmayan harb günlerinde bir yoksulluğa düşmek endişesi, bugünün bey-nelmüel düşüncesidir.

1914 harbini gören nesil, suna iman etmiş bulunuyor ki, bir cihan harbinde sadece silâh kuvvetine dayanmak zafer için kâfi değildir: Harbi kazanmanın veya harbli bir dünyada rahat yaşamının ilk şartı silâh ise, ikinci şartı da kâfi miktarda yiyecek ve her türlü maddelere malik olmaktır.

Almanyayı bugünkü harbde koyu, ko-yu düşündüren ve işini çabuk bitirmeğe mecbur eden cihet budur. 1914 harbinde bugünkünden çok daha geniş ve müstahsil topraklara sahip olduğu halde, bu yerlerde istihsalî gevşemesi, onu neticede mağlûb düşürmüştü. Onun için bugünün harbinde cephe gerisindeki her türlü istihsalî durdurulmamak, hattâ artırmak bir kaide bilinmektedir.

İktisadî yoksulluğun silâh yoksulluğundan daha beter olduğunu bilen muhasım devletler, bu sebebledir ki silâhlarını ele almadan düşmanın iktisadî mü-nasebetlerini kesecek bir çember çevirmişlerdir. Harbli yıllarda gerek muharrib ve gerek bitaraflar için zaferi veya endişesiz uykuyu ancak karni tok, sırtı pek kimselerin elindeki silâhlar temin edecektir.

İhtiyatî bir tedbir olarak ihracat işlerini kayıd altına alan milletlerin, hep istihsal işlerini de hızlandırdıkları yazılıyor. Avrupa gazeteleri harbi sütunları arasında «mevcudu korumak kadar, ona yenisini eklemek de lâzımdır» diye iktisadiyatın ehemmiyetine temas ediyorlar.

Bir kısım bozguncu ferdler, ihracatın aksaması üzerine piyasasının durgunlaşacağını ve binaenaleyh istihsalî de azaltmak lâzım olduğunu ileri sürmektedirler. Bundan daha kötü bir tavsiye olamaz. İstihsalî azaltmak değil, bilakis artırmak lâzımdır? Az evvel söylediğim gibi kuvvetli olmak ve rahat uyumak için bu, zarurî bir şeydir.

Yiyeceğini içinden tedarik edemiyen, dışarıdan getirttiklerine de eskisinden çok daha fazla bedel ödemeğe mecbur kalanlar için istihsalin durması veya artmaması bir felâket olur.

İstihsal âleminde küskünlük vererek iç piyasada mızır fiat yükseliğine sebep olanlar, vatanlarına ihanet ettiklerini bilmelidirler. Hükûmet böylelerini şüphesiz cezaz bırakmaz ve ihtikâr ile yurdun iç ekonomisini öldürmez.

Gazetelerde yer yer ihtikâr ve mevaddı gıdaie yağmıya kalkışanlar olduğunu işiterek mütehayyir oluyoruz. Bugünkü Türkiyede 3 hattâ 5 yıl bir yiyecek içecek buhranından korkmak değil, böyle bir şeyi düşünmek bile absesdir.

Dün ununu, şekerini, etini, hattâ peynirini dışarıdan getiren memlekette bugün bunların yetip de arttığı; dün köyün çevresindeki yerleri bile ekmeğe gücü müz yetmezken bugün yeni yeni ekecek yerler aradığımızı bir düşünmeliyiz. 20 sene evveline bakarak nüfusumuz yarı

yaarıya gençleşmiştir. Dünün kıraçların da bugün bağ ve bahçeler mevcuttur. Hayvan mevcudumuz dün bakarak milyonlarla artmıştır. Şöyle üstün körü bir mukayese yapmak bile Türkiyede bugün için bir sıkıntı ihtimalini varid göstermez.

Binaenaleyh bilhassa yurd mahsullerinde bir ihtikârı yapmak çok yersizdir. Hükûmetin buna karşı aldığı ciddi tedbirleri ve Meclise sunulmuş olan ihtikâr kanununu pek isabetli buluyoruz.

Bir yoksulluk mevzuubahs değilken, ve ihracat işleri nisbeten tavsamak istidanda iken dahi zirai istihsalâtı artırmak arzusunun sebebi yalnız dayanmak işteği değil, harbi yıllarda çeşid çeşid sürprizlerle karşılaşmak ihtimalidir de. Bir defa yetmeyişi yetiştirmek, biriniñ yerine ötekini koymak zaruretleri baş gösterebilir. Bundan başka böyle zararlar ve icablar doğar ki bir dolu ambar bir müstahkem kale kadar iş görür. Elde çok mal bulunması, hiç bulunmayanların tedarikindeki müşkülü de yenecek vaziyetler doğurur; imkânlar verir.

Bu cihetlerin uzun uzun incelenmesi benim çerçevem haricindedir. Bana düşen nokta, zirai istihsalâtımıza harbi endişesile bir küskünlük vermeyip eski intizamla, hattâ biraz daha gayretle devam etmek lüzumunu söylemektir. Bunun için köylü ile temasda olanlar onu ürktütecek havadislerden çekinmeli ve huzur içinde çalışmaya teşvik etmelidir. Mal para etmiyecekmiş, filân memlekete artık satamazmışız, ekip de ne yapacakmışız? gibi tezviratın münasebeti yoktur. İdare âmirleri, mahkemeler köylüyü işinden alkoyacak her türlü engelleri bertaraf etmelidirler. Hükûmetin buna dair tamimi herkes için bir esas olmalıdır. Her tarafta köylünün işi çabucak görülmeli ve onun köylüne erken dönmesinde yurdun büyük menfaati olduğu unutulmamalıdır.

Ötedenberi köylüye tohum veren, kredi veren mütavassıtları ve sermaye idarları hileli yollara sapsaktan menetmek gerektir. Bazı kendini bilmezlerin böyle yıllarda köylünün vesaiti tedarikinde, tohum tedarikinde ezici usuller tuttukları görülmüştür. Köylünün elindeki hayvanları ucuz fiatla çekmeğe yel tenen kimseler bulunabilir. Tavuğunu, yumurtasını «artık geçmiyor!» diye ucuca alıp gehirde gene değer fiatla satacak dâlavereçiler de olabilir. Zaten parası olmayan köylümüzün böyle bir darlığa düşmemesi âlakadarların birinci vazifesi olmalıdır.

Hülâsa, bu ve buna benzer köylü iş ve münasebetlerinin muntazam seyrinde, köylünün eskisinden daha fazla bir sevk ve gayretle çalışmasında milli menfaatimiz vardır. Her vatandaş bilmelidir ki, yurdun selâmeti, tok köylünün elindeki silâha emanettir. Sırasında bu vazifenin hüsnü ifası ordunun ve memleket nüfusunun % 85 ini teşkil eden bu kütlenin işinde gücünde berdevam olması mümkündür.

Zirai istihsalâtın her bakımdan düzende işlenmesi için, harbi yıllarda formaliteyi bırakmak lüzumunu da ehemmiyetle kaydetmek isterim.

Kısaca, başağ ziraatın, ve süngüylü harbin sembolü sayarsak sırasında bir başak bir süngüye bedeldir.

Tarımman

Amerikadan kalay ve kauçuk geldi

Dün limanımıza Amerikadan gelen Amerikan Eksport vapurule mühim miktarda kauçuk ve kalay gelmiştir.

Kalayın piyasada son derece ihtiyaç hissedildiği şu günlerde Amerikadan mühim miktarda kalay gelmiş bulunması âlakadarlar arasında memnuniyetle karşılanmıştır.

Bunun neticesi olarak fiatlarda bir miktar düşüklük olacağı kuvvetle tahmin edilmektedir.

Diğer taraftan Amerikaya bazı firmaların bir kısım sanayi malzemesi üzerine mühim siparişler verdikleri öğrenilmiştir.

Ticarî mehafilde Amerika ile ticaretimizin artacağı kanaati mevcut olduğundan Amerikan firmalarile muhabereye girişilmiştir.

Amerikaya da memleketimizden kulliyetli miktarda ihracat yapmak üzere bazı enjajmanlara girişildiği öğrenilmiştir.

Almanya ile bir ticaret anlaşması yapılacak

Ticaret Vekâleti dış ticaret müdürü Bîrhan Zihninin şehrimizde bazı tetkikler yaptığı ve bu arada Almanya ile iş yapan bazı firmalarla temaslarda bulunduğu haber alınmıştır.

Bu tetkiğ ve temaların Almanya ile yapılacak yeni bir ticarî anlaşma ile alakadar olduğu söylenmektedir.

Bu anlaşmanın kısa vadeli ve tediye şartının da kısmen döviz ve kısmen klering olacağı tahmin edilmektedir.

Otomobil kazasında yaralanan adam dün öldü

Taksimde birkaç gün evvel otomobil altında ezilerek, Fransız hastanesine kaldırılan Serkis Camcıyan, yapılan tedaviye rağmen, kurtulamıyarak, dün ölmüştür.

Cesedi muayene eden adliye tabibi Enver Karan, Morga nakline, karar vermiştir.

CUMARTESİ 20/9/939
12.30: Program ve memleket saat ayarı.
13.21: Türk müziği (Gelin havalardan örnekler): Sadi Yaver Ataman. 14: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri.
14.10: Müzik (Dans müziği - Pl.). 15 - 11-30: Müzik (Şen oda müziği): İbrahim Özgür ve Ateş Böcekleri. 18.30: Program ve memleket saat ayarı. 18.35: Müzik (Küçük orkestra). Şef: Neib Aşkın. 1 - Wilhelm Wacek: Mars. 2 - Dohnanyi: Düşün vals. 3 - Erich Trapp: Fülisanın etrafında müzik sesleri - Fantezi. 4 - Carlo Thomsen: Dua. 19.10: Türk müziği (İnezaz fash - Uşşak fash). Safiye Tokayın iştirakle - Celâl Tokses. 20: Memleket saat ayarı. 20: Temsil. 20.40: Ajans ve meteoroloji haberleri. 21: Türk müziği. Okuyan: Muzaffer İkar. Alanlar: Vecihe Daryal, Reşad Erer, Ruşen Kam. 1 - Küçük Osman Bey - Müstear peşrevi. 2 - Müstear beste: (Gönül ey mahru aşkıyla aram etmedi geldi). 3 - Müstear şarkı: (Görsem seni ben ey virdi rana). 4 - De - de - Müstear şarkı: (Gönülüm bendetti o mah). 1 - Reşad Erer - Keman taksimi. 6 - Rahmi Bey - Müstear şarkı: (Gel ey sâki sarabi tazelandir). 7 - Mustafa Çavuş: Müstear şarkı: (Beşenlisen al yanına). 8 - Şakir Ağa - Müstear şarkı: (Ey tuti). 9 - Müstear yürük senai: (Sana dil mahutabanım). 10 - Küçük Osman Bey: Müstear saz semaisi. 21.40: Konuşma. 21.11: Müzik (Neşeli müzik - Pl.). 22: Konuşma (Ecebeli dillerde). 23.30: Müzik (Dans müziği - Pl.). 23: Son ajans haberleri, ziraat, esham - tahvilât, kambiyo - nukud borsası (fiat). 23.20: Müzik (Cazband - Pl.). 23.15 - 24: Yarınki program.

Ankara Radyosu
DALGA UZUNLUĞU
1648 m. 182 Kcs. 120 Kw.
T.A.Q. 19.74 m. 15195 Kcs. 20 Kw.
T.A.P. 31.70 m. 9465 Kcs. 20 Kw.

sin. f - Salâhattin Kaynak - Hüseyin şarkı: Göresim geldi. 2 - Mahmud Karındağ: a - Refik Fersan - Gülizar şarkı: Sabah güneş doğarken. b - ..... - Gülizar şarkı: Sinemde bir tutuşmuş yanmış ocağ olaydı. c - Halk türküsü - Alnıma yazılmış bu kara yazı. d - Halk türküsü: Damından görünür bağlar. 13.30 - 14: Müzik: (Karışık program - Pl.) 18: Program. 18.05: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 18.25: Müzik: (Pl.) Hafi: müzik. 18.55: Konuşma: 19.10: Türk müziği: Çalanlar: Vecihe, Cevdet Kozan, Kemal Niyazi Seyhun. Okuyan: Müzeyyen Senar. a - Vasilâk - Kürdîlîhicazkâr peşrevi. b - Şemsettin Ziya - Kürdîlîhicazkâr şarkı: Güvenme hüsnüne. c - Arif bey - Kürdîlîhicazkâr şarkı: Sırma saçlı yâre. d - Lemi - Kürdîlîhicazkâr şarkı: Nazlandı bülbül. e - Cevdet Kozan - Ud taksimi. f - Salâhattin Pinar - Kürdîlîhicazkâr şarkı: Ne gelen var ne haber. g - Muhayyer türkü - Menekşeler tutam tutam. h - Ankaralı Gençosman tarafından Ankara halk havaları. 19.50: Konuşma. 20.05: Türk müziği: (Klâsik program.) Ankara Radyosu Küme ses ve saz heyeti. İdare eden: Mes'ud Cemil: 21: Konser takdimi - Hallî Bedî Yönetken. 21.15: Müzik: (Radyo orkestrası.) Şef Hasan Ferid Alnar. Konseri takdim eden: Hallî Bedî Yönetken. 1 - Cortzing - Bağdad berberi. 2 - Sa - int - Saens - Danse macabre. 3 - Masse - net - Scenes Pittoresques. 4 - Heuberger - "Opera balosu" operetinin uvertürü. 22: A - jans, ziraat, esham, tahvilât, kambiyo - nukud borsası (fiat). 22.20: Serbest saat. 23.30: Müzik: (Cazband Pl.) 23.25 - 23.30: Yarınki program ve kapanış.

ÇARŞAMBA 4/10/939
12.30: Program ve memleket saat ayarı. 12.35: Ajans ve meteoroloji haberleri. 12.50: Türk müziği: (Pl.) 13.30 - 14: Müzik: (Küçük orkestra) Şef: Necib Aşkın. 1 - Siede - Aşk haberi balet müziği. 3 - Offenbah - Musette (17 inci asır dans havası.) 3 - Gounod - Ave Maria. 4 - Nielsen - Maskarade komik operasından İspanyol dansları. 5 - Micheli - Buseler serenadı. 6 - J. Strauss - Şark hikâyeleri vals. 7 - Eduard Künneke - Teş - sür vals. 8 - Drigo - Arlökenin milyonları balet süiti No. 3. 9 - Drigo - Esmeralda ba - let süiti No. 2. 10 - Schmidt Gentner - Ba - na daima söyle (Ağr vals.) 18: Program. 18.05: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 18.25: Türk müziği: Çalanlar: Vecihe, Fahire Fersan, Refik Fersan, Cevdet Çağla. Okuyan: 1 - Semahat Özden - ses. a - Hızır ağa - Hicaz peşrevi. b - Şem - settin Ziya - Hicaz şarkı: Anlın yar ile. c - Şevki bey - Hicaz şarkı: Kudretin kâfi değil. d - Şevki bey - Hicaz şarkı: Kış geldi firak. e - ..... - Hicaz türküsü: Şu köylü - nün yosma da kızı. 2 - Necmi Rıza Abis - kan: a - Ruşen Kam - Kemece taksimi. b - Zekâî dede - Hüzzam şarkı: Ey hüsnü cema elem sen. c - Tatyos - Hüzzam şar - kı: Suyi kâğıdanede. d - Faiz Kapanıcı - Hü - z zam şarkı: Büküm büküm sırma saçın. e - Arif bey - Muhayyer şarkı: Ey ateşi gam bağ rımı yak. f - Halk türküsü - Şu dağları del - meli. 3 - Melek Tokgöz: a - Ali Rifat bey - Suzınâk şarkı: Kâr etmedi zalim. b - Arif bey - Suzınâk şarkı: Gözümden gitmiyor bir an hayal. c - Sadettin Kaynak - Bayatlı şarkı: Karşıda kara yonca. d - ..... - Uş - şak türküsü: Gitti de gelmeyiverd. (müsterek). 19.25: Konuşma (Dış politika bâdiseleri). 19.40: Türk müziği: (Fasal heyeti.) 20.20: Temsil. 20.50: Konuşma (Haftalık posta kutusu) 21.10: Müzik: (Riyaseticümhur ban - dosu) Şef: İhsan Küncer. 1 - V. Turine - Marş. 2 - S. Yradier - La Paloma (İspanyol serenadı.) 3 - Berlioz - Benvenuto Cellini uvertürü. 4 - Schumann - Reverle (Kamış sazlar için.) 5 - Reyser - Sigurd (Fantezi.) 22: Ajans, ziraat, esham, tahvilât, kambi - yo - nukud borsası (fiat.) 22.20: Serbest saat. 23.30: Müzik: (Cazband Pl.) 23.25-23.30: Yarınki program ve kapanış.

PERŞEMBE 5/10/939
12.30: Program ve memleket saat ayarı. 12.35: Ajans ve meteoroloji haberleri. 12.50: Türk müziği: Çalanlar: Cevdet Çağla, Fahire Fersan, Refik Fersan. Okuyan: 1 - Sadi Hosse. a - Tanburl Cemil - Kürdîlî hicazkâr peşrevi. b - Kâzım Us - Kürdîlî hicazkâr şarkı: Kanî değil. c - Zeki Arif - Kürdîlî hicazkâr şarkı: Yillar geçiyor. d - Salâhattin Pinar - Kürdîlî hicazkâr şarkı: Akşam. e - ..... - Kürdîlî hicazkâr şarkı: Niye küstün söyle bana. 2 - Melek Tokgöz. a - Nuri Hallî - Hüseyin şarkı: Artık yeti - şir. b - Tanburl Cemil - Hüseyin şarkı: Yillar geçiyor. c - ..... - Türkü: Girdim yarın bahçesine güller. d - ..... - Mu - hayyer türküsü: Niçin mahzun bakarsın. e - Neyzen Salim bey - Muhayyer saz semaisi. 13.30/14: Müzik (Karışık program Pl.). 18: Program. 18.05: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 18.25: Müzik (Radyo caz orkestrası). 19: Konuşma (Ziraat sa - atı). 19.15: Türk müziği: (Fasal heyeti). 20.15: Konuşma; 20.30: Türk müziği: Çalan - lar: Fahire Fersan, Cevdet Çağla, Refik Fersan. Okuyan: 1 - Radife Neydik. a - Usta Andon - Hüseyin peşrevi. b - Sadettin Kaynak - Hüseyin türküsü: Aynlık yıldönü -

mü. c - Sadettin Kaynak - Hüseyin türküsü: Bağrıma taş basaydım. d - Arif bey - Mu - hayyer şarkı: İltimas etmeğe yâre varınız. e - Refik Fersan - Türkü: Kız bürlünde şa - lına. Mustafa Çağlarla beraber. 2 - Musta - fa Çağlar. a - Salâhattin Pinar - Hicaz şar - kı: Sızıyan kalbimi sev. b - Şevki bey - Uşşak şarkı: Bu dehrin germü serdinden. c - Şevki bey - Uşşak şarkı: Bir katre içen. d - ..... - Uşşak türküsü: Akşam plur kervan iner yokuşa. 21.15: Müzik: (Küçük orkestra) Şef Necib Aşkın. 1 - Miroslav Shi - lik - İspanyol dansı. 2 - J. Strauss - Artis hayati (Vals). 3 - Walter Noack - Roman - tik uvertür. 4 - Max Schönher - Alp köy - lülerinin dans havaları. 5 - W. Czernik - Güzel sarlatlar börsesi (Uvertür). 6 - Carl Rydahl - Moledi. 7 - J. Strauss - Bizde (Vals). 20: Ajans, ziraat, esham - tahvilât, kambiyo - nukud borsası (fiat). 22.20: Mü - zik: (Küçük orkestra) Yukarıki programın devamı. 23.25: Müzik (Cazband Pl.). 23.25/ 23.30: Yarınki program ve kapanış.

CUMA 6/10/39
12.30: Program ve memleket saat ayarı. 12.35: Ajans ve meteoroloji haberleri. 12.50: Türk müziği: (Pl.). 13.30/14: Müzik: (Mo - dern müzik, Pl.). 18: Program 18.05: Memle - ket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haber - leri. 18.25: Türk müziği (Fasal heyeti). 19.10: Konuşma (Spor servisi). 19.25: Türk müziği. Çalanlar: Vecihe, Cevdet Çağla. Kemal Ni - yazi Seyhun. Şerif İnan: Okuyan: 1 - Meh - ret Sağnak. a - Lâtil ağa - Hicaz şarkı: Niçin sebtaseher. b - Bedriye Hosgör - Hi - caz şarkı: Mümtetiz askunla. c - Salâhattin Pinar - Hicaz şarkı: Yüzüme gülse de bızlar. d - Halk türküsü - Karanfil oylum oylum. 2 - Necmi Rıza Ahiskan. a - Şerif - Kar - cı şarkı: Mestoldu gönül. b - Ali Ef. - Kar - cı şarkı: Aldın dîl nasadım. c - Ra - kim - Uşşak şarkı: Bana hiç yakışmıyor. d - Suphi Ziya - Uşşak şarkı: Neden hiç durmadın. 3 - Müzevven Senar. a - Şevki bey - Hicaz şarkı: Bağlanıp zülfü hezaran. b - Sadettin Kaynak - Hicaz şarkı: Hazan ile geçti. c - Şükrü - Hicaz şarkı: Gezer do - lasır. d - Halk türküsü - A. Fadimem. 20.10: Temsil. 21.10: Müzik (Radyo orkestrası) Şef E. Praetorius. 1 - Pierre: İzsel. 2 - Vorak: 5 inci senfoni (Mi Mînor) 22: Ajans, ziraat, esham - tahvilât, kambiyo - nukud borsası (fiat). 22.20: Müzik (Cazband Pl.). 23.25/ 23.30: Yarınki program ve kapanış.

CUMARTESİ 7/10/39
12.30: Program ve memleket saat ayarı. 12.35: Ajans ve meteoroloji haberleri. 12.50: Türk müziği. Çalanlar: Vecihe, Ruşen Kam, Cevdet Kozan. Okuyan: 1 - Muzaffer İkar. a - Pesrev. b - Kantanzade Ali Rıza - Şarkı: Leyle olu. ki hüzn içinde. c - ..... - Şarkı: Bir vefazı yârı düştüm. d - Nikogos - Muhayyer şarkı: Var mı ha - cet. e - Selim III - Muhayyer sümbüle şarkı: Ev gonçel nazik tenin. f - Muhayyer sün - büle saz semaisi. 2 - Semahat Özden - ses. a - Lemi - Hicazkâr şarkı: Son aşkımlı can - landıran. b - Arif bey - Suzınâk şarkı: Çek - me elemi. c - Sadettin Kaynak - Hüzzam türküsü: Çıkar yüceerden. d - Raif bey - Kar - cı şarkı: Güllüver sevdiğim. 14.30: Mü - zik: (Riyaseticümhur bandosu) Şef İhsan Küncer. 1 - V. Turine: Marş. 2 - Oscar Strauss: Walzer Walzertraud. 3 - Oscar Ferroux: Operetten revü (Potpuri). 4 - F. Leroux: Pour baryton (Fantezi). 5 - M. Moszkowski: Marş. 15.15/15.30: Müzik (Dans müziği. Pl.). 18: Program. 18.05: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 18.25: Müzik (Radyo cazı). 19: Türk müziği: (Geçid konseri) 12 oyuncu sıra ile. Çalan - lar: Vecihe, Fahire Fersan, Cevdet Çağla, Reşad Erer, Ruşen Kam, Cevdet Kozan, Re - fik Fersan. 20: Konuşma. 20.15: Türk müzi - ği: Halk türküsü: Mahmud Karındağ, Sadi Yaver Ataman. 21: Müzik: (Küçük orkestra). Şef Necib Aşkın. 1 - José Padouk: Macar melodisi. 2 - J. Strauss: Artis hayati (Vals). 3 - Hans Mainzer: Serenad. 4 - Tschai - kowsky: Vals No. 5. 5 - Hanns Löhr: Tem - po - Temp (Galop). 6 - Micheli: İkinci kü - çük süit. 7 - Drigo: Esmeralda balet süiti No. 1. 22: Ajans ve ziraat haberleri. 22.15: Konuşma: (Ecebeli dillerde). 22.45: Müzik (Cazband Pl.). 23.25/23.30: Yarınki program ve kapanış.

PAZAR 1/10/939
12.30: Program vs memleket saat ayarı. 12.35: Ajans ve meteoroloji haberleri. 12.50: Türk müziği: (Ankara Radyosu Küme ses ve saz heyeti.) İdare eden: Mes'ud Cemil. 13.30 - 14.30: Müzik: (Küçük orkestra) Şef: Necib Aşkın. 1 - Carl Robrecht - Vals pot - purisi. 2 - Robrecht Stolz - Vyanada İtkba - har. 3 - J. Strauss - Vyanada bonbonları. 4 - Nico Dostal - Vyanada şarkıları potpurisi. 5 - Paul Lincke - Kapri (Serenad.) 6 - Bo - rodin - İkinci kuvarrettin noktürnosu. 7 - Delibes - Kopelya balesinden bebek dansı. 18: Program. 18.05: Memleket saat ayarı, aj - ans ve meteoroloji haberleri. 18.25: Müzik: (Radyo cazı.) 19: Çocuk saati. 19.30: Türk müziği (Fasal heyeti.) 20.30: Konuşma. 20.45: Türk müziği: Çalanlar: Vecihe, Ruşen Kam, Cevdet Kozan. Okuyan: 1 - Mustafa Çağlar. a - Dede - Acemaşiran şar - kı: Dinle sözüm ey dilruba. b - İsmail ağa - Acemaşiran şarkı: Yanar sînem. c - Niko - gos - Acemikürdi şarkı: Sevdi gönülüm ey me - lek sima seni. d - Mehmed bey - Acemikürdi saz semaisi. 2 - Radife Erten: a - Salâhattin Pinar - Evîç şarkı. Goz yaşlarımız. b - İs - hak Varan - Evîç şarkı: Son ayrılığın mate - mi. c - Nikogos - Ferahânk şarkı: Bir tıflı yosma eda pek. d - Halk türküsü: Esmer bugün ağlamış. 3 - Muzaffer İkar: a - Rahmi bey - Hüseyin şarkı: Aceb nazende guhsun. b - Bimen Şen - Hüseyin şarkı: Bahçelerde lüle var c - Refik Fersan - Hü - seyini türküsü: Birkaçı birleşerek. d - Faiz Kapanıcı - Hüseyin türküsü: Aman dağlar can - nım dağlar. 21.30: Müzik: (Cazband Pl.) 22: Memleket saat ayarı ve ajans. 22.15: Ajans spor servisi. 22.25: Müzik: (Cazband Pl.) 23.25 - 23.30: Yarınki program ve kapanış.

PAZARTESİ 2/10/939
12.30: Program ve memleket saat ayarı. 12.35: Ajans ve meteoroloji haberleri. 12.50: Türk müziği: (Pl.) 13.30 - 14: Müzik (Karış - ık program - Pl.) 18: Program. 18.05: Mem - leket saat ayarı, ajans ve meteoroloji ha - berleri. 18.25: Müzik (Radyo cazı.) 19: Ko - nuşma: (Çocuk terbiyesi hakkında.) 19.15: Türk müziği: Çalanlar: Vecihe, Ruşen Kam, Cevdet Kozan. Okuyan: 1 - Sadi Hosse. a - Osman bey - Hicazhümayun peşrevi. b - Bimen Şen - Hicaz şarkı: Hastayım der di deruna. c - Salâhattin Pinar - Hicaz şar - kı: Leylâ gibi hüçküsa. d - Zeki Arif - Şat - arabân şarkı: Kız vücudun gül kokar. e - ..... - Şetaraban türküsü: Oduncular dağ - dan odun indirir. 2 - Meharet Sağnak. a - Vecihe - Kanun taksimi. b - Şemset - tin Ziya - Hüseyin şarkı: Yaslanıp yatmış fıraşı nazına. c - Ahmed Rasim - Hicaz şar - kı: Can hastayım. d - Enderunlu Yusuf - Hicaz şarkı: Ateşi aşkına raplettin. e - ..... - Şehnaz şarkı: Ben perişanım. f - Niko - lakinin - Şehnaz saz semaisi. 20.15: Konuş - ma (Doktorun saati.) 20.30: Türk müziği: (Fasal heyeti.) 21.15: Müzik: (Küçük orkes - tra) Şef: Necib Aşkın. 1 - Siede - Nahira (İntermezzo.) 2 - J. Strauss - Hazine vals. 3 - J. Strauss - Güzel ilkbahar - Vals. 4 - Paul Lincke - Olur Olur Olur (Şen parça.) 5 - Ziehrer - Eşkiya operetinden potpuri. 6 - Schubert - Marş. 22: Ajans, ziraat, es - ham, tahvilât, kambiyo - nukud borsası (fiat.) 22.20: Müzik: (Küçük orkestra - Ya - rınki programın devamı.) 22.35: Müzik: (Pl.) 23.25 - 23.30: Yarınki program ve kapanış.

SALI 3/10/939
12.30: Program ve memleket saat ayarı. 12.35: Ajans ve meteoroloji haberleri. 12.50: Türk müziği: Çalanlar: Cevdet Çağla, Eşref Kadri, Hasan Gür, Hamdi Tokay. Okuyan: 1 - Safiye Tokay. a - ..... - Nehavend şarkı: Hatırdından hiç çıkmıyor. b - Udi İb - rahim - Nehavend şarkı: Mimoza. c - Ham - di Tokay - Klarnet taksimi. d - Udi Ahmed - Corba şarkı: Gülzârî harab eyleme. e - Ale - na - Saba şarkı: Öyle bir âfeti yektayı emel -

Bizim şimdikinden iki evvelki hizmet - çinin böreği çok güzeldi. İnsanın börekle beraber çatalı da yyeceği gelirdi. Ondan sonraki, yani şimdikinden bir evvelkinden de Kadımbudu enfesti. Ağzıda un helvası gibi dağılıverirdi. Sonuncusunun ise ne böreği güzel, ne kadımbudu enfes. Fa - kat bunlara üstün bir tarafı vardı. Saçı güzeldi. Bu hizmetçi, namzed hizmetçi olarak elimize ayak bastığı zaman kar - şımıza almıştım. Bütün namzed hizmetçi - lere yapıldığı gibi ilk ve son defa, misafir salonundaki kapiya yakın bir iskemleyi göstererek: - Otur bakalım!

Demistik. Bu ilk ve son defa idi. Çün - kü hizmetçi namzedi, muvazzaf hizmetçi olduğu andan kaçınıca, yahud kovulun - caya kadar kapiya yakın iskemlede de olsa yer gösterilmesi: - Otur bakalım!

Denilmesi âdet olmamıştır. Biz hiz - metçi namzed'ne, sorulması mutad sa - ualleri sormıya hazırlanmıştık: - Ortalık temizler misin? ... Ütü ütüler misin? ... Neler pişirebilirsin? Fakat o bizden atık davrandı. Mutad saualeri sormamıza vaikt bırakmadan başından eski hanımının eskisi, kendisi - nin yepyeni olduğu belli şapkasını çıkar - dı. Ve saçları göründü.

Değil bir hizmetçinin, kusursuz dünya güzeline saçları bu kadar güzel olamaz - dı. Sapsarı ve lüle lüle idi. Sapsarı lüle lüle saç, son senerinin oksijen ve altı aylık öndülasyon berberi bolluğunda hanım, hizmetçi herkeste bulunuyor ama, böylesi değil. Bize gelen hizmetçi namzed'inin saçlarında ne oksijen suyu - nun ölü sarılığı ne de altı aylık yün kıvrıklığı vardı. Onun saçları tabiatın sarı, tabiatın lüle lüle idi. Ve böyle ol - duğu içindir ki, insanın gözünü ayırdı.

Saçı güzel hizmetçi namzedi, muayyen sorğu suale maruz bırakılmadan kabul edildi. Kendisi ne odası, mutfak, erzak dolabları gösterildi. siyah göğüslüğü be - vaz önlüğü verildi.

Hizmetçi namzedi, memnundu. Oda - sına girdi. Fakat bir türlü çıkmak bilmi - yordu. Adı Zehra idi: - Zehra!

Diye çağırıldı. Odadan bir ses geldi: - Geliverim. Zehra, Zehra diye çağırıldığından tam yarım saat sonra ortaya çıkmıştı: - Kızım nerede idin? - Saçımı düzeltiverdim.

Onun bu sözü, biz'im gözlerimizi sa - çına çevirmişti. Böyle güzel saçlı olan insan ne olsa biraz saçile mesul olmakta baskı idi. Ses cikarmadık. Hizmetçi ak - sam yemeğini hazırlamak üzere mutfaka girdi. Yemek vaktinde mutfaktan çıktı. Bir müddet yemek odasında kaldı ve va - nımıza geldi. Basının geriye doğru bir hareketle saçlarını omuzlarına döktük - ten sonra: - Yemeğe buyurun!

Dedi. Masa muntazam değildi. Tabak - lar, çatal bıçaklar yerli yerine konulma - mıştı: - Zehra bu masa olmamış. - Neresi olmamış efendim? Elini başına götürdü. Gözlerimiz gay - ri ihtiyarı saçına gitti. - Zarar yok. Dedi. Corba getirdi. Çorbanın tuzu azdı, pırzola getirdi, pırzola yanmıştı; plâv getirdi, plâv iyi pişmemiş pirinç taneleri diri kalmıştı. Her tenkidde saçı güzel hizmetçi bir hareketle nazarları - mızı saçlarına çekiyor, ve kusurunu u - nutturuyordu.

Birkaç gün geçti. Biz hizmetçiye alış - mıştık. Hizmetçi de bize alışmıştı. Tabak kırığı, yağı döktüğü, catarları çöp tene - kesine attığı oluyordu. Fakat bunlar için azarlamıya vakit bırakmadan: - Bir daha dikkat etmezsem, saçlarını döksün! Diye, formülü kendine hâs bir yemin ediyordu.

Saçı güzel hizmetçi, saçına yemin e - derse ne denilebilirdi ki, azarlamıyorduk. Azarlamıyorduk amma saçı güzel hizmetçi de gün geçtikçe işi azıyordu. Bizim taraklarımızla taranıyor, bizim esaslarımızı alıp saçına sürüyor, ve bil - hassa üç günde bir şişe kolonyanın hak - kından geliyordu.

- Bu tarağı buradan kim aldı? Deyince; - Ben aldım, saçımı taradım! Diyordu. Bir hizmetçi için kapı dışarı edilecek bir cürüm addedilen bu mesele hizmetçinin güzel saçını taradığı için esbabı muhafefe addediliyor. Kusur gö - rülmüyordu.

- Kolonyayı kim bitirdi, esans yarıya inmiş, deyince de gene aynı şey... - Ben saçıma sürmüştüm. Sürerdi ya, hizmetçi de olsa, bu kadar güzel saç kolonyayla taramak esasın sürmek hakkıydı.

Hizmetçinin bu lâubalıklarına de ta - hammül ediyorduk. Ve nihayet misafir - lerimiz geldiği zaman bile onlara işi an - latmaktan çekinmiyorduk. Çünkü hiz - metçiyi görünce onlar da hak veriyor - lardı.

Saçı güzel hizmetçinin haricle olan münasabesi de başka bir âlemidi: Kapiya gelen zerzevatçıya: - Fasulya kaç. Dediği zaman, adam hizmetçinin saç - larına bakıyor: - Saçından bir tutam ver, fasulyam, biberim, domatesim nem varsa senin ol - sun!

Diyordu, kasaba et almıya gittiği za - man kasab gözlerini onun saçından ayı - ramadığı için elini makineye kapırmış - tı. Bakkalın çırağı kurmazdı. Getirdiği eşyayı hizmetçinin eline vermiyor, yere bırakıyordu. Hizmetçi yerdan almak için eğildiği zaman bakkal çırağı fırsatın ist - ifade ediyor, farkına varmadan elini bu - kere hizmetçinin saçlarına sürüyordu. Karşı komşunun liseye giden oğlu sabah akşam pencerenin önünde oturuyor, bi - zim eve bakarak:

"Koklasam saçlarını her gece ta fecre kadar"

Şarkısını söylüyordu. Velhasıl saçı güzel hizmetçi mahallede, saçı güzel hizmetçi adile meşhur olmuştu. Evin ö - nünden geçenler, ellerile evi birbirlerine göstererek ondan bahsediyorlardı.

Saçı güzel hizmetçi işi günden güne atallaşıyordu. Bir türlü de kovamıyor - duk.

Birkaç arkadaşım akşam yemeğine ge - leceklerdi. Saçı güzel hizmetçi yemekleri hazırlamıştı. Bir aralık odasına çekildi, arkadaşlarını geldikten epey sonra ortaya çıktı. Ve bir müddet sonra da: - Yemek hazır buyurunuz!

Dedi, Masayı doğru, dürüst hazırla - mıştı amma bardakların altlarına garib bir takım bardak atları koymuştu. Dikkat ettim; bir de ne göreyim, Zeh - ranun bardak altlarına koyduğu şeyler kesilmiş ve tireyle birbirlerine bağ - lanmış birkaç tel saç değil mi? - Zehra bu ne? - Saçlarımın uçları uzamıştı, kestim; süs olsun diye bardak altlarına koymak aklıma geldi.

İşte bu vak'adan sonra saçı güzel hiz - metçiye yol verildi, fakat kızın da bunda büyük kabahati yok ki, nihayet süs olsun diye yapmıştı.

TIYATROLAR

ŞEHİR TIYATROSU
30.9.939 Cumartesi akşamından itibaren temsillere başlıyor Tepebaşı dram kısmında **Romeo - JÜLYET** İstiklâl caddesi - Komedî kısmı **İKİ KERE İKİ**
Raşid Rıza Sadi Tek Tiyatrosu 2.10.939 da Üsküdar kıyık Hale sinemasında **SACLARINDAN UTAN**

Nöbetçi eczaneler
Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlar - dır:
İstanbul cihetindekiler:
Şehzadebaşında: (İ. Hakkı), Eminön - nünde: (Necati Ahmed), Aksarayda: (Sarım), Alemdarda: (Sırrı Asum), Be - yazıdda: (Belkis), Fatihde: (Vitali), Ba - kırköyünde: (Merkez), Eyüde: (Eyüb - sultan).
Beyoğlu cihetindekiler:
İstiklâl caddesinde: (Dellastüda), Bos - tanbaşında: (İtimad), Taksimde: (Li - monciyan), Pangaltıda: (Nargileciyan), Karaköyde: (Hüseyin Hüsnü), Beşiktaş - ta: (Vidlin).
Boğaziçi, Kadıköy, Adalaradâkiler:
Kadıköyünde: (Büyük, Yeldegirmen), Sarıyerde: (Nuri), Adalarda: (Şinast Rıza).

Maarif Vekillüğinden :

- 1 - Kız ve erkek meslek okullarındaki parasız yatılı talebeden 9 Teşrinievvel 1939 Pazartesi sabahına kadar buldukları okullara devama başlamayanların kayıdırlı si - linecektir.
- 2 - Bu okullardaki paralı yatılı talebeden gene aynı tarihe kadar okullara devama başlamayanların yerlerine diğer istekiller alınacaktır.
- 3 - Birinci ve ikinci maddede yazılı talebeden hastalığa müstenid mazereti olanlar varsa bunların da aynı tarihe kadar hastahklarını doktor raporile tevsik etmeleri lâ - zımdır. (7866)

Gümrük Muhafaza Genel Komutanlığı İstanbul Levazım Amirliği Satınalma Komisyonundan :

- 1 - Teşkilât ihtiyacı için satın alınacak 1000 çift çizmenin 18/10/939 Çarşamba günü saat 15 de kapalı zarfca eksiltmesi yapılacaktır.
- 2 - Tahmini bedeli 8000 lira ve ilk teminatı 600 liradır.
- 3 - Şartnamesile evsafı ve nümunesi komisyondadır, görülebilir.
- 4 - İstekillerin belli gün ve saatten bir saat evveline kadar 2490 sayılı kanunun tari - fi veçhile hazırlayacakları teklif mektuplarını Galata Rıhtım caddesi Veli Alemdar han - dakî komisyona vermeleri. (7866)

KARA KULE

18 nci asırda İstanbul'a gelen Bohemyalı
Baron Wratislaw'ın hatıraları: 67

Türkçeye çeviren: Süreyya Dümencü

Sinan Paşanın zaferi

Devamlı ve istekli bir çalışma neticesinde de bu dill oldukça düzgün konuşmağa, yazıp okumağa muvaffak olmuş - tum. Zira bu hususta bana yardım eden bir Türk hocası olmuştur.

Hoca her vakit zindana geliyor, bana ve diğer iki arkadaşımıza türkçe ders veriyordu. Hocamızın zahmetine mukabil, kendisine, ördüğünü çorap ve eldivenler armağanlar veriyordum. Benim az zamanda, kendi yazılarını öğrenmiş, dillerinde konuşmağa muvaffak olmuş bulunmaklığım Türk hocayı hayrete düşürmüştü binaenaleyh, muallimim, her gittiği yerde hakkımda sıfatıyla bahse - der olmuştur. Bunu işiten ağamız, bir gün, kuleye gelmiş ve beni, nevama, bu yolda bir imtihandan geçirmiştir.

Okuyup yazma ve konuşma ile türkçeyi bu kadar kısa bir zaman içinde öğrenmek iktidarım elde etmiş olmaktığım ihtiyar ağaya da hayrete düşürmüştü ve şayet müslüman olursam bu tahsilimin ölüncüye kadar bana çok faydası olacağını, çünkü eğer Cağala paşa, benim gibi bir gencin mevcudiyetinden haberdar olursa, ister istemez, müslümanlığı kabul etmek mecburiyetinde kalacağını söylemişti. Halbuki ben öz dinimden ayrılmak istemediğimden, doğduğum gibi Hıristiyan olarak ölmeyi arzu ettiğimden, derhal türkçe tahsiline son vermemi muvaffak buldum. Zira ağadan işittim ihtimalin tahakkuk etmiş olmasından çok ürkmüştüm. Arkadaşlarım da bana bu yolculuğu etüdlerinden vaz - geçmeyi tavsiye etmişlerdi.

Binaenaleyh Türk hocayı, sunduğum bazı ufak tefek hediyelerle, tatmin ederek sav - dım. Serdettiği ve bu suretle uyanmaklığımıza sebebiyet verdiği mücahmeden dolayı, ağamızın, Cenabıhakkın mükaafatına mazhar ol - masını temenni ettiler Yoksa, tahsilime devam etmiş olsaydım, muhakkak ki ister is - temez kendimi o paşanın konağında ve o - nun malyeti arasında bulmuş olacaktım.

Eh.. bu korkunç (Kara kule) de kapatıla - nı bir yılı geçiyordu. Bu müddet içinde, va - zın şiddetli sıcaklarından ne kadar muzta - rıb olmuş isek, sırtlarımızdaki yalnız birer gömlekle, altımızda da birer kilim parçasıyla kış mevsiminin şiddetli soğuklarından, do - ğru rüzgârlarının rütubetinden daha çok mü - tessir ve muztarib olmuştuk. Onun için ağ - ımız, hepimize birer kaput yaptırmanın imkânını bulmuş ve bu suretle soğuklara kar - şı mukavemetimizi temin etmişti.

Noksan gıda almak neticesi olarak vücud - ce zayıflamış, sıskalaşmış bir duruma gir - miştik. Bu acınacak halimizi bilen muhafız - larımız, bir gün civardaki bahçelere bizim için rica ederek onlardan, yuvarak bir masa şeklinde, uzun kıvrımlı büyük bir balık ko - parmışlardı. Türklerin (Kedi bahçesi) tesmiye ettikleri bu bahçı, kendileri yemiyorlar, çok yağı bulunan bu hayvanın yağını çıkarıyor - lar.

İşte muhafızlarımız balıkların merha - metini geçtikten sonra elde ettikleri bu bahçı bize getirmişlerdi. Kendilerine teşekkür ed - erek büyük bir meserretle bu bahçı istikbal ettik. Arzumuz göre parçalattığımız bahçı aramızda bölüşerek ocaklarımızın başına ko - ştuk. Bir kısmını tencereye koyarak kay - natık, bir kısmını da tavada kızarttık, on - dan sonra da başına gezip öyle büyük, öyle şayanı hayret bir istihale ile yedik ki...

Fakat, bilâhale, bu istihalemin kefaretimin pek acı olarak ödedik. Zira bu bahçin yağın - dan ziyade üzerine su içince karınlarımız

öyle şişti öyle şişti ki haftalarca yatmışımız yerlerden kalkamaz olduk. Ben ve bazı arkadaşlarımız, mutlak surette zehirlendiğimizi hissediyor, bu şiddetli hastalığın zehirlen - meden ilerlediğini şüphesiz addediyorduk.

Tutulduğumuz ishal günlerce devam et - mis, ondan sonra da şiddetli bir dizanteriye çevirmişti. Bu hastalık bizi o kadar kuvvet - ten düşürdü, o kadar zayıflattı ki bazılarımız yatmış yerden kalkamaz olmuşlar ve kendi pislikleri içine yatınak gibi çok feci bir du - ruma girmişlerdi. Muhafızlarımız bu cidden feci vaziyetimize kahkahalarla güllüyor ve bahçı bilhizam bize yedirmiş olduklarını söylüyorlardı.

Balıkla zehirlenmeden sonra tutulduğum - ız dizanteri, zindanı öyle fena bir kokuya boğmuş, öyle iğrenç tebehürat husule gel - mede bulunmuş idi ki nöbetçiler artık bu murdarlığa dayanamaz olmuşlardı. Bu elim vaziyete düşünce ağamız haber gönderdik, ölüm derecesinde hasta olduğumuzu bildirdik. Adevetcağız bu haber üzerine kalıp ar - ızımıza gelmiş ve bilm çok elim şartlar altın - da kıvrınmakta olduğumuzu görünce mal - yetini şiddetle tekdirdi ve mübahaze etmiş ve bizi zehirlediklerinden dolayı şiddetle ceza - landırılacaklarını söyleyerek onları bir hay - li de tehdit etmişti. Aramızdaki hekime de bize lazım gelen tedavinin yapılmasını tav - siye etmişti.

Ağamız bu son tavsiyesinden istifade ede - rek kendisinden biraz sarımsakla beraber küçük bir fıçı konyak gönderilmesine müsa - adesini istihlal etmişti. Ondan sonra sarımsaklı yiyecek, konyağı içerek hastalığı - mızın yavaş yavaş zall olduğunu görmüştük.

Bir çoğumuz az zamanda tekrar kendille - rini toplanmışlardı, fakat bazıları ise bu ze - hirlenmenin elemli bu zindanda kaldığımız müddete, çekmişlerdi. Bir müddet sonra hastahâim aramızdan mündefil olduğun - ı gören Dızdar ağa sevimmis ve kendi haberi - olmadan bizlere hırbir yiyecek ve içecek ve - rilmemesini emretmişti.

Bu hâdiseden sonra ağamız, zindanda iyi bir temizlik yaptırması ve birkaç hafta sonra da defne yaptıkları yaktırarak mahpesim - i tütsülenmişti.

Günlük ekmeğin tavınımdan başka muha - fizlarımız, arasına, bize salyangoz, kaplum - bağa gibi hayvanlar da veriyorlardı. Biz bunları suda haşlayarak büyük istihale ile yi - yorduk. Bu gibi yemekler bize dokunuyordu. Çünkü midelerimiz artık - o mahud ba - lıktan başka - her şeyi hazmedecek dere - ce de adeta nasırlaşmış, kuvvetlenmiş bulun - yorduk.

İşte bu sıralarda, Trakya'da, İstanbul'da ve civar adalarda şiddetli bir veba hastalığı hüküm sürüyor ve söylendiğine göre yalnız İstanbul ve havallisinde üç ay içinde seksen bin kişi bu hastalıktan göçüp gitmiş bul - nuyordu.

Kapatıldığımız kilenin etrafındaki kasa - bada - ki (Yenihisar) tesmiye oluncu - ve muhafızlarımız arasında da bir hayli vefiyat vukub olmuştu. Bu müthiş hastalık devam e - derken, muhittet umumi bir yels ve tessir hüküm sürüyordu. Yani başımızdaki kasaba halkı, aramızda bir hekimin mevcudiyetini haber alınca, lazım gelen yerlere müracaat ederek bu hekimin kendilerine bakmasını, yani onun hergün zindandan dışarı çıkma - sını temin etmişlerdi.

(Arkası var)

SPOR

Atletlerimiz Atınaya hareket ettiler

Onuncu Balkan oyunlarına iştirak e - decek atletlerimiz dün Romanya vapu - rine ve Romanyalı atletlerle beraber A - tınaya hareket etmişlerdir.

Son yapılan müsabakalarda güzel de - receler elde eden atletlerimizin yarıyol - da kampın kapanması yüzünden işi o - luruna bırakmaları forumları üzerinde pek büyük bir tesir yapmaları ise, at - letlerimizden birkaçının ezcümle Rıza Maksud, Arat, Gören Şevki ve Polatın güzel dereceler alması ihtimali vardır.

Seyahate çıkan atletlerimiz şunlar - dır:

Halûk, Melih, Nazmi, Firuzan, Gö - ren, Galib, Zare, Maksud Rıza, Adnan, Mustafa, Süreyya, Jerki, Polat, Ateş İ - rahim, Faik, Abdürrahman, Yavru, A - rat, Faik, Muzaffer, Vasfi, Muhiddin, Halid, Yusuf, Kemal, Şevki ve Alidir. Kafileyte federasyon reisi Dr. Adnan riyaset edecektir.

Semih ve Naili de ekiple beraber git - miştir.

İstanbul lig maçları Pazar günü başlıyor

1939-40 senesi İstanbul lig maçları yarından itibaren dört stadda birden başlamış olacaktır.

Uzunboyulu hazırlıklara rağmen maat - teessüf bu mevsim lig maçları pek ka - rışık bir şekilde başlamaktadır.

İstanbul Futbol Ajanlığı klublerin li - sanslarını, henüz Futbol Federasyonun - dan getirmediği için, birçok klubler o - yuncularının isimlerini birer liste ile ha - keme vermişlerdir. Hakem, oyuncuları birer birer isimlerle çağırarak, di - ğer taraftan Futbol Ajanlığı ilerde her - hangi bir itirazı tetkik edebilecek mak - sadile bir fotoğrafçı vasıtasıyla oyuncu - ların resimlerini çıkartacaktır. Maçtan evvel, oyuncuları ve listeyi tetkik, re - sim almak gibi bir sürü merasim futbol sahalarında bir yenilik olacaktır.

1939 - 40 mevsimi futbol maçları da - ha bakalım ne gibi sürpriz ve yenilikler - le geçeceklerdir.

Ankara borsası

Açılış - Kapanış fiatları 29 - 9 - 939

ÇEKLER

	En aşağı	En yukarı
Londra	—	—
Neu - York	129.7025	180.8475
Paris	2.96	2.9775
Milano	—	—
Cenevre	29.885	29.8875
Amsterdam	68.9475	69.8875
Berlin	—	—
Brüksel	—	—
Atina	—	—
Sofya	—	—
Prag	—	—
Madrid	—	—
Varşova	—	—
Budapeşte	—	—
Bükreş	—	—
Belgrad	—	—
Yokoham	—	—
Stokholm	81.005	81.8775
Moskova	—	—

XII

«Son Posta» nun tefrikanı: 53

NAKLEDEN

DAĞLARIN ESERİ

MUATTEZ TAHSİN BERKAND

Tatlı yaklaşmıştı. Nahide hanımdan aldı - ğım müteaddid mektuplarda, mektubımı bi - tirir bitirmez hemen Mersine hareket etmem hususunda ısrar edildiği halde ben onun bu nazikâne davetini bir ay sonraya talik ede - rek evvelâ Bursaya, sevgili çiftliğime gitmek, dağlarını, kırlarını, dadımı ve köpeğimi görmek istiyordum. Fakat bu fikrimi vasiim kabul etmedi:

— Orada yalnız canım sıkılır. Bahusus şimdiki çiftlikte çalışan pek çok yabancılara da var. Bu yazı da Mersinde geçirirsen senin için iyi olur. Ben Temmuzun ilk günlerinde seyahate çıkıyorum; projem İsveç, Norveç kadar uzak değil. Ablam da balayı seyahatine çıkaracak. Annemin niyeti İzmir gitmek - tir. Sen de onunla aynı vapura binersin; o İzmirde indikten sonra sen Mersin istikame - tinde yoluna devam edersen olmaz mı?

Bu projeyi pek beğenmediğim halde itiraz edemedim; çünkü vermiş olduğum kararlar hakkında lüzumsuz tenkidlere canı sıkıldı - ğımı biliyordum.

Temmuzun ilk haftasında, veda için bana mektebe geldi:

— Ben gidiyorum yavrum; Avrupadan sa - na ne getirmemi istiyorsun?

Bu teklife birdenbire şaşırđım.

— Bana mı? Benim hiçbir şeye ihtiyacım yok efendim.

— O ne ciddiyet, ne resmiyet Semiha. İn - san vasfından bir şey istemez mi? Yoksa birkaç ay sonra on sekiz yaşına gireceğini

ve bir sene sonra bana ihtiyacın olmayacağı - nı düşünerek şimdiden aramızdaki samimiyeti bozmak mı istiyorsun?

Bu kinayeli sözleri niçin söylediğini anı - yamadım, fakat yüzünde çok acı bir mana, yorgunluğa, bıkmışlığa çok benzeyen bir hoş - nudsuzluk sezdiğim için bunlara gücüm - den hayretle yüzüne baktım.

— Siz benim için her zaman bir vasi, bir ağabey olacaksınız... Bana yaptığınız büyük iyilikleri nasıl unutabilirim?

Gözleri yüzüme daldı ve ilk defa olarak onlarda mütereddid bir tavır gördüm. Bana cevap verirken sesi de titriyordu.

— Sana cidden iyilik yaptığıma pek kani değildim şimdiki. Belki de dağların arasında daha mes'ud olurdun.

— Niçin, bu sözleri bana niçin söylüyor - sunuz?

Sesimdeki heyecan ve feryad onun aklını başına getirdi, birdenbire kaşlarını çatarak ciddileşti:

— Haklı var Semiha; saçma şeyler söy - lüyorum bu sabah. Fakat sen sualime cevap

vermedin; sana Avrupadan ne getireyim? Meselâ Norveçte çok güzel bir Arjante tilki...

— Kürkümü? Bana mı?

— Evet.. artık tam bir genç kızın, son - baharda kendine güzel bir tayyör diktiler, o - nuzuna da kürkünü alırsın.

Gözlerimde çıkan sevinç şimşekini gör - müştü.

— Bak, nasıl keşfetmişim... O halde bir kürkle beraber çanta, eldiven, eşarp gibi ba - zı ufak tefek eşya...

— Teşekkür ederim.. teşekkür ederim. Sevincimden ağzım kulaklarım vırıyordu. Halbuki onun gözlerinde derin, istisiz bir hüznün vardı. Elimli elleri, arasına alarak dikkatle yüzüme baktı ve biraz evvel söyle - diği sözleri tekrarladi:

— Ben yarın hareket ediyorum. Üç gün sonra da sen annemle beraber yola çıkacak - sın. İzmirden sonra Mersine kadar yalnız kalacağımı düşünerek biraz içim sıkılıyor amma artık kendini idare edecek çağda ol - duğuna düşünerek teselli buluyorum. Mer -

«Son Posta» nun tarihi tefrikanı: 9

BİNBİRDİREK BATAKHANESİ

Yazan: Reşad Ekrem

Azılı bir haydud

Bahçeden sonra, Osman ağa hareme ha - ber yolladı. Kadınların hepsi bir odaya dol - dular, yirmi odadan fazla olan konağı, ocağ - ılarına, yükliklere, dolablara, sedir altları - na, hattâ ayna arkalarına, perde aralarına varınca kadar aradılar. Bir katil, koca bir insan değil, aradıkları işne olsa bulunurdu. Nihayet, Nuriyel dama çıkardılar.

Katil Osman ağamızın evinde yoktu. Mısır çarşılı iki delikanlıya bol bol bahşış verdi. Ayrıca o gece, ne olur ne olmaz, her ikisini de evinde alıyordu. Gecelerden biri evin ha - rem kısmının önünde, biri de bahçede yattı. Bahçıvan Sinan da, ağasının emri ile o gece bahçede yattı.

Mısır çarşısının evi nas'ı aranmışsa, ma - hallenin diğer bütün evleri de öyle aranmış - ti; ve katil bulunamamıştı.

Nihayet mahalleli şuna kanaat getirdi: Herif bahçelerden birine atlamıştı. Kimse tarafından görülmemişti. Sonra oradan bir başka bahçeye geçmiş, böyle görünmeden iki ev aşırı başka bir sokağa çıkmağa muvaffak olmuş ve oradan kaçmıştı! Bununla beraber, bir haftadan fazla, mahalleli heyecan ve korku içinde, rahat uyku uyumamış, evlerde, geceleri nöbet beklenmiş, hemen her evde, Mısır çarşısının yaptığı gibi, gözük pekişir delikanlı yatırılmıştı.

Bu bir hafta içinde Yandımlı Ali hep san - dık içinde kilitli kalmıştı. Geceleri, gece ya - rısından sonra, bir aralık Arnavud Sinan geliyor, sandığı açıyor, katil delikanlı, kul - ubenin yanı basındaki anteshaneve kadar, sürüne sürüne gidip gelyordu. Yandımlı Ali bu arada kamağı aklına bile getiriyordu. Çünkü, kendisini ele vermediğine göre, Ar - navud bahçıvanının ondan bir beklediği, bir çıkarı vardı. Serseri delikanlı, hergün, san - dık içinde bütünlere yatarak hep bu sıvı çözmeye uğraşıyordu.

İk günlerde bütün İstanbulu heyecana veren Sultanahmed cinayeti artık tamamen unutulmuştu. Katilin içinde, esrarengiz bir şekilde kaybolduğu cıkmaz sokakta da korku geçmiş, sokağın eski emniyet ve sükunu dönmüştü.

Bir gece Arnavud Sinan sandığı açarak Yandımlı Aliyi çıkardı ve delikanlıyı karısına alarak, serserinin günlerdenberi anlamaya çalıştığı esrarengiz himayesinin sebebi - ni apağık söyledi:

Yandımlı Ali bir katil idi. Ele gezer geçmez, birkaç gün iskenne edildikten sonra bütün katiller gibi Parmakkapıda asılacaktı. Ar - navud Sinan da aslında bahçıvan değildi. İ - ften, kazınant kurtulmuş azılı bir hayduddu. Fakat öyle, İstanbulu korku ve dehşet in - cinde bırakan çetelerden birine mensub değil - di. Bilâkis, mevcudiyetinden kimsenin un - fak bir bilgisi olmayan, buna karşılık, ken - disini hissettirmeden İstanbulu allak b'ldak korkunç bir soygunculuk teşkilâtının adam - larından idi. Bu teşkilât İstanbulun en zen - gin adamlarından biri olan Mısır çarşılıy - ı kaldırmağa ve bu suretle bu meşhur zengin - den oldukça mühim bir fiyole nevat kopar - mağa karar vermişti. Bunun için de, evvelâ, uzun zaman uğraşarak ve tesadüfler hazırlanarak Arnavud Sinan Hacı Osman'ın evine bahçıvan olarak verilmişti. Yandımlı Ali, Sinana yardım edecekti. Serseri delikanlı Sinanın teklifini düşünmeden kabul etti ve mühim mesele için ilk ve son sözü:

— Hacıbaba kafestedir. sen üzülme Sinan ağa!

Demek oldu. Hacı Osman'ın evi oldukça kalabalıktı. Di - şarında bir erkek açtı ve bir yamağı, bir Er - menî kâhyası, bir avyaz, bir arabacı, bir seyis

vardı. Haremde ise, iki karısının ve kendisi - nin akrabaları olarak beş altı kadın, bir - i kadar da hizmetçi ve çarış, iki zenci cariye vardı. Hacı Osman'ın, güzelliği dillerde deş - tan gibi dolayan bir de kıızı vardı. Adı Safi naz idi. İstanbul balıkçı esnafının en zengin - lerinden Hüsam reis'in oğlu balıkçı güzel Ahmed ile nişanlıydı. Kısa doğru düğünler olacağı söyleniyordu. Kız evi harıl harıl bu düğüne hazırlanıyordu.

BALIKÇI GÜZELİ

Kumkapı, İstanbulun en şenlikli bir semti idi, kalabalık büyük bir balıkçı semti idi.

Sahil, hemen baştanbaşa büyük kayıkha - neler, denizin üstüne kurulmuş balıkçı ka - haneleri ve meyhaneleri ile kaplıydı. Gerideki sirtlarda, birbirinin üstüne binmiş küçük fakir balıkçı evleri, basamak basamak yük - selmekte idi. Kayıkhanelerin önüne serilmiş, asılmış ağlar, ay aydınlığı olan gecelerde, dev gibi gece kuşlarının kanadlarını ben - zerd.

Balıkçıların diğer esnafa benzemiyen bir hayatı vardı. Evvelâ iki sınıfa ayrılmışlardı: Reisler ve reislin içicisi olan balıkçılar. Ağlar ve gurgurlar, hülasa bütün balık takımları, kayıkhaneler ve balıkçıların yattıkları ka - yıkhaneler üstündeki bekar odaları, bir ku - sum kahve ve meyhaneler hep reislin mahiydi. İki balıkçıların reislin gündelik almazlardı. Esasen paraya da ihtiyaçları olmazdı. Çünkü, toplu olarak, bir sofrada reislin yer, içe - rlerdi. Reis her ramazan bayramı işçilerine birer kat esvab yapardı. Ramazan ve kur - ban bayramlarında da, teneden tırnağa bi - rer kat caması verirdi. Tutulan balık ka - yıkhaneye götürülür, satılıp resmi verildik - ten sonra ele geçen para iki hisseve ayrılır - dı. Birini reis alırdı. Öbür hisseyi de, yüz, iki yüz, kaç icisli var ise onlara taksim e - derdi. Fakat ellerine, fevkalâde lüzumu ha - linde para verirdi. Reislin balıkçılarına ayrı - lan paralar, küçükük kesecikler içinde reislin cekmesinde kilitli dururdu. Balıkçıların - dan biri evlenince zaman da düğününü ge - ne reis yapar, adamına para harcatmazdı.

Reis, balıkçıların arasında baba demektir. Reis işi dese ölürlerdi. Reis bir adamını aya - ğının altına alıp hattâ haksız yere, ezer, fa - kat o balıkçı ses çıkarmazdı.

Fakat reis ile adamlarının yaşayışında en ufak bir fark bile yoktu. O da yalın ayak gezer, balığa çıkar, hattâ gurgurlarda direk üstüne çıkıp balık gözler, ağ tamirlerine a - damlarla beraber otururdu. Yemeğini on - larla beraber yerdi. Kendi öz oğlunu, öbür adamlarından ayırd etmezdi. Reislin evi ile herhangi bir balıkçıun evi, döşeme tabak bakımından farklı değildi.

Milâdin 1629 uncu yılında Kumkapıda üç reis vardı. Bunlardan da bir tanesi, yalnız Kumkapının değil, bütün İstanbulun en bü - yük balıkçılarından biriydi. Kumkapının ya - rısı onun derlerdi! İstanbulun muhtelif yer - lerinde dört beş hani, deve hanları, üç ha - mamı, Kapalıca'rsında dükkânları, Galatada mahzenleri olduğu söylenirdi. Fakat gene adı sayaktan kısa balıkçı şalvarı giyer, kul - kuşak sarar, yalın ayak gezerdi. Adı, Hüsam Reis idi.

Hüsam Reislin bir oğlu vardı. Adı Ahmed - di amma, ona bütün Kumkapı balıkçı güzeli derdi. Ahmedî hiç görmeyenler çoktu, fakat, koca İstanbulda bir balıkçı güzelinin şöhr - etini iştihiyen yoktu Kumkapının Rum, Er - menî ve Türk, bütün kızları balıkçı güzel Ahmede vurgundu.

(Arkası var)

Bugün de ben, çantamı taşıyan Fatma ile birlikte merdivenlerden çıkarken onun kır - piklerinin bir deste işne gibi vücuduma her tarafını delindiğini hissediyordum. Odaya girince dayanamıyarak Fatmaya sordum:

— Kuzum Suzidilı bacı benden ne istiyor? Neden beni sevmiyor ve yüzüme sert sert bakıyor?

Fatma biraz şaşalar gibi oldu ve cevap vermek istemedi amma ısrarım üzerine bil - diklerini söylemeğe mecbur kaldı.

— Bunun ben de farkında oldum ve ken - disine sordum efendim, fakat bana söyledi - ği şey o kadar saçma ki bunu küçük ha - nıma tekrar etmek bile istemem.

— Söyle Fatma, ne olursa olsun anlamak istiyorum.

— Efendim, siyah saçlı ve mavi gözlü ol - duğunuz için sizi sevmiyormuş.

— Acayip şey! Bunun sebebini sormadım mı?

— Sordum amma başka bir şey söyleme - den dudaklarının arasından: «Bu kadınıla - rın ana uğursuzluk getirir» diye mırıldandı ve her ne kadar zorladım da ağzından başka laf çıkmadı.

Bu saçma sözlerle hiddet bile etmeden gül - düm ve bunu Suzidilı bacımın ihtiyarlığına ve bunaklığına hamlederek artık ehemmiyet vermedim.

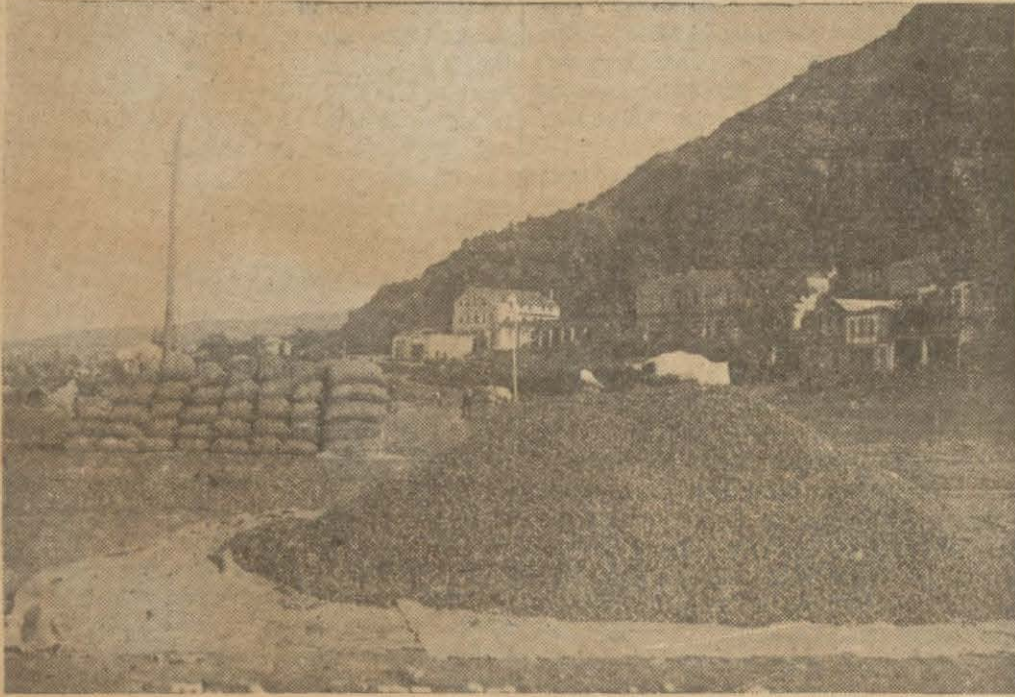
(Arkası var)

Memleket Haberleri

Trabzonda ihtikârla mücadeleye ediliyor

Fındık ihracatı durduğundan rekoltenin yüzde yetmiş beşi müstahsilin elinde kaldı

Trabzonda fındık harmanları

Trabzon (Hususi) — Son buhranların piyasamızdaki tesirleri oldukça mühimdir. Buhran en ziyade bilhassa ihracat mallarımızın en mühimmi olan fındık üzerinde görülmeğe başlamıştır.

Avrupalıların bitaraf limanlarına uğrayan vapurların gelmemesi ve İstanbul aktarması ile bin bir müşkülât içinde sevk edilen malların bankalarca finansman yapılması ve vapur navlunlarıyla harb sigortası rizikolarının da artması fiyatları düşürmüş ve piyasamızı bir hayli talepte sevk etmiştir.

Halen ihracatçıları fındık fabrikalarının faaliyetlerini durdurmuş oldukları gibi, yeniden mal almak imkânlarına da malik olmadıklarından, bu sene pek bol olan mahsulün yüzde yetmiş beşi müstahsilin elinde kalmıştır. Bankaların ihracat vesaitini iştirak ve iskonto etmedikleri gibi, emtia üzerine avans da vermediklerinden, harice yapılan ihracatın karşılığını da tahsil edemeyenlerden çıkma- mış olmasından dolayı piyasamızda para dolaşımına siddetle tesir yapmış ve bu hâdisiye diğer alış veriş üzerine de sirayet etmiştir.

Hükümetin bu müşkülleri gözönünde tutarak ve en faydalı tedbirleri alarak yakında buhranın izale edileceğine muhakkak nazirle bakılmaktadır.

Bu vaziyet karşısında mühim bir mesele ecebî vapurların Karadeniz limanlarını tutamamasıdır. Bankaların yakında kolaylık göstereceği ümit edilmekte olduğundan, gerek vapur, gerek banka

kolaylıkları temin edildiği takdirde piyasada bir hareket başlayacağına hiç şüphe yoktur. Bundan başka evvelce ihracatçıları tarafından yapılan alivire satışların alıcılar tarafından anöle edilmesi teklif olunmaktadır. Bir taraftan yedi buçuk kuruşa kadar insafsızca fındık kilosu mübayaa olunmakta, diğer taraftan istihlak maddelerinin fiyatlarında siddetli bir yükseliş görülmektedir. Kalayın kilosu iki liradan sekiz liraya fırlamış, demir on iki kuruştan on sekiz kuruşa, çeliğin kilosu on yedi buçuk kuruştan otuz kuruşa çıkmıştır. Muhtekiller ellerinde mevcut malları istikbalde tahaddüsü muhtemel hâdiseleri düşünerek evlerine kaçmak ve ardiyelerinde gizlemek suretile stok yapmaya çalışılmaktadır. Fakat buna mukabil vaziyeti hissedilen vilâyet ve belediye derhal harekete geçerek ihtikârla siddetle mücadeleye başlamıştır.

Vali Osman Sabri Adal bu hususta halka hitab eden bir beyanname neşrederek mücadelenin ehemmiyetini tebarüz ettirmiş ve hükümetin ittihaz ettiği kararları bildirmiştir. Belediyede Valinin riyasetinde toplanan bir komisyon sırf ihtikâr işleriyle meşgul olmaktadır.

Trabzon merkez kazasında ve Pulat hane kazasında bütün müstahsili köylüye İhisarlar İdaresi tarafından avans para dağıtılmağa başlanılmıştır. Zürra idaresinin bu hareketinden fevkalâde memnundur.

Çankırıda C. H. P. ocak kongreleri

Çankırı (Hususi) — C. H. Partisi yıllık ocak kongresini yapmıştır. Nahiy ve kazalarda kongrenin bütün hazırlıkları bitirilmiştir. Kongreler nahiyelerde Teşrinievvel 5 de ve kazalarda da 13 ünde başlanarak sona erecektir.

Bu kongrelerde âza intihabı, yıllık bütçe ve dilekler tesbit edilmektedir.

Bigada ilk sığınak yapıldı

Biga (Hususi) — Şehrimizde Nalband Nuri usta tarafından halka örnek olmak üzere ilk sığınak yapılmıştır. Nuri ustanın bu fennî sığnağı, yirmi kişi alacak kadar büyüktür.

Eve uzak ve bahçenin bir köşesine yapılan bu siper, şimdi diğer yurttaşlara da nümune olmuş, vakitleri müsaid olanlar derhal faaliyete geçmiştir. Karabiga nahiyeye müdürü Şevket te her eve birer sığınak yaptırmıştır.

Dikilideki zelzelenin hazin plânçosu

Dikilide vukua gelen yer sarsıntısının mucib olduğu zararın derecesi hakkında Matbuat müdüriyetinden bir tebliğ aldık. Bu tebliğde deniliyor ki: «Gazetemizimizde, son İzmir ve havallisi zelzelelerine aid hakikate uymayan bir takım havadisler görülmektedir.

27/IX/939 günü öğleye kadar bu havallide vukubulan zelzelelerde harab olan evlerle ölen ve yaralananlara atıd bir cetveli ilişik olarak sunar, bu cetvelin gazetemizde aynen neşredilmesini saygılarımla rica ederim.

Zelzele yeri	Bina tamamın harab olan	Oturulmıyacak olan	Kısmen yıkılan	Ölen	Ağır yaralı	İnsan Hafif yaralı
İzmir Merkez			1			1
» Urla			2			
» Menemen			2			1
» Bergama	61	31	262	5	3	
» Dikili	627	318	50	41	13	55
	688	347	317	49	16	57

Son Posta: Matbuat müdürlüğünün tebliğini dercettikten sonra ilâve etmek isteriz ki, Son Posta bazı arkadaşlarımızın düşmüş oldukları hata ve mübalâğadan uzak kalmıştır. Biz ölenlerin sayısını 46 olarak göstermiştik, hakikat te öyledir.

Millî Şefin Urfayı teşriflerinin yıldönümü tes'id edildi

Urfa 28 (Hususi) — Cümhurreisimiz İsmet İnönünün Urfayı teşriflerinin yıldönümü münasebetile Belediye parkındaki Atatürk anıtı önünde bir merasim yapılmıştır.

Bu toplantıya Vali, komutan, askeri ve mülki erkân ve kalabalık bir halk külesi iştirak etmiştir.

Millî Şefimizin hayat ve icraatı hakkında konferanslar verilmiş, gece eğlenceler tertib edilmiştir.

Bir adam kendisine ihanet eden karısını 8 yerinden yaraladı

İzmit, (Hususi) — İzmit Hacıhızır mahallesinde bir aile faciası olmuş, genç bir adam, kendisine ihanet eden karısını 7-8 yerinden yaralamıştır.

Vak'a şudur: Güven Sanayievinde ustabaşı olan Fikret 7 senedir evlidir. 5 ve 6 yaşlarında iki yavrusu da vardır.

Fikret, karısı Hikmetin son zamanlardaki hal ve tavırından şüphe ve kadını kontrol etmeğe başlamıştır.

Nihayet evvelki gün kadının evde bulunmadığını ve bir otomobile meçul bir semte hareket ettiğini öğrenmiştir.

Genç adam karısını aramak üzere muhtelif mahallere başvurmuş, bir netice elde edemeden evine dönerken, kendi kapısının önünde bir otomobilin durduğunu görmüştür. Eve girdiği zaman gördüğü manzara, kendisini deli gibi etmiş ve karısı Hikmetin yarıçaplı bir halde sarhoş olduğu ve bir adamın da kaçmağa çalıştığı, başka bir kadının da şaşkın şaşkın, kendisine nasihat etmek istediğini görmüştür.

Yanında küçük bir kalem çakısı olan Fikret, karısına hücum ederek onu muhtelif yerlerinden yaralamış ve kendisine biraz önce askı yuvası olan otomobile konularak karakola götürülmüş, oradan da hastaneye kaldırılmıştır.

Müddeumumuklik tahkikata başlamış, Hikmetin 20 gündenberi kuyumculuk eden bir adamla temasta bulunduğu tesbit edilerek Fikret serbest bırakılmıştır.

Bu acıklı aile faciası burada çok teessür uyandırmıştır.

Bigada ilk okullara talebe tehcümü

Biga (Hususi) — Burada çocuk velileri, yavrularını mektebe kaydetmek için emsalsiz bir tehcüm göstermişlerdir. Bu tehcüm, halkın okuma ve okutma hevesinden ileri gelmekte ise de, mekteb binalarının azlığı da buna saik olmuştur.

Geçen yangında iki yüz talebe istia-bına elverişli büyük bir mektep yanmış, henüz yenisi yapılmamış olduğundan okuma çağına gelmiş üç yüz kadar çocuk, mektebsizlik yüzünden açlıkla kalmıştır. İcarla tutulmak üzere kültür idaresince münasib binalar aranmaktadır.

Kayıd muamelesi hemen hemen bir günde yapılmış, şehrin iki mektebine bir gün içinde yüz elli kadar talebe kaydedilmiştir. Orta okul kayıtları da devam etmekte, geçen senenin mezunları büyük bir istekle kayıtlarını yaptırmaktadır. Birinci sınıfa alınacak talebenin yekünü yüzü geçeceği tahmin olunuyor.

Çankırı sıhhiye müdürünün teftişleri

Çankırı (Hususi) — Sıhhiye Müdürü Atıf beraberine belediye sıhhiye memurunu ve belediye zabıta komiserini ve memurları alarak çarşı içinde bir teftiş yapmıştır. Bilhassa berber dükkânlarını, lokantaları, kahvehaneleri, bakkalları, ekmeçileri sıkı bir teftişten geçirmiş ve cezalar yazmıştır.

Daima kontrole muhtaç olan bu esnafı ayda bir defa olsun böyle teftişten geçirmek çok yerinde olacaktır.

Nazilliden köy öğretmen okullarına talebe toplandı

Nazilli (Hususi) — İzmir Kızılçullu köy öğretmeni okulunda 20 lira yıllık ücret veya yirmi liralık incir, pamuk gibi mahsul mukabili köylü çocukların üçüncü, dördüncü, beşinci sınıfı bitirmiş olanlarının talebe alınmak üzere bu hafta Beş Eylül okulunda muntaka müfettişi Hüsamettin Özeren tarafından köylü çocuklar arasında bir seçme imtihanı yapılmış, muhtelif köy çocuklarından (8) talebe ayrılmıştır. Nazilli, Çine, Karacasu ve Bozdoğan'dan 15 esas, 15 de namzed olarak Aydın bölgesinden 30 çocuk kaydedilmiştir. Köylere öğretmen ve san'atkar yetiştiren bu müesseseye her yıl mntakanın bütün köylerinden hiç olmazsa birer çocuğun behemehal alınması temin edilirse çok faydalı neticeler elde edilecektir.

«Son Posta» nun zabıta romanı: 2

Nakleden: Hatice Hatib

Bir kadın cesedi

Dünkü kısmın hulâsası

Marraud isminde bir doktor otomobile San dö Mari'de Belgrad sokaklarında cephesi süslü bir binanın önünde durarak kiralık apartımanı görmek istediğini söylüyor ve kapıcının oğlu ile daireyi gezdikten sonra ayda bin beş yüz franga üç ay için kiralarıyor. Soför doktorun bir bavuldan ibaret olan eşyasını daireye çıkarıyor. Doktor Marraud apartımanın salonlarını ve odalarını birer birer tetkik ediyor.

Birden yazıhanenin üstündeki gazeteler gözüne ilişiyor ve bunların içinde o günkü gazetelerin de olduğunu görüyor. Bu dairede oturan adamın birkaç ay evvel ayrıldığını kapıcı söylemiş olduğu için hayret ediyor ve biraz sonra yazıhanenin çekmesinde hep kendinden bahseden gazete kupürlerinin dolu olduğunu görünce hayreti artıyor.

Doktor ev sahibinin kim olduğunu öğrenmek için çekmeceleri karıştırmağa başlıyor fakat hiçbir şey bulamıyor.

Yalnız en alt çekmeceler kilitlidir.

— Roman devam ediyor —

Bunların içindeki şeylerin ne olduğunu da öğrenmek istedi. Üstteki çekmeceyi büsbütün çıkarınca iki çekmece arasında bir tahta olmadığını büyük bir memnuniyetle gördü.

Bu çekmecein içinde ne bulmasını ümit ettiğini ve ne aradığını kendisi de bilmiyordu.

İçinde tuhaf bir şüphe vardı. Bir şüphe ve bir üzüntü.

Çekmecein muhteviyatını teker teker çıkararak yazıhanenin üzerine koydu. Bunlar bir takım mektuplar ve fotoğraflardı. Fotoğrafların her biri bir genç ve güzel kadına aitti. Sarımsık ve güzel bir genç kızın resminin üzerinde şu cümle yazılı idi:

«Ninetden sevgilimsin... Bir diğerinin üstünde de şu vardı: «Zeze ölüncüye kadar küçük sevgilimsi öpmekten bıkmıyacaktır.»

Esmer Mini de şöyle yazıyordu: «Ömrümün sonuna kadar sana sadık kalacağım.»

Doktor: — Zavallı Ninetler, Zezeler, Mimiler! diye düşündü. Rakibelerinizi bir görmüş olsaydınız acaba ne yapardınız?

Bu meçhul Donjuan hakikaten onu eğlen-dirmeğe başlamıştı. Fakat tam gülümseyeceği sırada dudaklarındaki tebessüm birden dondu.

Bu fotoğrafların içinde birisi onu bu hale getirmişti. Bu, ne güzel, ne de çirkin, sıkı ve döz taranmış saçlı ciddi ve mükedder yüzü bir kadına aitti.

Resmin altında, düzgün bir yazı ile şu cümleler yazılı idi: «Sana perestiş ediyorum.»

Marthe

Doktor: — Marthe, sevgili Martheçim diye kekeledi. Gözlerine inanmak istemiyordu.

Fotografı daha yakından ve dikkatle baktı:

— Evet yanılmıyorum. Hayal görmüyorum. Ta kendisi! diye mırıldandı. Fakat onun resmi burada ne arıyor? Perestiş ettiği bu adam kimdir? Martheçim, benim büyük ve âlim Martheçimim!.. Bu adamı mı seviyorsun?

Onların sevgileri hakkında kendisine daha fazla şeyler öğretebilecek başka vesalek bulmak istiyordu.

Fakat bütün araştırmalarına rağmen birşey bulamadı. Evin her tarafını araştırdı. Fakat hiç bir şey bulamadı. Herşey kilitli idi. Bu kilitli olan dolabıları açabilmek için bir şey arandı. Birden bitişik salonda söminenin önünde bir masa görmüş olduğunu hatırladı. Elektrik lâmbasını yakmağı düşünmeden bu karanlık salona girdi. Sömineye doğru ilerlerken ayağı karanlıkta bir tabureye takıldı. Fena sendeledi. Müvazenesini bulabilmek için elle blâihtiyar duvarda asılı duran bir resmin çerçevesine çarptı. Tablo biraz sallandıktan sonra büyük bir gürültü ile ayakları dibine düştü. O tabloyu tutmak için ellerini uzatmıştı. Fakat tam bu dakikada üzerine bir insan bütün ağırlığıyla abandı ve müvazenesini tamamen kaybederek o insanla birlikte yere düştü. Büyük bir feray kopardı ve sonra nefes dahi almaktan cekinerek kendine saldıran insanın hareket geçmesini beklendi. Doktor Marraud'ye son suz gelen bir iki saniye geçti. Apartımanında en ufak bir gürültü bile yoktu. Fakat Marraud en ufak bir hareket yapmağa dahi cesaret edemiyor, bekliyordu. Böyle hareketsiz durarak kendisine hücum etmiş olana baygın veya ölü gibi görünmek istiyor, böylelikle onun yeni bir tecavüzünden kurtulacağını ümit ediyordu.

Vakit geçtikçe soğukkanı avdet ediyordu. Apartımanın içinde en ufak bir gürültü yoktu. Şimdi kendi kendine bir rüya görmediğini soruyordu. Bu fikir ona cesaret vermişti. Maamafih ihtiyarı elden bırakmaya

rac ayağa kalktı. Sıddetle ileriye atılarak elektrik lâmbasını yaktı. Ve etrafına baktı. Yerde biraz ötede kızıl saçlı bir kadının tabii büyüklükteki bir portresi çerçevesile beraber yere düşmüştü. Bu tablonun ta yanında yerde yüzüstü düşmüş sarı saçlı bir kadın yatıyordu. Bu kadının üstünde yalnız bir gömlek vardı.

Doktor hareketsiz kalmıştı. Hiç bir şey anlamadan bu manzaraya dehşetle bakıyordu. Kalbi siddetle vurmakta idi ve korkuyordu. Nihayet bir hareket yapmağa karar verdi. Tablonun boş bıraktığı yere bakınca orada geniş bir duvar dolabının açık duran kapısını gördü.

Demek ki bu kadın, bu Amerikalı Donjuanın sevgililerinden biri idi!

Fakat apartımana nasıl girebilmişti. Elinde bir anahtar mı vardı? Bir randevuya mı gelmişti? Sevgilisinin buradan gitmiş olduğunu bilmiyor muydu? Niçin saklanmıştı? Onu ben mi korkuttum. Niçin o dolabın içine saklanmıştı? Saklanmak!.. O dolaba gir-miş olsaydı, tabloyu nasıl olur da tekrar yerine asabilirdi?

Marraud bu suallere bir cevap veremiyordu. Mülahazata devam edeceğine bütün bunları kadından sorup, öğrenmeğe karar verdi. Yere dış çıkarak ona sormağa başladı:

— Beni affediniz dedi. Sizi rahatsız ettiğinden dolayı çok mahcupum... Fakat emin olunuz, sizin burada olduğunuzu bilmiyorum.

Kadın cevap vermedi. Kimıldanmıyor, olduğu yerde yüzüstü yatıyordu.

— Nasıl?.. Rahatsız mısınız? Kendinizi iyi hissetmiyor musunuz?

Diye suallarına devam eden Marraud adının parmaklarının ucunu avuçları içine korka korka aldı.

Onun nabzını aradı. Fakat bulamadı. Elini bıraktı. El bir külçe gibi yere düşerek kuru bir ses çıkardı.

Genç adam büyük bir korku içinde: — Ölmüştü!

Diye düşündü.

Fakat bu heyecan kısa bir zaman devam etti. Yeniden sükunetini bulmuştu. Nihayet bu onun gördüğü ilk ölü değildi. Tabii olduğu için uzun senelerdenberi birçok ölüleri böyle yakından görmüştü.

Hiç şüphesiz ölülerle başbaşa kalışı bugünkü gibi acayip bir tesadüfün eseri olmamıştı... Evet yalnız bir kere... fakat o bunu artık hatırlamak bile istemiyordu.

Şimdi her şey unutmuştu. Bir hekim olmuştu. Bu kadına yardım etmek... Eğer hâlâ yaşlıyorsa, onu ölümün pengesinden kurtarmak istiyordu.

Cesedi tuttu ve arka üstü çevirdi. Fakat kadının yüzünü görünce büyük bir dehşet hissetti. Bu manzara hakikaten ürken bir manzara idi!

Dizleri göğsünün üstüne doğru bükülmüştü. Yumrukları sıkılmıştı. Yüzü korkunç çizgilerle buruşmuş ve teni mosmor bir renk almıştı, dil ağzından çıkmış ve gözleri boş bakışlarla yerinden fırlamıştı.

(Arkası var)

Bir doktorun günlük notlarından

Anjinler ve ihtilâtları

Ekseryetle istriptokok denilen zehirli bir mikrobu tahtı tesirinde meydana gelen boğaz iltihabı yani anjinler gerçik umumiyetle birkaç gün içinde iyileşirlerse de bazan da başta böbrek iltihabı olmak üzere çok müthiş ihtilâtlar yapar. Bundan başka orta kulakta da oldukça mühim ihtilâtlar yapar. Gene nadir olmakla beraber istriptokoklara kana karışarak kan zehirlenmesi âlâmetleri de görülür. Tabii bütün bu ihtilâtların hepsi derece derece mühim ve mühtliklidir. Süratle müdahaleyi istilzam ederler.

İstriptokok anjinlerine, ve ihtilâtlarına karşı bugün elimizde robyazol ile protosol tablet ve ampulleri vardır. Bilhassa ağır vak'alarda ampullerin şiringasile çok istifadeli neticeler elde etmek mümkündür. Anjin geçirenlerin eğer ateş düşmüyorsa ve devamlı bir şekli alıyorsa idrarlarının muayenesi ve hattâ ağır vak'alarda kanlarının tahlihi de unutulmamalıdır. Çünkü istriptokok cidden zehirli bir mikrobudur. Kızıl hastalığı yapan bir nevi istriptokoktur. Yılançık hastalığı yapan gene bir nevi istriptokoktur. Kadınlarda mühtlik, lohusa hastalığını yapan gene bir nevi istriptokoktur. Çok vakit ve ehemmiyet verilecek hastalıklar yapan bu zehirli mikroba karşı süratle teşhis yapılırsa tababet bugün o kadar âciz değildir.

Cevap istiyen okuyucularımızın postalarını yollamalarını rica ederim. Akal takdirde istekleri muhtabesiz kalabilir.

Ordumuza iltihak eden kurmay sübaylara diplomaları verildi

Harb Akademisini ikmal eden genç kurmay sübaylarımız

Harb Akademisi dün 83 üncü sınıf mezunlarını verdi ve bu münasebetle ordumuza iltihak eden genç sübaylara Yıl- dızdaki mektebde bmasında diplomaları merasimle tevzi edilmiştir.

Törende Vali ve Belediye Reisi Dr. Lütfi Kırdar, İstanbul Komutanı Mustafa Bıyıktaş, sehrimizdeki generaller, Polis Müdürü, Üniversite Rektörü, Parti müfettişi ve birçok güzide zevat hazır bu- lunmuşlardır.

Türk ordusu Hava Akademisinin ilk sınıf mezunu olan 4, deniz kurmay sü- bayı olarak 3, kara akademisinden 15 ve yüksek levazım mektebinden 9 kıy- metli elaman kazandı. Bu, mekteb ku- mandanının dediği gibi kemmiyetçe bel- ki az, fakat keyfiyetçe mühimdir.

Merasime iştirak marşile başlandı. Marşı müteakib emekli General Esad bir- rerek mezunların diplomalarını ve re- rerek kendilerini tebrik etti. Diplomal- arın tevzii bittikten sonra mekteb komu- tanı General Ali Fuad Erden, hakikaten güzel bir nutuk söyledi.

Kurmay sübayının vazifesini, hürri- yetini vezir bir şekilde cizen ve bir kur- may sübayının nasıl olması lazım gelece- ğini anlatan general, seciyenin kurmay sübayının vasıflarının esasını teşkil ede- ceğini söyledikten sonra dedi ki:

« Hiçbir şey seciyenin yerini tutu- maz. Zekâ, talihtir. İstidat bir mucid- dir. Fakat seciye irade ve nefse hâki- miyet meselesidir. Hiçbir kalite seciye kadar aşınmaz. Yapranağa ve tehdi- le maruz değildir. Baska faziletler, se- ciyeye karşı gizli ittifak yapmış gibi- dirler. Çok zekâ insanı nisbîyle, iyi ge- çirmek ve muvaffak olmak arzusu uy- salığa, merhametli olmak, hakikat mev- zuu bahsöylediği zaman bazan sükût et- mek suretile istinkâfa, muâşeret düşün- cesi terbiyeli bir adamı bazan yalana şevkedir. Onun için ne sert, ne kaba, ne çok hassas, ne fazla titiz olmayacak, se- ciyeyi daima sabit derecede tutmak,

yani prensipleri muhafaza etmek, hissi- yata tâbi olmamak, maslahatı şahısla- rın üstünde tutmak, daima doğruyu söy- lemek ve doğrudan sapmamak için dai- mi irade hâkimiyeti, daimi mukavemet lâzımdır. »

General bundan sonra:

« İntisab ettiğiniz meslekten büyük insanlar yetişmiştir: Atatürk İsmet İnönü. Maresal... »

Demis, Atatürkün hatırasını tazimle tebcil ederek:

« Bu mekteb de onun mektebi idi. Süoheşiz su anda onun manevî huzurunda bulunuyoruz. Genç kurmaylar o size bakıyor... »

Ali Fuad Erden sözlerini şu cümlele- le bitirmişti:

« Siyrimiz, çok çalışmak, derinliği- ne çalışmak, maslahatı şahısların üstün- de tutmak ve ölgünde kalmasını bilmek- tir. Hepsinin üstünde ve vicdanlarını- zın cephesinde su üç kelime hâkkedilmiş olmalıdır: »

Gö-ündüğünde fazla olmak..

Generalın bu edebî ziyafetini zengin bir büfe daveti takib etti. Biz de kumandayı tebrik, kenc kurmaylarımıza mu- vaffakiyet temenni ederiz.

Akademiye bitiren sübaylar

Karadan: Yüzbaşı Danyal, Şeref, Na- cî, Fevzi, İlhâmi Kemal, Said, Vahdeti, Nâzım, Enver, Kenan, Gündüz, Haydar, Kemal, Teğmen Ertuğrul.

Denizden: Binbaşı Saib, yüzbaşı Afif Tuğrul, yüzbaşı Muhiddin Aral.

Havadan: Yüzbaşı Kemal, yüzbaşı Zübür, yüzbaşı Arif.

Yüksek Levazım mektebini bitirenler

Yüzbaşı Maydar Günay, Müştak Dik- men, Osman Zeki, Recep Niyazi, Nev- zâd Timurtas, üstteğmen Fahreddin A- yan, Celâl Tansu, Tahir Necati, İlhâmi Eryüce..

Alman denizaltıları İngiltereyi aç bırakabilir mi?

(Baştarafı 5 inci sayfa)

Alman denizaltılarının, Büyük Harbe, İn- gilizlere verdikleri zarar 30.000 insan ve 20 milyar marktır. (Resmî tarihten alın- mış rakam). Bu servet Almanlara göre ba- rılan 15,5 milyon ton (*), İngilizlere göre 9.998.000 ton geniyelidir. Halbuki İn- gilizler Büyük Harbe 30 milyon ton gemi ile firmişler ve harb içinde de 2.542.000 ton ge- ni yapmışlardır. Böylelikle batan gemiler necmu geminin % 30 u kadardır.

Burada iktisadılara soruyoruz:

« İngiltere sülh ticaretinin % 70 ş ile ya- rar mı, yoksa ölfme mi mahkûmdur? »

Bir aylık plânço

Bir iki gün evvel radyo 15 gün içinde İn- gilizlere göre 120.000 ton, Almanlara göre de 50.000 ton geminin batışını söylüyordu. Demek ki Almanlar bu ay içinde nihayet 60.000 ton gemi batıracaktır. Bu miktar, mu- kabil tedbirler alındıkça çok azalacaktır. Burada iktisadılara bir sual daha soraca- mız:

« Bugünkü İngiliz ticaret filosu 40 mil- yon tondur (zannediyorum). Tabii harb i- lnde de yeni gemi yapacaktır. Acaba ayda 30.000 ton gemi batarmakla İngiliz ticareti urur ve imparatorluk açlığını öür mü? »

Notice

Makalem resmi harb tarihlerinden alın- mış rakamlara istinad etti. Bu rakamlardan denizaltı harbinin, İngiltereye ne kadar za- rar verebileceğini, gördük. (120) milyar mark

(*) Bu rakam içinde Fransız vesair dev- letlerin gemileri de vardır. Bir hesab yapalım. İngiliz 20 zirhlıya maliktir. Almanların

ra değildir. Bununla beraber harbin neticesi, imparatorluğa, öldürücü bir tesir yapmamış- tır ve bu harbe de yapamıyacaktır. İngil- tere ise harb içinde uğradığı bu zararı, sülh zamanında kolaylıkla telâfi etmektedir. Ni- tekim Büyük Harbden sonra, batan 2269 ge- minisinin bedelini Almanlara bol bol ö- detmiştir. Nihayet Alman denizaltıları 1917 de İngiliz gemilerini batarmakla Alman ticaret filosunu torpillemiş oluyordular. Bu sefer de öyle olacaktır. Geçmiş atılan Alman torpilleri İngiliz ticaret gemilerini batır- makla beraber onunla beraber torpiller, bil- vasıta ile İngiliz ticaret filosuna isabet etme- ktedir. Çünki harb sonunda Alman gemileri muazzam filolar halinde İngiltereye geçecek ve harb içinde batan İngiliz ticaret gemi- lerini tamamlayacaklardır. Nitekim bugün denizlerde gördüğümüz birçok İngiliz transat- lantikler, Almanlar tarafından Büyük Har- be batan İngiliz gemilerine diyet olarak ve- rilmiş teknelerdir.

İşte bizim iddiamızın temelini teşkil eden rakamlar bunlardır. Biz gene iddia ediyor- uz:

« Alman denizaltıları İngilizlere büyük zarar vereceklerdir, fakat neticede bu denizaltılar, İngiliz ticaretini imha edemi- yeceklerdir. »

Almanya neden denizaltı yapıyor?

Madem ki denizaltı bu kadar kıymetli bir silâhtır. Almanlar neden bu silâha ehemmi- yet verdiler. Acaba Almanlar birkaç deniz muharriri kadar düşünmemiş midirler? »

Almanya neden denizaltı yapıyor sualini- den evvel Alman deniz teslihatının hedefini araştırmalıdır. Almanya kendisini coğrafya- yı karşı karşıya eden bir deniz devleti ile kibar kaba yapıyor. Bu devlet tarihinde çok ke- rreler kara satveti ile mağlûb edilmiş isten- mis ve fakat imkân bulunamamıştır. İngil- tereyi ancak donanma mağûb eder. Bu do- nanmayı, biraz yukarıda da tekrarladım gibi, ufak ufak silâhları, hücum motorları, denizaltılar ile imha etmek isteyenler de çok olmuşa de bunlar da muvaffak olamamıştır.

Denizciler arasında kanaat şudur: (Zirh- li, zirhli ile imha edilir). Bir hesap yapalım. İngiltere 20 zirhlıya maliktir. Almanların

Ribbentrop Berline döndü

(Baştarafı 1 inci sayfa)

3 — İki devlet sülhün tekrar teassüsünü ve İngiltere ile Fransanın Almanya karşı kat'iyen manasız ve neticesiz harbden vaz- geçmelerini arzu etmektedir.

4 — Maamafih eğer harb müsevvikleri bu iki memleketin idaresini ellerinde tutmakta devam ederlerse, Almanya ve Sovyetler Bir- liği onların aklına başlarına getirmesini bile- lecektir.

Von Ribbentrop, dün iki memleket ara- sında takarrür eden ve neticeleri her iki mil- let için de istifade olabilecek olan muazzam iktisadî profinden bahsetmiş ve sözlerini şö- yle bitirmiştir:

« Müzakereler hususî bir dostluk havası ve geniş bir zihniyet içinde cereyan etmiş- tir. Sovyet hükümetinin ve bilhassa Stalin ve Molotofun çok samimi kabulünü her şey- den evvel hatırlamak isterim. »

Alman hariciye nazırı 12,30 da hususî tayyaresile Berline hareket etmiştir.

Anlaşmaların metni

Moskova 29 (A.A.) — D. N. B. bildiriyor:

Almanya hariciye nazırı von Ribbentrop ile Sovyetler Birliği hükümeti reisi ve harici- ye halk komiseri Molotof ve Stalin ara- sında, Almanyanın Moskova büyük elçisi Schulerburg'un da iştirakile yapılan görüş- meler, bu gece nihayete ermiştir.

Bu görüşmeler neticesinde aşağıdaki an- laşmalar imzalanmıştır:

1 — Alman hükümetinin ve Sovyetler Bir- liği hükümetinin, 28 Eylül 1939 tarihli deklâ- rasyonu:

Bugün imzalandıkları bir anlaşma ile Po- lonya devletinin tasfiyesinden doğan me- seleleri kat'î surette halleden ve bu suretle şarki Avrupada devamı bir sülh için emin bir esas yaratmış bulunan Alman hükümeti ve Sovyetler Birliği hükümeti bir taraftan Almanya ve diğer taraftan İngiltere ve Fransa arasında mevcut hâl harbe bir ni- hayet vermenin bütün milletlerin hakiki menfaatine uygun olduğu fikrini müttefikler izhar ederler. Bu sebebic iki hükümet, lüzü- mu takdirinde diğer dost devletlerle anlaşma halinde, bu hedefi mümkün olduğu kadar çabuk elde etmek için müşterek gayretler yapacaklardır. İki hükümetin gayretlerinin muvaffakiyetsiz kalması takdirinde İngilte- re ve Fransanın harbin devamından mes'ul oldukları keyfiyet sübut bulacaktır. Harbin devamı takdirinde, lüzumlu tedbirler bah- sinde, Almanya ve Sovyetler Birliği hükü- metleri aralarında müşterek konsültasyon- lar yapacaklardır.

2 — Alman - Sovyet hudud ve dostluk an- laşması:

Eski Polonya devletinin tasfiyesinden son- ra, Almanya hükümeti ve Sovyetler Birliği hükümeti, bu arazide sülh ve nizâmı tesis etmeyi ve bu arazide oturma milliyetlere sa- kin ve etnik hususiyetlerine mutabik bir hayat temin eylemek için kendilerine vazife bi- lirler.

İki hükümet, bu hususta aşağıdaki madde- leri kararlaştırmışlardır:

Madde: 1 — Alman hükümeti ve Sovyet- ler Birliği hükümeti, mefluf haritada çizil- miş hattı sabık Polonya arazisinde iki ta- rafın imparatorluk menfaatlerinin hududu olarak tesbit ederler. Bu hat, aynı zamanda mütemmim bir protokolüa da tayin edil- mektedir.

Madde: 2 — İki taraf, birinci maddede tesbit edilmiş olan iki taraf imparatorluk menfaatleri hududunun kat'î mahiyetini ka- bul ederler. İki taraf, bu anlaşmaya üçüncü devletlerin her türlü karışmalarını reddet- mişlerdir.

Madde: 3 — Birinci maddede tesbit edil- miş olan hattın zarfındaki arazide lüzumlu yeni siyasi rejim, Alman hükümeti tarafın- dan, bu hattın zarfındaki arazide Sovyet hükümeti tarafından, tesis edilecektir.

Madde: 4 — Alman hükümeti ve Sovyet hükümeti yukarıdaki sureti halli, iki millet arasında dostane münasebetlerin artan bir inkisafının emin bir esas olarak telâkki e- derler.

Madde: 5 — Bu anlaşma tasdik edilecek ve musaddak suretler, mümkün olduğu kadar

Almanya Baltıktaki mevkiini Rusyaya terke mecbur kalmış

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Madde 1 — Äkid tarafların Baltıkta- ki deniz hududları veyahud kara hudud- ları veyahud da üçüncü maddede zikre- dilen üsleri doğrudan doğruya bir taar- ruza veyahud Letonya Cümhuriyeti top- rakları üzerinden herhangi büyük bir Avrupa devletinin bir taarruz tehdidine hedef olduğu takdirde, iki äkid taraf kar- şılıklı olarak birbirine askeri yardım da dahil olduğu halde her türlü müzaheret- te bulunmağı taahhüd ederler.

Madde 2 — Sovyetler Birliği, Estonya ordusuna silâh ve diğer malzemesi hu- susunda müsaad şartlarla yardımda bu- lunmavı taahhüd eder.

Madde 3 — Estonya cümhuriyeti, Sovyet- ler Birliğine makul bir fiatla ve iyi bir su- retle Estonyanın Esel - Saaremaa, Dago - hlumaa adalarında ve Baltık limanı olan Paldiski şehrinde askeri deniz üsleri tesisini ve hava kuvvetleri için lüzumu kadar tay- yare meydanları vücude getirilmesi hakkını tanımaktadır. Bu üslerin ve hava meydan- larının yerleri ve hududu sonradan yapı- lacak bir anlaşma ile tesbit edilecektir. Bu den- iz ve hava üslerin' hımaye edebilmek için, Sovyetler Birliği bu yerlerde kendi masra - ffile garnizonlar bulundurmayı salâhiyyettar olacaktır. Bu garnizonların azamî mevcudu hususî bir mukavele ile tesbit edilecektir.

Madde 4 — İki äkid taraf, äkidlerden birini aleyhine müteveccih hiç bir ittifak ak - detmemeyi ve hiç bir kualisyona girmemeyi taahhüd ederler.

Madde: 5 — Bu paktın tatbiki hiç bir su-

retle äkidlerin, hükümranlılık hukukuna ve bilhassa bunların ekonomik sistemlerle dev- let bünyelerine zarar vermemelidir. Üçüncü maddede zikredilen üslerle tayyare mey- danlarına tahsis edilen bölgeler Estonya cümhuriyeti arazisi olarak kalmaktadır.

Madde: 6 — Bu pakt, musaddak suretleri teati edilir edilmez mer'iyete girecektir. Mü- saddak suretler paktın imzası tarihinden it- baren altı gün zarfında Tallinde teati edi- lecek ve pakt on sene müddetle muteber ol- duktur. Äkidlerden biri bu on senenin inci- zasından bir yıl önce denonse etmek lüzü - munu hissetmediği takdirde pakt kendili - ğinden daha beş sene için muteber kalacak- tır.

Madde: 7 — Bu pakt Rus ve Estonya il - sanlarıyla iki nüsha olarak 28 Eylül 1939 ta- rihinde Moskovada yapılmıştır.

İmzalar: Molotof ve Setler

Ticari münasebat

İmza edilen ticaret muahedesi, iki memle- ket arasındaki ticaret mübadelelerinin dört buçuk katı artırılmasını deriş ve iki devlet arasındaki umumî iş rakamını 39 milyon Estonya kuruonu olarak tesbit eylemektedir.

Sovyetler Birliği Estonyaya Seroka ve Ka- radeniz limanlarına doğru Sovyetler Birliği- nin demiryolları, deniz yolları ve nehir- yolları vasıtasıyla esya transiti hakkını vermektedir.

Keza ticaret anlaşması Estonya limanları vasıtasıyla Sovyet aşyası transistinin de ehem- miyetli bir surette artırılmasını deriş ey - lemektedir.

Pariste dün tehlike işare'i verildi

Paris 29 (A.A.) — Bu sabah saat 11,20 de düdüklere tehlike işareti vermişlerdir. Bu hal, saat 11,50 ye kadar devam etmiştir. Düş- man tayyarelerinden hiç bir, pavtahta yak- laşmamış ve Paris halkı hiç bir top sesi işit- memiştir.

Caddelerdeki 312 arsaya duvar yapıldı

Belediye, caddelerdeki arsalar duvar yaptırılmakta, parasını bilâhare arsa sa- hiblerinden almaktadır. Simdiye kadar 312 arsada 2624 metre duvar yapılmış- tir.

Radyo çalışmıyınca

Abanozda 35 numaralı Münevverin u- mumhanesinde sermaye Yuvarn kıızı 22 yaşlarında Marika. Necmi isminde biri- sile eğlenmekte iken ondan radyo çal- masını istemiş, Mar'ka da radyonun bo- zuk olduğunu söyleyince, aralarında kav- ga çıkmış, Necmi demirle Marikayı baş- sından tehlikeli surette yaralamıştır. Yaralı Beyoğlu hastanesine kaldırılmış- tir. Necmi yakalanmıştır.

Belediye sarayının yapılacağı yerde istimlaklere başlanılıyor

Sultanahmedde belediye sarayının ya- pılacağı yerde istimlak muamelelerine başlanılması için istimlak müdürlüğüne emir verilmiştir. Evvelce istimlakinden sarfınazar edilen arşiv dairesinin de ist- imlakî lüzum beklenmektedir. İstimlak ko- misyonları bu binanın da kıymetini tak- dir edeceklerdir.

Molotofun mektubu

Not: Bu anlaşmada bahis mevzuu edilen harita, bilâhare matbuatla neşrolunacaktır.

3 — Sovyetler Birliği halk komiserleri meclisi reisi ve hariciye halk komiseri Molotof, Almanya hariciye nazırına aşağıdaki mektu- bu göndermiştir:

B. Nazir,

Görüşmelerimizle alakadar olarak surasını size teyid ile keşbi şeref eyerim ki Sovyet hükümeti, elde ettiğimiz umumî siyasi an - laşma esas ve ruhu üzerinde, Almanya ile Sovyet Birliği arasında ticaret ve esya mübadelesi münasebetlerini bütün vasıta - larla inkisaf ettirmek azmindedir. Bu mak - sadla, iki taraftan bir ekonomik program tes- bit olunacaktır. Bu programa göre, Sovyetler Birliği Almanyaaya iptidal maddeler verecek ve Almanya, bu iptidal maddelere mukabil uzun vadeli endüstri teslimatı yapacaktır. İki taraf, bu ekonomik programı, Alman - Sovyet esya mübadelesini mazideki azamî hacmine vurduracak bir surette inkisaf et- tireceklerdir. İki hükümet, yukarıdaki ted- birlerin temin edilmesi için lüzumlu emirleri derhal verecekler ve müzakerelerin mümkün olduğu kadar çabuk bir surette başlanıp bit- rilmesi için her şeyi yapacaklardır.

Hürmetlerimin kabulünü rica ederim, B. nazir.

İmza: V. M. Molotof

Ribbentrop'un mektubu

Almanya hariciye nazırı von Ribbentrop da, Molotofa bir mektub göndererek Sovyet halk komiserleri reisi ve hariciye halk komiserinin mektubunu aldığı bildirmekte ve Molotofun beyanatını aynen tekrar ettikten sonra, mektubunu aşağıdaki cümle ile bi-

Sovyetlerin yeni Sofya elçisi

Moskova 29 (A.A.) — Hariciye nezareti şar- ki Avrupa işleri departmanı sefi Lavrentiev, Sovyet Rusyanın Sofya elçiliğine tayin edil- miştir.

Hatırlarda olduğu veçhile Sovyet Rusyanın Sofya elçiliği bir seneden fazla bir zaman - danberi münhal bulunmakta idi.

Sovyet hükümetinin Bulgar hükümeti ile bir ticaret muahedesi akdi için müzakere - lerde bulunmak arzusunda olduğu istihbar edilmiştir.

Pamuk fiatlarındaki düşüklük zail oldu

Ziraat Bankasının Adanada mübayaâ faaliyetine geçmesi pamuk fiatlarını yükseltmiştir.

Her ne kadar fiatlar geçen senenin aynı mevsimine nazaran 5 : 6 kuruş ka- dar noksan ise de, iki hafta evveline göre 4 : 5 kuruş kadar artmıştır.

Adana kievland çinsleri 37, İzmir A- tala pamukları 39, yerli Adanalar 31 : 32 kuruşu bulmuştur. İzmirde de ihracat e- ticar mübayaâat yapılmaktadır.

İngiltereye simdiye kadar pamuk ih- racı mutad olmadığı halde, Londradan fiatlar hakkında malûmat istenilmiş- tir.

Bir çocuk çifte tüfeğile yaralanarak öldü

Beyoğlunda oturan Kâmil isimli bir bi- rinin 7 yaşındaki oğlu Metin, evde çifte tüfeğile oynarken silâh ateş almış ve ağır surette yaralanarak kaldırıldığı İtfal hastanesinde ölmüştür.

Polonyanın protestosu

Paris 29 (A.A.) — Polonya büyük elçisi bu- gün Fransız hükümetine aşağıdaki protes- toyu vermiştir:

Polonya devlet ve milletinin mukaddes haklarını işitilmemiş bir tarzda nakzeden ve Polonya cümhuriyeti topraklarını iki mütearruz devlet lehine taksim eden 28 Eylül tarihli Alman - Sovyet anlaşması öfünde, bütün beynelmilel veçheler ve her türlü in- sanî ahlak hiçe sayılmak suretile yapılan bu tavsiyi kabul etmez, hareketi en kat'î bir şekilde protesto ederim.

Polonya bu haksızlık ve şiddet hareke- tini hiç bir zaman tanımayacak ve davasını doğrudan doğruya doğru kuvvetle toprakları mütaarruzdan kurtulacağı ve meşru hakları tamamen iade edileceği güne kadar müca - deleye devam edecektir.

Türk fıncığı en besleyici meddeleri küçük bünyesine sığdırmış mükemmel bir gıdadır. Ecnebilerin bilerek kapıştıkları kalori ve vitamin kaynağı fındıklarımızı

FINDIK TARIM SATIŞ Kooperatifleri Birliği

Yurdun her tarafında, her zaman herkesin emrine hazır bulunduracaktır.

Galata Rıhtımı 45 numarada

Hans Walter Feustel Müessesesi

KARA ve DEĞİZ AŞIRI BEYNELMİLEL BÜYÜK NAKLIYAT ile AĞIR VE HUSUSİ TİPLERDEKİ EN TİANIN MEMLEKET İÇİNE NAKİL ve AKTARMASINI DERUHDE EDER, Posta kutusu : 1436 - TELEFON Merkezi : 44848 - TELGRAF adresi : ALSTER. Bütün dünya Limanları ve Avrupanın münakale ve hudud merkezlerindeki en tanınmış nakliyat müesseseleriyle irtibat ve münasebetleri vardır.

Saraçhanebaşı - Horhor caddesinde

Kız Erkek Hayriye Lisesi Yatılı Yatisız

Ana İlk, Orta ve Lise sınıflarına talebe kaydına başlanmıştır. Enebi lisansı ilk sınıflardan itibaren başlar. Kızların yatılı kısmı tamamen ayrı bir binadadır. Yatisız talebeyi nakletmek için mektebin hususî otobüs servisi vardır. Telefon : 20530.

YATILI YATISIZ

Şişli Terakki Lisesi

Nişantaşında Halil Rifat Paşa ve Başmabeyincilik konakları Talebe kaydı için hergün saat 9 - 18 e kadar müracaat olunabilir. (Telefon : 42517). Tedrisata 25 Eylülde başlanmıştır.

KIZ ERKEK

İstiklâl Lisesi Direktörlüğünden :

- Bütün sınıflar için yatılı ve yatisız, kız ve erkek talebe kaydına devam olunmaktadır.
- İsteyenlere kayıt şartlarını bildiren tarifname gönderilir. Adres : Şehzadebaşı Polis karakolu arkası Telefon : 22534

Dil, Tarih Coğrafya fakültesi talebesinin yemek münakasası

Ankara, Dil, Tarih, Coğrafya fakültesi Direktörlüğünden :

A - Kapalı zarf usulü ile ihaleye çıkarılan Fakülte yatılı talebesinin sabah, öğle, akşam yemeklerine tahsis zühür etmediğinden ihalesi yapılamamıştır. Arttırma, eksiltme ve ihale kanununun 40 nci maddesi hükümlerine tevfi kan 14.10.1939 Cumartesi günü saat 11 de pazarlık suretille ihalesi yapılacağından alâkadarların Ankara Mektepler Muhasebeciliği binasında gösterilen gün ve saatte hazır bulunmaları.

B - Muhammen bedel beher talebe için 75 kuruş olup bunun bir senelik tam yekünü 34218 lira yetmiş beş kuruştur.

C - Yüzde yedi buçuk muvakkat teminat bedeli 2566 lira 41 kuruştur.

D - İsteklilerin şartnamesini görmek ve izahat almak üzere Fakülte hesap memurluğuna müracaat etmeleri ilân olunur. (7662)

Devlet Hava yolları Umum Müdürlüğünden :

2 Tegrinievvel 1939 tarihinden itibaren iş'arı ahire kadar tayyarelerimiz aşağıda yazılı saatlerde hareket edecektir.

(Pazardan maada hergün)

Ankardan hareket	İstanbul muvasalat
Saat Dakika	Saat Dakika
14 00	16 00
İstanbuldan hareket	Ankara muvasalat
Saat Dakika	Saat Dakika
9 30	11 30
Ankardan hareket	Adanaya muvasalat
Saat Dakika	Saat Dakika
14 10	16 20
Adanadan hareket	Ankara muvasalat
Saat Dakika	Saat Dakika
9 00	11 10
İstanbuldan hareket	İzmir muvasalat
Saat Dakika	Saat Dakika
9 20	11 10
İzmirden hareket	İstanbul muvasalat
Saat Dakika	Saat Dakika
14 05	15 55

İzahat almak için acentalara ve Meydan Müdürlüklerine müracaat edilmesi. (4900) (7827)

Öksürenlere : **Katran Hakkı Ekrem Hakkı Katran Pastilleri de vardır.**

SELÂNİK BANKASI

Tesis tarihi : 1888

İdare Merkezi : İSTANBUL (GALATA)

Türkiyedeki Şubeleri :

İSTANBUL (Galata ve Yenicami)
MERSİN, ADANA Bürosu

Yunanistandaki Şubeleri :

SELÂNİK - ATINA

Her nevi banka muameleleri
Kiralık kasalar servisi

Sultanahmeddeki Umumi Hapishane yıkılıyor Her nevi enkaz :

Tuğla, kereste, Marsilya kiremid, ucuz satılıyor. Figör olmuş taş metrosu 60 kuruş. Mahalline müracaat.

İlân Tarifemiz

Tek sütun santiml

Birinci sahife	400 kuruş
İkinci sahife	250 »
Üçüncü sahife	200 »
Dördüncü sahife	100 »
İç sahifeler	60 »
Son sahife	40 »

Muayyen bir müddet zarfında fazlaca miktarda ilân yaptırılacaklar ayrıca tanzilâtli tarifemizden istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilânlar için ayrı bir tarife derpiş edilmiştir.

Son Posta'nın ticari ilânlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir.

İlâncılık Kollektif Şirketi
Kahramanzade Han
Ankara caddesi

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç

SAHİPLERİ: S. Ragıp EMEÇ
A. Ekrem UŞAKLIĞIL

RADYOLİN

ile SABAH, ÖĞLE ve AKŞAM

Her yemekten sonra günde 3 defa muntazaman dişlerinizi fırçalayın.

GRİPİN

Baş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma Nevralji, kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser

İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

Her yerde pullu kutuları ısrarla isteyiniz.

KANZUK

KUVVET ŞURUBU
VİTALİN

Kansızlık, Dermansızlık, İştahsızlık gibi vak'alarda kullanılan en tesirli şuruptur. Çocukların çabuk büyümelerini temin eder.

VİTALİN şurubu her eczanede bulunur.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ - Beyoğlu, İstanbul

Cağaloğlu Erkek Ortaokulu satınalma Komisyonundan :

10/X. 939 Salı günü saat 14 de İstanbul Beyoğlu İstiklâl caddesinde 349 numaralı binada Liseler Muhasebeciliğinde toplanan okul komisyonunda 1001 lira 38 kuruşluk keşif bedelli tamirata açık eksiltmeye konmuştur. Bu işe aid şartname ve nafia geraiat okulda görülür. İlk teminat 76 lira olup eksiltmeye iştirak edeceklerin en az 1000 lira ilk bu işe benzer iş yaptıklarına dair eksiltme gününden 8 gün evvel İstanbul vilâyetinden alınmış ehliyet ve 1939 yılı Ticaret Odası vesikalarla belli gün ve saatte teminat makbuzla komisyona gelmeleri. (7705)

TUZLA içmeleri

Trenlerinin vapurları: 6,25 - 7,30 - 9 - 11 - 11,50 - 12,30 - 13,15 - 15,45 - 19,10 dadır

Erenköy Kız Lisesi

Direktörlüğünden :

Cins	Miktarı Kilo	Muhammen Kuruş	Bedel Santim	İlk teminata Kuruş
İspanak	2000	6		900
Pırasa	2000	5		750
Lahana	1500	5		563
Havuç	800	6		360
Kök kereviz	500	6		225
Yaprak kereviz	500.....	5		183
Domates dolmalık	1500	6		675
Domates kır	2000	5		750
Bezelya	500	10		375
Bezelya araka	500	10		375
Taze bakla	2000	5		750
Çalı fasulyesi	1500	8		900
Ayşekadın fasulyesi	2000	9		1350
Dolmalık biber	1500	7		788
Sivri biber	250	5		94
Taze yaprak	200	12		180
Taze bayme	800	13		780
Pancar	300	4		90
Semizotu	800	6		360
Kabak yerli	3000	5		1125
Marul	5000 adet	2		750
Patlıcan baş	17000 »	3		3825
Patlıcan orta	15000 »	2		2250
Yeşil salata	3000 »	2		450
Enginar baş	1500 »	5		663
Enginar orta	1500 »	2		225
Hıyar	2000 »	2		300
Limon	10000 »	3		2250
Dereotu	1000 demet	1		75
Taze soğan	1000 »	1		75
Maydanoz	2000 »	1		150

225 lira tutar

İLAN

Erenköy kız lisesi pansiyonunun 940 Mayıs sonuna kadar ihtiyacı olan yukarıda cinsleri, miktarları ve muhammen fiyatları ve hızarlarında muvakkat teminatları yazılı (31) kalem sebze 5.10.1939 Perşembe günü saat 15 de Beyoğlu İstiklâl caddesindeki Karıma mağazası karşısındaki Liseler Muhasebeciliğinde toplanacak olan komisyonunda ihalesi yapılmak üzere açık eksiltmeye konulmuştur. İsteklilerin 2490 sayılı kanunun tarifi ve hile alınmış % 7,5 teminatı muvakkat makbuz ile ve yeni yıl Ticaret Odası belgelerle muayyen gün ve saatte komisyona gelmeleri ve şartnamesini görme üzere de hergün saat 9 dan 17 ye kadar okul idaresine müracaatları ilân olunur. (7460)

Akba kitabevi

Her dilden kitab, gazete, ipeç muasatar. SON POSTA'nın Ankara ba-yıldır. En iyi kırtasiye müzemesi mevcuttur.

Doktor. İ. Zati Üget

Belediye karşısındaki muayenehanesinde öğleden sonra hastalarını kabul eder.